

శ్రీ భారతీ పుస్తకభాండాగారము
మాధవరం

ఈ భాండాగారముయొక్క 9-వ వార్షికోత్సవ సందర్భమున ది 8-5-27 నాల్గవ తారీఖు సాయంకాలము 5 ఘంటలకు మాయూరి స్కూలుభవనమున ముల్ రాల్ శ్రీ గాల్ కంఠుల వీరరాఘవస్వామి నాయుగారు (యం. యల్. సి) ఆధిపత్యమున నొకసభ గావింపబడెను. ఈ సభ అప్పారావుగారు దైవప్రార్థన చేసినపిమ్మట, ఆచంట కృష్ణమూర్తిగారు సభా నాయకులకు స్వాగతమునుసమగ్రము, ఉన్నతస్థితియును అలంకరింప ప్రార్థించిరి. మల్లెంపూడి జగన్నాథమూర్తిగారు వారికి మాలా అంకితులుగావించి సత్కరించిరి. అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసమున విద్యనుగూర్చియు, గ్రంథాలయములగుర్చియు, కృష్ణముగ మాటలాడి, భారతీగ్రంథాలయ నవవానికి కార్యనివేదికను చదువ, మడికె సరసింహారావుగారిని ఆజ్ఞాపించిరి. పిమ్మట ముల్ రాల్ శ్రీ అల్లాడ సత్యనారాయణమూర్తిగారు వి.పి. గ్రంథాలయముల ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి నచ్చునట్లు చెప్పిరి. ముల్ రాల్ శ్రీ చిలుమూరి నారాయణరావుగారు (యం. పి. యల్. టి.) శివాజీ మహారాజు జీవితచరిత్రమును విరివిగ చెప్పిరి. పండితులును, మహావక్తరులు అగు బాలదారి పీఠనారాయణ దేవుగారు కవిత్వమునుగూర్చి చక్కగా విమర్శించుచు ఉపన్యసించిరి. తదనంతరము ఆనందసింహాచార్యులు సాపకులగు తల్లా ప్రగడ ప్రకాశరావుగారు (ఎం. పి.) విద్యానివేషముపై పలుకుచు ప్రస్తుతము ప్రచారములోని విద్యలు విద్యలుగావనియు, ఇవి పట్టుకూటి విద్యలనియు, తాకి వ్యవహారములకు మాత్రమే ఉపకరించును గాని అధ్యాత్మ తత్వమును బోధింప బాలవనియు, ఆత్మతత్వమును ప్రభోదించి ఆత్మాభివృద్ధిజేయు విద్యయే సరియనియు విద్యయనియు నొక్కవక్కాణించిరి. సభాధిపతిగారు అంత్యోపన్యాసమున సంగతులన్నియు, సవిస్తరముగా తెలియచెప్పిరి. కడపట ఆచంట కృష్ణమూర్తిగారు అగ్రాసనాధిపతికిని ఉపన్యాసకులకును సభ్యులకును కృతజ్ఞతాభివందనలను సమర్పించిరి. సభ జయప్రదముగ ముగిసినది.

కార్యదర్శి.

ఆలమూరు బాలికాపాఠశాల బహుమతులు

ది 5-5-27 వ తేదీని ఉదయం గం 7 1/2 లకు బోర్డుబాలికా పాఠశాలలోని బాలికలకు బహుమతు లిచ్చుటకు గ్రామస్థులు సభ యేర్పాటుచేసిరి. ఈసభకు శ్రీమన్ గోపీ నాథ చహారా మహాశయు వి. యె. గారు సభాధ్యక్షత వహించిరి గ్రామములోని ఉద్యోగస్థులు గ్రామస్థులు గుమారు రెండువందల మంది సభకు హాజరైరి. బాలికలు చక్కని పుష్పావళులను చదివిరి. కాళిదాసుకృత కాకుంఠలములోని కణ్వమహామని శకుంతలకు యిచ్చిన హితోపదేశమును చక్కగ నొక బాలిక విశదీకరించెను. పిమ్మట బాలికలు రుక్మిణీకళ్యాణ నాటక ప్రచర్యమును చక్కగా గావించిరి. రుక్మిణీవాత్ర వహించిన కందర్ప కామేశ్వరమృగాదు ప్రథమ బహుమానమును పొందిరి. తాతపూడి కనకమ్మగారు రెండవబహుమానమును పొందిరి. జలమంచి శేషాద్రి శర్మగారిచే రచియింపబడిన శ్రీ కృష్ణ తత్వము నాల్గు నాట్యములు మొదటి బహుమానముగను బమ్మెన పోతనామాత్య విరచితముగు భాగవతము మాడు నాట్యములు రెండవ బహుమతిగను శ్రీ నరసింహదేవర సత్యనారాయణ గారు కీర్తనలపై సమగ్రముగా సాదరునిపేర్లు వేలుగోపాల బహుమతులు ప్రతిసంవత్సరమును బహుమతినిచ్చుటకు తెలియపర్చిరి. పిమ్మట స్కూలు సంగీతోపాధ్యాయులు కీర్తనాగమ గావించిరి. శ్రీయంత ఆంధ్ర రామచంద్రరావుగారు ప్రాచీనకాలములో శ్రీ విద్యనుగూర్చి వ్రాసినవిచిరి అధ్యక్షులు బాలికలకు నివిధ బహుమతులను నొసంగిరి. రామచంద్రపురం తాలూకా బోర్డువారు బహుమతులిచ్చుటకు యిరవైరూపాయలు విరాళము నిచ్చిరి. గ్రామములు రు 30 లు చందా లిచ్చిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు శ్రీ విద్యనుగూర్చి గంభీరోపన్యాసము నొసంగిరి. పురుషులకు మే మాడ శ్రీలకు యల్ అత్తావశ్యకమయియు గృహములను చక్కబెట్టుటకు కుటుంబముయొక్క ఆరోగ్యవర్ధనకు కాపాడుటకు సంతానమునకు యుత్తమాదర్శములు బోధించుటకు, సంఘములో కైశిక ప్రబోధము కలుగజేయుటకు మానవ కోటిలో సగవారుగానున్న శ్రీబాళి విద్యాగంగులకే అజ్ఞానాంధకారములలో ముగియున్న యే జాతియు అభివృద్ధిచెందాలననియు, ఘంటసాలమునకు సంఘాభివృద్ధికి శ్రీలకు సన్నత విద్య అత్తావశ్యకమని యుద్ఘోషించిరి. 6 మొదలు 12 సం॥ గల పుత్రులకు పిల్లల మనుస్సులయందు యే ఆభిప్రాయములు నాలుబడియుండెనో ఆభావములే వారిజీవితముల కంతకు ఆధారభూతములనియు కావున యావయస్సులోని బాలబాలికలకు జీవిత ఉత్తమాదర్శములను చక్కగ బోధించిన దేశపురో

మైసూరు రైల్వేస్, మద్రాస్ అండు
నదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండునందు ఇక్ కాంపౌరేటు చేయబడినది.)

సిలగిరి కొండలకు నూతనమార్గము

1927 సం॥ గం మే నెల 1-వ తేదీనుండి ఉదకమండలమందు (మైసూరు మార్గముగా) ప్రయాణికులు సామానులు, పార్శ్వముల మొదలగువాటిని తీసుకొని పోవుటకు టౌట్ ఏజన్సీ తెజవబడినది.

2. క్రమముగా మోటారుబండ్లు ఉదకమండలం మైసూరు స్టేషనులకు మధ్య ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవును.

మోటారు బస్సు	గం. ని.	మోటారు కారు గం. ని.
మైసూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయం ...	8-40	ఉదయం ... 8-40
గుండ్లుపేట	చేరుట పగలు ... 10-40	పగలు ... 10-30
" నుండి	బయలుదేరుట ,, ... 11-0	" ... 11-0
ఉదకమండలం చేరుట మధ్యాహ్నము ...	3-30	మధ్యాహ్నం ... 2-30
ఉదకమండలంనుండి బయలుదేరుట ఉదయం	7-30	ఉదయం ... 9-0
గుండ్లుపేట	చేరుట పగలు 11-0	పగలు ... 12-30 (లూహారము)
" నుండి	బయలుదేరుట ,, 11-30	" ... 1-0
మైసూరు చేరుట మధ్యాహ్నము...	2-0	మధ్యాహ్నం ... 2-30

3. మైసూరు స్టేషను నుండి రాకపోకల కగు టౌట్ ఏజన్సీ కట్టుములు.

మైసూరు ఉదకమండలం మధ్య మోటారుబస్సు, కారుల చార్జీలు

	రు. అ.	ఒకే ప్రయాణమునకు
(ఏ) కారు 1-కి (5 నీట్లు గలది)	75 0	"
మొదటి తరగతి నీట్లు 1-కి	30 0	"
(బి) బస్సు 1-కి	100 0	"
మాడవ తరగతి నీట్లు 1-కి రప్ప.	6 8	"

ప్రయాణికులతో ఉచితముగా తీసుకొనిపోవు సామానుల పరిమితి.

మొదటి తరగతివారికి 25 పానులు బరువు గల సామానులు (పడకలేక).

రెండవ తరగతివారికి 20 పానుల బరువు గల సామానులు (పడకలేకలేక).

అంతకు ఎక్కువగా గల సామానులకు మునుగుకు తక్కువగా నున్నను మునుగులేలు ప్రకారము చార్జీ చేయబడును. అనగా మునుగు 1-కి రప్ప. 2-8-0 చొప్పున చార్జీచేయబడును.

పార్శ్వములు స్వంతదారుని బాధ్యత వైసనే పుచ్చుకొనబడును.

10 కేరల వరకు	10-20 కేరల వరకు	20-40 కేరల వరకు
రప్ప. అ. పై.	రప్ప. అ. పై.	రప్ప. అ. పై.
0 14 0	1 10 0	2 8 0

3 1/2 అ + 2 1/2 అ + 1 1/2 అ కాలతకు మించి, 1 కి మునుగుల తూకమునకు హెచ్చిన మూలులు అంగీకరించబడవు.

ముఖ్యగమనింపు: స్వంతదారుల బాధ్యత వైసనే మైసూరు రైల్వేలకు, మద్రాసు అండు నదరక్ మరాటా రైల్వేలకు మధ్య అంగీకరించి, నేరుగా తీసుకొని పోవవలెను.

ఇంకను పూర్తి వివరములకు ప్రత్యేక స్టేషనులందు గల పోస్టరులను, కరపత్రములను మాచిన తెలియును; లేక మైసూరు రైల్వేను ట్రాఫిక్ మేనేజరుగారికి వ్రాసి, బడయగలరు.

హెచ్. డి. సిక్లెర్.

మద్రాసు అండు నదరక్ మరాటా రైల్వేస్.

ఎ. వి. ఖాన్.
మైసూరు రైల్వేస్.

భివృద్ధి సంఘాభ్యుదయమునకును కారణము కాగలదని విన్నవించిరి. ప్రస్తుత విద్యావిధానము సంపూర్ణముగా మార్చి జాతీయోద్యమకముగ చేసిన గాని లాభకారి గావనియు విద్యా మానులెల్ల యీ విషయమై కృషిసల్పవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసినది.

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఇండిస్ట్రీ

ఒక ఆంగ్ల మాన్యుస్క్రిప్ట్

కలకత్తాలో హంబజారులో కేశవభవనమున ఆంగ్ల భాషలో కె. ఎం. జె. గారి సంపాదకత్వముక్రింద వెలుగుచున్న పరిశ్రమలకు సంబంధించిన యీ ఆంగ్ల మాన్యుస్క్రిప్ట్ కృత్జ్ తతో నందుకొంటిమి. ఇది పదునెనిమిదవ సంపుటమున మొదటి సంచిక. ఏప్రిలు నెలలో నిది వెలువడి మే నెలలో మాకు చేరినది.

చాలామంది యెరువురువులనుగూర్చి వ్యాసములే యీ సంచికలో చురుకైన ముగ్ధముగా ప్రకటింపబడెను. వ్యవసాయమును గూర్చి యిప్పుడు చాలామంది శ్రద్ధవహించుచున్నారని గాన నావిషయమిందు సాకల్యముగా చర్చింపబడెను. పంటలు హెచ్చుటకు మంచిసూచనలు చేయబడెను. కొత్తను పెంచుటకు అరటితోటలనుగూర్చి న వ్యాసములు గూడ నిందుకలవు. చిన్న చిన్న వ్యాపారములను చేయువారికి కొన్ని సలహా లిండుకలవు. సాల్వేషన్ దా మూడు యాపాయలు. వలయునా రిటుల వ్రాయబడెను:—“ఇండిస్ట్రీ ఆఫీసు, కేశవభవనము, 22 హంబజారు బ్రిడ్జిరోడ్డు, కలకత్తా.”

నతైనవల్లి

(స్వకీయ విలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు నూతనభవన ప్రవేశము

మా తాలూకాబోర్డువారు ఘనమైన పదివేల రూప్యములను వెచ్చించి యొక నూతనభవనమును నిర్మించిరి. భవనము చిన్నదైనను చూడుటకు కడు రమ్యముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. ది 7-5-1926 వ తారీఖున సమగ్ర భవనము తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు మ. రా. రా. చాపరాల శోభయ్య చాదరిగారిచే తెరువబడియెను. ఆదినమున తాలూకాబోర్డు మీటింగు క్రొత్త భవనములోనే జరుపబడియెను.

ఆ సాయంకాలము తాలూకా ముఖ్యస్థానమునందుగ యుద్ధోగీయ యనుద్ధోగీయులకు నొక యల్పహారవిధి దొడగ బడెను. సానికబోర్డు బాలికాపాఠశాల బాలికలచే సావిత్రి నాటకమునందు కొన్ని భాగములు కడు హృద్యముగ బ్రదర్శింపబడెను. పలువురు సభ్యులు బాలికల గానాభినయకాళలముఁ బ్రశంసించిరి

వల్నాడు రైలు

కొలదికాలముక్రిందట నీ గ్రామమున కిరువురు స్పెషల్ డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరును, వారి సిబ్బందియువచ్చియున్నార. స్పెషల్ డ్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరులు కొలతవై రావలను చుట్టుకుగా జేయుచున్నారు. గుంటూరునుండి సత్తెనపల్లివరకు దాదాపు మట్టిరోడ్డంతయు బూర్తియైనదనియే శివప్రకృతి.

టారిఫుబోర్డువారు మే నెల 12 వ తేదీ కలకత్తాయందు విచారణ ముగించి మే నెల 15 వ తేదీ పిల్లంగులో విచారణ ప్రారంభించెదరు. (అ. (పె.)

మనుష్యుని క్రూరస్వభావము

ఒక అస్పృశ్యుని సంతాపకరముగ లేఖ
నమస్కారములు 9-4-1927

“అయ్యా, నా భాగ్య యీకల 5 వ తేదీని ప్రసవమే నది. 7 వ తేదీని నా భార్యకు జన్మించినది. కేవలము నై నది. మాటపడిపోయినది. ఊపిరి ౨రిగా అందుటలేదు. గండె వాచి నది. ప్రక్కయెముకలలో బాధ భరింపనలవిగాకుండ నుండెను. నేను ఒక డాక్టరునద్రకు పోతిని. “నేను అస్పృశ్యుల యిండ్లకు రాను. నే నా స్త్రీని ముట్టు కొని పరీక్షింప విలులేదు.” అని ఆతడనెను. నేను నగర నేటుకడను గరాసి యాదర్బారు కడకును పోయివేడుకొంటిని. నగరనేటువచ్చి నే నియ్యవలసిన ఫీజు రెండురూపాయలను యిచ్చుటకు తాను పూచీపడెదనని డాక్టరుతో చెప్పెను. రోగిని యింటిలోనుండి వెలుపలికి తీసుకొనివచ్చునెడల తాను వచ్చి చూచెదనని డాక్టరు చెప్పెను. మేముంగీకరింపగా నతడువచ్చెను. రెండురోజుల బాలింతరాల్ని వెలుపలికి తీసుకొనివచ్చితిమి. అతడొక ధర్మ మెటరు నొక మహమ్మదీయు నకిచ్చెను. మహమ్మదీయుడు నా కియ్యగా నేను దానిని పెట్టిచూచి మరల నాపాపాలు కిచ్చితిని. అతడు డాక్టరు కిచ్చెను. అప్పుడు రాత్రి 8 గంటలైనది. దీపము వెలుతురన డాక్టరు దానినిచూచి రోగికి న్యాయమోనియావచ్చినది. ఊపిరాడుటలేదు. (సభాకేవలము) అనిచెప్పి వెళ్లి మందుపంపెను. నేను బహుళలో లిస్సిడుకొని లిస్సిడుపాలాస్ట్రీచేసి నేయించుంటిని. మందుగూచ నిచ్చుచుంటిని. డాక్టరు దూరముగానిలచి చూచెనేగాని రోగిని పరీక్షింపనేలేదు. నేను రెండురూపాయలను యిచ్చితిని అనియొకయు త్రరములోను, నేడుమధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు నా భార్య చనిపోయెను. అని రెండవ యు త్రరము నందును అస్పృశ్యుల పాతకాలలో నుపాధ్యాయుడగా నున్న యొక అస్పృశ్యుడు నాకు వ్రాసెను కథియవాడులో నొక గ్రామమునం దీపాతకాలయన్నది. ఆయుపాధ్యాయుడు ధేడుఅను అస్పృశ్యుజాతివాడు. వారి కలవృత్తి నేతేనేయుట. బహుడా గయిక్వారుగారి నిర్బంధ విద్యావిధానమువలన నితడు చక్కగా చదువుకొనెను. స్వభావ్యు ధరణిముగిరికు క్షేత్రంపనలేకుండ పనిచేయుచున్నాడు. అతడు చాల పరిశుభ్రముగా నుండును. అతనిని చూచినచో అస్పృశ్యుడని యెవరును గ్రహింపజాలరు. కాని ఆ గ్రామమున పూర్వచారపరాయణులు హెచ్చుగా నుండుటవలనను అతడు అస్పృశ్యుల పాతకాలలో చదువుచెప్పుచుండుటవలనను అతని నచట నందరు నస్పృశ్యునిగానే భావించుచున్నారు. ఆతెగిలో నతడు గ్రామమువేరును వ్యక్తుల కేర్లునుగూడ వినిపించెనుగాని వానిని ప్రకటించినవా రితిని కింకను అధికముగ కష్టములను కల్పించుచోమోయను సంశయము వలన నేను వానిని విడలివేసితిని. అమృతలాలు ధక్కరుగారు నాకు వ్రాసిరి.

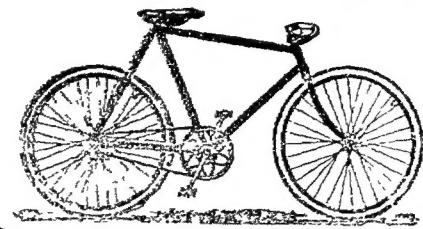
దీనినిబట్టి ఆవైద్యుడు చయవేశముగూడ లేని పరమ క్రూరస్వభావుడని స్పష్టమగుచున్నది. వారి పేరులను ప్రకటించుటవలన ఆయుపాధ్యాయునికి కష్టము లెక్కువ అధికమైనను సతే వానిని ప్రకటించవలసినదయే నేను తలచెదను! ఇంతకంటె హెచ్చగు కష్టమింకేది అతనికి కలుగగలదు. వేరులు వెల్లడియై వృత్తాంతము నిజమని చమ్యకము కలిగిననేగాని ప్రజల కాగ్రహము కలుగదు. డబ్బుయిచ్చినగాని రావని వైద్యుడనినచో వైద్యసంఘమువారి తీరిని కిషింబుటయే న్యాయమై యున్నది. బొంబాయి వైద్యసంఘమువారి నియమము తెలుల నున్నచో నాకు తెలియదు. ఆవైద్యుడు వారి యింటికి రాననుటయు రోగిని ముట్టుకొనననుటయు మిక్కిలి-దారుణముగా నున్నవి. ధర్మమెటరునుగూడ నతడు స్వయముగా పెట్టలేదు. ఇతని పూర్వచారపరాయాత్వము మితిమీరినది. ఇందులో అతిశయింపన మేమైన కలదేమో యని నే ననుమానించుచున్నాను. లేనిచో ఆవైద్యుడు నిజము నెరిగించి ఈ అపరాధమునకు తగిన ప్రతికృతి నొనరింపదగినను. మా. క. గాంధీ ఎంఐఎం F.F-27.

ఆయుర్వేద పత్రిక

బరంపురం, గంజాం జిల్లా
ఆయువు, ఆరోగ్యము, సత్సంతానము, నాఖము, వైద్యసద్భావది ననేకవిషయముల బోధించు తెలుగు మాసపత్రిక. స్త్రీ పురుషులకును మిక్కిలి యుపయుక్తము. వ్యాసకర్తలకు గొప్ప సహాయము.
సంలిర చందా రూ. 2-0-0
బి. శ్యామసుందరావు బ్రదర్స్
సంపాదకులు

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

పర్తికునికి లాభకరమైనది స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది
హార్ క్యూల్స్ సైకిళ్లు పలురంగులలో తయారు చేయబడినది.
(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తగూరగలుగచే చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది) 611

వేరునందు బలమునందు
హార్ క్యూల్స్ హార్ క్యూల్స్
1-కి థర ధ్వ 83 లు మాత్రమే
ఎటువు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊపా అన్ని రంగులు కలిసిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.
Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

తెలుగు ఇన్ కంటాక్టు గైడ్

(200 పేజీలు గలది. చక్కగ బైండుచేయబడినది)
గ్రంథకర్త:
యన్. సూర్యన్నారాయణ (డిప్లొమా హోల్డరు) అకౌంటంటు అండ్ ఆడిటరు, బెజవాడ.
(ఈ పుస్తకమునందు యిన్ కంటాక్టుకు సంబంధించిన ప్రతివిషయమున్ను ప్రతివర్తకునికి అర్థమయ్యెలాగున తెలుగునందు వ్రాయబడినది. ఇన్ కంటాక్టు విషయమై తెలుగుతో వ్రాసిన పుస్తకము మరెయొకటి లేదు.)
కొద్దికొద్ది మూత్రమే కలవు. వెల రు 2-8-0
మద్రాసు, బల్లారి, చిత్తూరు, నెల్లూరునకు మూత్రము ఏజంట్లు కావలెను.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీ దేహము నెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువో, నీళ్ల నీశిరస్సుగూడ మురికిగానుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరీరముపైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములుగూడ యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈచుండు పదార్థాలు చేదనవ్వడు నీవు నేత వహించిన ఆతిథ్యరలో నీతలయంతయు కరువుల మాయము గాగలదు. గమక నిశంఘు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన దలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనానె (రిజిష్టరు)

నునయోగించి తీరవలెను.
ఈ నూనె చుండును చేరనీయదు. ఒకవేళ నీరేయందు నాయుండివరకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమాడునారు లీచానెను రాయుటతోనది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కుదుళ్లలో నీటి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులకేగ మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలకలు నీ వెండుకలును, తుమ్మెర చెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పాగడొందిన కామినీయా ఆయులు సీసా రు 1-0-0 తపాలచార్జి 0-6-0 3 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0

నమూనాను వాడి గూడుదు.

నువానన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిష్టరు)

అతిచివుకయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక నువాననద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి నువాన చకు ఆచ్చెగనందకతీరవు. మల్లె మున్నగు అత్తిరుల కేవలముగను తీసిపోదు. కేడే ఆర్థుడును పంపుడు.

శ్రీ బెంస్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
2	" 1-4-0
3 ద్రాము	" 0-12-0

నమూనా సీసా ౨-౨-౦ రెంకొకల పోస్టు చేస్తే ఎంచిన ఎంపిబుదును. చందాకార్డులు. వలె 0-10-0 రెంకొకల పోస్టు చేస్తే మునుపాటి వలెను. సోలు ఏజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 285, జుమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

శ్రీ విజయవాడ పురపాలక సంఘ ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయ సంఘ ద్వితీయ వార్షికోత్సవము

ఈనెల 1-న తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీ విజయవాడ పురపాలక సంఘ ప్రాథమిక పాఠశాలలోనున్న ద్వితీయ వార్షికోత్సవము బహుజనులనుగా జరిగెను. సభకు శ్రీయుత దేశోదార్థక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, డాక్టరు రంగుండ్లరావు పంతులు, ఎస్. పి. ఎస్. డి. గారు, సబ్ జడ్జిగారైన శ్రీమంత్ సంపత్కుమార్గారు, పురపాలక సంఘసభ్యులు డాక్టరు గోవిందరాజుగారు, జనార్దన్ బుర్రానాథ్ సామెయ్యగారు, కావలి శంకరరావు పంతులుగారు, మండూరు శివారామయ్యగారు, మండూరు రెడ్డిగారు, మున్నాళ్ల అసిస్టెంటు యికలెక్చరుగారైన శ్రీయుత వీరాజు పంతులుగారు, జనాభా సర్వేసారదీక్షా సామెయ్యగారు, మ్యూనిసిపల్ మానేజరుగారైన బోడపాటి సుబ్బారావు పంతులుగారు, హిందూ హైస్కూలు హెడ్ మేష్టరుగారైన కొటూరు రామారావు పంతులుగారును ఇంక బహుమంది స్త్రీపురుషులు సుమారేనూరురు సభ నలంకరించిరి.

అందు శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతుల వారిని సభ కన్యాసాధిపతిగ నంద రేక గ్రీష్ముక వెల్లికొనిరి. అంతట ఉన్నత ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠశాలలోని బాలికలు పంతులవారికి స్వదేశీ ర్తనలతో మంగళహారతి నిచ్చిరి. తదనంతర మున్నత ప్రాథమిక పాఠశాలయొక్కయు, మహమ్మదల్లిపుర పాఠశాలయొక్కయు, నిమ్మజాలి పాఠశాలయొక్కయు, కృష్ణా నదీప్రాంత పాఠశాలయొక్కయు బాలబాలిక లత్యంత మాధుర్యముగ స్వదేశీ ర్తనలను పాడి అగ్రాసాధిపతిగారి కంఠంబున పుష్పహారంబు నిడిరి.

అగ్రాసాధిపతిగారి యనుజ్ఞచే సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీమంత్ కె. వి. శేషచార్యులవారు సంఘముయొక్క వార్షి కనివేదికను చదివి, యీ యుపాధ్యాయసంఘము 1925 వ సం॥ 11-6-26 మొదటి నారంభించబడి బహుజనుల ప్రదముగ కొనసాగుచున్నదనియు, ఈసంఘమువారు ప్రతిసంవత్సర కార్తీక మాసమున ననేకమంది బీదసాధుల కన్నప్రదానమును చేయుచు సత్కార్యచరణ మిట్లు చేయవలయునని విద్యార్థులకు సోదాహరణముచే నేర్పుటగాక, ప్రతిసంవత్సరమున వార్షికోత్సవము నత్యంత తాను సంతరితులై చేయుచు కార్యనిర్వహణంబు లీతీరున సమర్థింపవలయునని బాలకుల, స్త్రీచార్యులనులన నేర్పుచున్నారనియు, ఇందలి యుపాధ్యాయుల వేతనము లత్యల్పములైనను యీ సంవత్సరము తాము సుమారు 200 లు చందాలకు వైచిత్ర్యం కార్తీకమాసమున వార్షికోత్సవము, నాకర్ణాటకమును నిర్వహించు 280 కలెక్టరుపెట్టినదియు, పురపాలక సంఘమువారు వీరికి నెలకు కనీసము రు. 5 లు విరాళము నిచ్చెదరుగాక యనియు, వీరచేయు సభలలో కొన్నిటియందు దేశీయ, మొదలగు సుపయ్యములను విషయంబులు చర్చింపఁ బడుచున్నవని మరొకొన్ని సభలయందు గౌరవనీయులవారికి స్వాగతం సంఘట అభినందించుట మొదలగు కార్యములు నిర్వహింపఁబడెననియు, నీసభకు సావకాశమున్నప్పుడు సభవారి ప్రార్థనల నంగీకరించి శ్రీయుత దేశోదార్థక నాగేశ్వరరావు పంతుల వారు మొదలగు మహాశయుల లక్షణములను దయచేసి సభవారిని ప్రోత్సహింపవలయునని సభవారు కృష్ణాతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నారనియు, నీసభ్యులలో ననేకులును విద్యార్థులును ప్రత్యేకంబును సుమారు 120 రాటములపై, 800 లక్షలపై నెలకు లక్షలజనులను తీయుచున్నారనియు, ఈసభ్యులైన ఆరోగ్యశుభవారధిలో మా పాఠశాలలోని యనేక బాలబాలికలు నూలువదుకుట, వ్యాసరచన, నాటకప్రదర్శనము మొదలగువాటియందు వైపులము చూపినందులకు బహుమానము లందిరనియు, నింతియగాక పురపాలక సంఘము యీ సభవారికొక బీదవాయు, లాంతరు సొంగుటయుగాక నింక ననేకవిధంబుల ప్రోత్సహింపవలయుననియు, నీవార్షికోత్సవము జయప్రదముగ కొనసాగుటకై కొందరుపాఠ్యాయులు యీ ప్రాథమిక పాఠశాల తనిఖీదారులగు శ్రీయుత తాడేపల్లి వేణుగోపాల రావుగారును నిద్రాహరములవాడ నశేషేంధ్రక రాత్రింగళ్లు శ్రీపతిపాపయ్యగారు వారికి సంఘమువారు కృష్ణాతాపూర్వకవందనము లర్పించుచున్నారనియు, పురపాలక సంఘమువారు ప్రా. మి. పాఠ్యాయులలో నేరికిని నెలకు రు. 200 లకు తక్కువలేని వేతనముల ననుగ్రహించుచు వారివారి విద్యాదియోగ్యతలనుబట్టి నెలకు రు. 70 ల వరకు నిరుఖ యేర్పరుపగలండులకును అన్యదేశ ప్రభుత్వమువారు చేర్చిన వయోనియములను ప్రస్తుత మధికారమునందున్న దేశనాయకులు పాటింపక, శేషచార్యులదియోగ్యతలను మనదేశ భిక్షులు యభిప్రాయంబులం గైకొని, తమసొకరుల బీదవయలకు

వైగాకమిషను.

వైజాము రాజ్యమునందు వైగానంధానములనుగూర్చిన తగవు విచారించుటకుగాను న్యా॥ రీలీగారి అధ్యక్షతక్రింద నియమింపబడిన సంఘమువారి దిగువ ఉద్యోగులు. సంఘమువారి రిపోర్టు వైజాముగారి కందజేసిరి.

సంఘాధ్యక్షులుగ న్యా॥ రీలీగారు మధ్యను వారికుడివైపున సభ్యులగు రాజా ఫటినవాజ్వంతుగారు ఎడమవైపున నవాబు సాదరు యారుజుగూగారు కూర్చొనియున్నారు.

కాపాడి వారిని పరిపాలింపగలండులకు ప్రార్థింపుచు వార్షిక నివేదికను విమోచిరి.

తరువాత ఉన్నత పాఠశాల ప్రధానాధికారి పాథ్యాయులవారు రగు బ్రహ్మశ్రీ కురుగంటి మార్యనారాయణ శాస్త్రి లవారు రచించిన యీక్రిందపద్యములను శ్రీయుత గాలి నరసింహం పంతులుగారు రాగము క్తబుగను శ్రావ్యంబుగను చదివిరి.

హిందీభాష నభ్యసించుచున్న ఉన్నత ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠశాలోపాధ్యాయులలో నొకరైన పాలూరి నరలక్ష్మమ్మగారు అగ్రాసాధిపతిగారిని సభవారిని నభినందించుచు హిందీభాషలో నొకవ్యాసమును చదివిరి. డాక్టరు రామచంద్రరావు పంతులవారు ప్రాథమిక విద్యావ్యాపకము గురించియు, సబ్ జడ్జిగారైన సంపత్కుమార్గారు భగవద్గీతయందలి కొన్ని శ్లోకంబులను జదివి విద్యార్థుల లోనోన్య ప్రేమగలిగె యుండవలెననియు, సురువులయొక్క భక్తివిశ్వాసముల గొగియుండవలెననియు, సంస్కృతభాష నెల్లరథ్యంబున వలెననియు బహువిషయంబుల చెప్పిరి. కడ అగ్రాసాధిపతిగారైన దేశోదార్థక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులవారు తామును రాస సంధరావు పంతులవారు ప్రస్తుతసమయములో జరుగుచున్న కాంగ్రెసు ప్రావీణ్య సభయొక్క కార్యములను నెక్కడికి వచ్చితిమనియు తిరిగి ఆసభకు వెళ్లవలెననియున్నదనియు, అందు చర్చింపవలయున్న అవసరవిషయములను శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులవారును ఇతర కాంగ్రెసు సభ్యులు రావీలులేకపోయెననియు, నింక ప్రాథమికవిద్య, నిమ్మజాలిపాఠశాలయొక్క అభివృద్ధి యెట్లు జరుపవలెనో మొదలగు పలువిషయంబులు విపులంబుగను సభవారికి మనోరంజకంబుగను నుపన్యసించిరి.

అటువెనుక సంఘసభ్యులలో కొందరు, కంచకచర్ల కాపురంబుల బ్రహ్మశ్రీ శ్రీరామ సచ్చిదానంద శాస్త్రిలవారిచే రచియింపబడిన పీఠావళి నారాయణరావు వగనాటకమునందలి వర్ణనగమున అత్యంతసావధ్యంబుతో ప్రదర్శించినందుల కెల్లరత్యంతా మోదంబు నొందిరి. అందు నారాయణరావు వగనాటకమునందు దుఃఖరసపరిపూరితంబుగను ప్రదర్శించినందులకు అమెమారు సంఘము గాలి నరసింహం పంతులవారి కొక బంగారపుటంగరము నగ్రాసాధిపతిగారిచే బహుమాన మిప్పించిరి. అంత సభ ముగిసెను.

చాబ్రాతి రామారావు, సంఘకార్యదర్శి.

శ్రీ విజయవాడ పురపాలక సంఘ ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయ సంఘ ద్వితీయ వార్షికోత్సవసందర్భమున జరిగిన పంచరత్నములు

చ. కుజశల దుష్టతలత్రయం గూర్చియు దేశము నుద్ధరించు ను ప్రజా డమ్యతాంజనార్థకు యుపాయవిధుండును నాంధ్ర

పత్రికా, సృజనవికారదుండు శివశీవి, దయాగుండు గాళి నాథు వం, శశంక డల నాగలింక విచంద్రుండు సాల్పెడు దేశసేవకై.

ఉ. విశ్వజననగంధిమతి భేదరహస్యవిదేశీ యైన కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు మెల్లను మహమ్మదీ ధీమణి కాశీనాథు నాగేశ్వరరావు స్వాగత మిదే మనకందరి క్రింపుపుట్ట మీ రీశ్వరు భక్తిగొల్పెడు తదిష్టములెల్ల ఫలంప నెప్పుడుకా.

నీ పురపాలసంఘాధిపునికి చక్షురవాహుదండమై ఖండేందు నంజనము, కాంగ్రెసుసత్తమై గాంధీమహాత్ముని కాశీల్య మానజేసి కలిమిమిరుల, కరవునకాలాన కలిమిచాలని యుపాధ్యాయుల జీవనా ల్లరుగనీక, భుషనవార్లనెల్ల బాసర నా నాదేశములను వెప్పటిపై సాసగ దెల్పు.

గి. నాంధ్రపత్రిక బ్రహ్మ యై నుగుకాశి నాథునాగేశ్వరరావుయొక్క యభిలక్ష మలను శేరొంక నక్షత్రస్థి సాందతేయు మన్యు, యిటు రహస్య విషమమ్ము రూంధ్రమాత.

చ. పురజనపాలకాగ్రణిని, హిందూ నీకొలువందు నన్యరా డ్యరచితవద్దయొనియతి పెంపగ నేటికి సుస్వరాజ్యసం స్కరణమెల్లగురువారి గాంధీ మహాత్ము సతంబు మించ నీ క్కరణిని మార్పుజేసి మతికాశీలి గావుము బీదసాధులన్

చ. కరవిది, జీతములే మిగుల గన్నద విచ్చటి పాఠశాలలన్ దిరుగుచువిద్య ప్రాథమికనిర్మయ మెంతయు పెంజాలదో వరకలుబార, మారిపు డవారణ నొజ్జల కెల్లవోటలన్ సరిపడుజీతముతో గొలిపి జక్కగ పెంచుచు పాఠశాలలన్.

పురపాలక సంఘ ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయసంఘము.

రచయిత:— బ్రహ్మశ్రీ కురుగంటి మార్యనారాయణ శాస్త్రిగారు, మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు తెలుగుపండితులు, బెజవాడ.

ప్రకటన

మా తాలూకు గుమ్మా తోట లక్ష్మయ్యగారి కుమారుడు వెంటటప్పయ్య మా తాలూకు బాకీలు వసూలుచేయుటకు 3-4-27 తేదీని పెల్లి నేటివరకు రాలేదు. ఆయనవద్దనుండి జబులుకూడ రావడము లేదు. గనుక ఆయనకు ఎవరును మా తాలూకు బాకీల నీయ నపునరములేదు. ఇచ్చేయడల మాకు జవాబుదార లేదు.

బెజవాడ - 10-5-27 } మహమ్మద్ నూర్ మహమ్మద్ మోతీ, బెజవాడ

ఆంధ్రయు శాంతించుట

హిందూ ముస్లిము సిక్కు
నాయకుల ప్రకటన

ప్రభుత్వ ప్రచారము

విచారణలు

ఫీజులేకుండానే మహమ్మదీయ

ముద్దాయిలతరపు వాదన.

లాహోరు, మే 12:— లాహోరంతయు శాంతించినది.

ఏసంఘటనలు జరుగలేదు. అసత్యవదంతలు తీవ్రప్రచారము
దున్నవి. వాటిని ప్రతిఘటించుటకు ప్రభుత్వ మన్నివిధముల ప్ర
యత్నించుచున్నది. సాధారణముగ ప్రజలందరు తమతమపనులు
సాగించుకొనుచున్నారు. రక్షణ విధాన ములలోనున్నది.
నిన్నరాత్రి వెడలిన గవర్నరుగారు తిరిగి లాహోరు జూను 10
లేదిన వత్తురు.

ప్రభుత్వ ప్రకటన

లాహోరు కమిషనరు ఈ దిగువకితని ప్రకటించి యు
న్నారు:—నగరమందును పోలీసులందును పూర్తిగ ఆల్లరులు
శాంతించినవి. కాని సైనికపోలీసుదళములతో సహా రక్షకవిధా
నములలోనున్నది. రాత్రి 9 గంటలనుండి కర్ఫ్యూజ్ఞానము
లలో నున్నది. మే 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునుండియు ఏవిధ
మైన కొల్లాటయు జరుగలేదు. అబద్ధ వదంతులను అసత్య
ప్రచారము లాపుటయే ప్రభుత్వమున కెంతయు కష్టతముగ
నున్నది. ప్రతికలవాతలు బాగుపడినవి. ఉద్దేశముతీగించినవి.
ప్రతికలపై చర్యతీసికొనబడెను కారణము బాధితకుటుంబములకు
సహాయముచేయుటగాను చందావనూలు ప్రారంభింపబడెను.
ఈ కుటుంబములలో, కష్టపడి కుటుంబములకు తిండిపెట్టు
వారు ఈ ఆల్లరులలో మరణించియున్నారు. అట్టివారలపేర్లు
నమోజాయిస వెంటనే తగుచర్య తీసికొనబడును. వీలైన సహా
యమంతయు చేయబడెను.

డిప్టీ నూప రెంటు; మహమ్మదు నవాజుగార్లు చే విచారణ
జరుపబడుచున్నది. జైలుల్లో ఇన్స్పెక్టరు జనరలుతో సహా
ప్రత్యేకముగ నియమింపబడిన మేజరు పూరిగారు జైలుల్లను
చూచివచ్చిరి. పోలీసుశాఖ తరపున విచారణ సలుపుచున్నారు.

నాయకుల ప్రకటన

ఈ సాయంకాలము ఈదిగువ ప్రేక్షకులను 17 గరు
హిందూమహమ్మదీయ సిక్కు నాయకుల సంతకముచేసినవారిలో
సర్ మహమ్మదు షాఫీ, సర్ మహమ్మదు ఇక్బల్, రాయబహ్దూ
దరు రామశరణదాసు, రాజ నరేంద్రనాథు, లాలాహంసరాజు
భాయి నర్తసింగుగార్లున్నారు. ఈ సంతకముచేసినవారి యభి
ప్రాయమందు మనమట్లుపట్ల చూచుచున్న విచారకరమగు సంఘ
ద్వేషమునకు ముఖ్య కారణములలో నొకటి. వార్తాపత్రికలం
దలి ఇవివరలలో జరిగినట్టి ఇష్టదుజరుచున్నట్టియుచుప్రచార
రమే కారణము. అందు ముఖ్యముగ దేశభాషాపత్రికల ప్రచు
రణలే ముఖ్య కారణములు. శాసనబద్ధ మగు చర్య తీసికొని
ప్రభుత్వమువారు ప్రతికాసంపాదకు లిద్దరులలో గుర్తింప జాలని
బాధ్యత వారు గుర్తించునట్లు చేయవలెను. వారివారి విధులను
సరిగ నిర్వర్తించునట్లు చేయవలెను. బహిష్కార సభలయం దుప
న్యాసముల నిచ్చు వక్తలు తమ వక్రత్వభోరణియందుయద్రే
కము తగ్గించవలెను. అదియే ముఖ్యావసరము కనుపించుచున్న
ది. దానిగూర్చి ఎంత చెప్పినను సరిపోవజాలదు. మా అభిప్రాయ
మందు అట్టి ఉపన్యాసములందు ఉద్దేశముండుట ఈ ఆల్లరు
లకు కారణమై, ద్వేషము పెంచి మనల నిట్లభోగతిపాలుచేయ
చున్నదిని మానమృతము.

విచారణలు

నేడు నాలుగు కేసులు విచారింపబడినవి. ఒకదాని
యందు మువ్వరు హిందువులు జరిమానా పేయబడిరి. ఒకడు
విడుదల చేయబడెను. మరొక కేసులో 5 గరు మహమ్మదీయులు
పాపవరింపబడి విడుదలచేయబడిరి. లాహోరంతయు శాంతము
వహించినది.

జనరంజ కత్వమునకు రహస్యము.

ఇవాన్సు లైమ్స్ అండు గ్లిసరైను అంతవిస్తారముగా
వాడబడ మండుట కొక కారణమందవలెను.

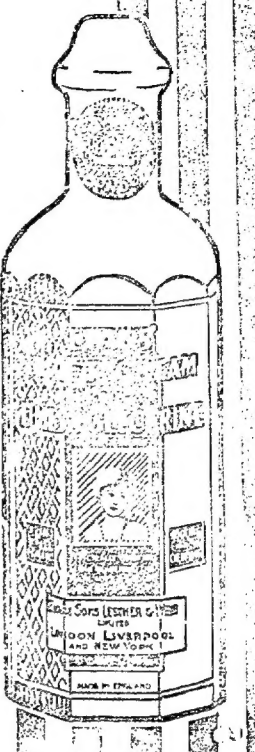
ఇవాన్సు లైమ్స్ అండు గ్లిసరైను వెండ్రుకలను శుభ్రప
రచి, కుదుళ్లకు మంచిసత్వము గలిగించుటయే కారణము.
మండును హతమొనర్చి, సాధారణమైన టూనికుగా కూడ
పనిచేయుచున్నది.

మీ రిదివరలో ఇవాన్సు లైమ్స్ గ్లిసరైను వాడకుండిన
నేడే ఒకబుడ్డిని ఉపయోగించి చూడుడు అయితే అది అ
ప్పట్లమైనదా యని తెలుసుకొనుము. ఎటువైపుండిన అది
అప్పట్లమైనదని మీరు తెలుసుకొనగలరు.

Evans

లైమ్స్ అండు గ్లిసరైను ముఖ్యకేసులందరి యొద్దను,
స్టోరులందును విక్రయింపబడుచున్నది.

ఇవాన్సు సన్స్ లెక్కర్ అండు వెబ్ లిమిటెడ్.
లివర్పూల్ అండు లండను,
ట్రావెలింగ్ రిప్రజెంటే టీవ్ యక్. డబ్లియు. చీఫ్ మేక్
పోస్టుబాక్సు నెంబరు 813, బొంబాయి.

మహమ్మదీయ ముద్దాయిల ప్రతివాదము

ఖలీఫత్ రసికాదివారి కిదేశప్రధాన కార్యదర్శుల
వలన అహమదీయ సంఘముతగురువు అహమ్మదీయవక్తలను బాధి
తులకు కోర్టులలో నిపుడు విచారింపబడుచున్న కేసులందు సహా
యము చేయవలసినదని యజ్ఞాపించి యున్నారని తెలియు
చున్నది. బారట్లా చాదరీ తల్పుల్లాగారు అహమదీయసంఘ
అమీరుగారు తాము డబ్బుతీసికొనకుండానే సహాయము చేసెద
మని వాగ్దానము చేసియున్నారు. స్థానిక అహమదీయసంఘము
గౌరవనీయులను మతగురువులను అగౌహజరతు ఖలీఫత్తుతో
మసీలుగారి ఆజ్ఞానుసారము బాధితులకు సహాయము చేయు
టకు ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారు. హజరతు ఖలీఫత్తుల్లా మసీలు
గారి ఆజ్ఞల ప్రకారము ప్రధాన విదేశకార్యదర్శులు బాధితు
లను చూచివచ్చిరి. మేమో వైద్యాలయమునకు పోయి గాయ
పడినవారిని చూచి పరిస్థితుల గమనించిరి. వారు బాధితులకు
తగు సహాయము చేయుటయే వారి ప్రధానోద్దేశము.

(శ్రీప్రెసు.)

రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునకు భూరివిరాళములు

మెయిమియో, మే 12:—హెంబాడ డిప్టీ కమిషనరు
యిట్లు డెలుపుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమునకు మా జిల్లాలో
వనూలయిన విరాళములు 2 లక్షలకు మించినవి. గవర్నరుగారు
తంతివార్తద్వారా అభినందనముల డెలివెరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీలో నెల 1 కి రు
20 లు జీతముమీద మంత్రసానులుగా పనిచేయు
టకు దాయిలుగా తరిఫీదు అయి నర్టి పి కెట్టు పొం
దినవారు కావలసియున్నారు గనుక ది 20-5-27
తేదీలోగా తమ దరఖాస్తులను మాకు పంపుకొన
వలెను.

మునిసిపల్ ఆఫీసు,
రాజమండ్రి
9-5-27

పా॥ గురుమూర్తి,
చైర్మన్.

ప్రకటన

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాకినాడ, జగన్నాథపురం గ్రా
మకాపురస్థులు లేకు మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యం నాయకరుగారు
వ్రాయించిన 6-5-1922 సం॥రం తేదీ గల రిజ్యుక్రీ విల్లు 12 న
పేరలో వుహరించబడిన ప్రకారం “మల్లాది సుబ్రహ్మణ్య
నాయకరుగారి “విద్యాభివృద్ధిని” పేరుతో అన్ని కుల శ్రుతి
య విద్యార్థులకు కోరినవారికి భోజనవసతితో జమవు చెప్పించు
టకు యిదివరకు రు 4218-0-7 లు వ్రయబర్పబడినది. ఇందుల
కు తగ్గిలు తెలియకొనువారు తెగ్గులు మా ఆఫీసులో చూచు
కొనవచ్చును.

సదరు మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యం నాయకరుగారి యెట్టెలు
కు రావలసిన బాకీలు వారు చరిపోయినది లగాయతు ఇప్పటి
వరకు సరిగా నమూనాకా ప్రతిబాకీకి దావా జరిగించడం
వారంటు అమలు జర్పడం నగయిరా చిర్యలెల్లనున్న, సదరు
సుబ్రహ్మణ్యంనాయకరుగారి జీవితకాలములో వారు చేసిన
రుణములు తెగసిలు, యెట్టెలు సందస్సునుంచి తీరుమానం
చెయ్యవలసిన తొందర కలిగించుచున్న ఆస్తులువిక్రయించి తీరు
మానం చెయ్యవలసిన అవసరం కలిగి, అయిల సదరు బాకీలు
నగయిరాలు తీరుమానం చేకేవరకు యీ నిధి వారు చరి
పోయినవెంటనెనుంచీర్చి ప్రారంభించుటకు నీలు లేకపోయినది.

గనుక యింపువలన అన్ని కుల శ్రుతియ విద్యార్థులకు
తెలియజేయునదియేమనగా, నివర్తకలిగి, విద్యయందు ఆసక్తి
గల అన్ని కుల శ్రుతియ విద్యార్థులు మాకు ఆ 1927 సం॥రం
మెయిలెట్రాఖరులోవున చేరులాగున విద్యార్థి యేగ్రామకాపుర
స్తుదు యనదిన్ని యిదివరకు యెమ్మూలులో యేక్లాసు
చదివినదిన్ని (2) వారిల ముమ్మసు(3) వారలసంక్షమని వృత్తి
తండ్రిలేక సంక్షమని పేరు (నెట్) ప్రస్తుత విద్యార్థికోశసహా
యం వివరములు చిప్పేలుగా తెలియజేయు. దరఖాస్తుదారుడు
దీవవాడైన అన్ని కుల శ్రుతియ కాపుర పరిపున్నట్టి యిద్దరు
తగుమునుష్యుల సర్టిఫికెట్టుతో దరఖాస్తును పంపుకోవలయును.

మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యం నాయకరుగారి యెట్టెలు విద్యార్థులు
టరుగారి ఆఫీసు నెంబరు 5
కాకినాడ ది 12-4-29

1. D.Seshagiri Row

2. D Krishnamurthi

Trustees, M. S. Estate

CACANADA.

“ప్రస్తుత దేశ పరిస్థితి”

శ్రీ జార్జి జోసెఫ్ గారి ఉపన్యాసము

“మంత్రిపద స్వీకారము”

బర్మా ఆయిల్ కంపెనీ యజమానుల ఘోరచర్యను ఖండించుట

తిలకు ఘట్టమునందు గొప్పసభ

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితిని గూర్చి జార్జి జోసెఫ్ గారు తిరు వేక్కేణి సమద్రతీరము (తిలకుఘట్టము) నందు నిన్ను కాంగ్రెసు పక్ష యజమాన్యమున జరుపబడిన సభలో ఉపన్యసించిరి. శ్రీ ఓ. కందుకూరి వేణుగౌడగారు సభ కార్యక్రమమును నిర్వహించిరి. అదేసభ యందు ప్రభుత్వమున తుపాకి దెబ్బలు దినిన మదరాసు కార్మికుల (సమ్మెదారులు) పై సానుభూతి ప్రకటించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడెను. బర్మా ఆయిల్ కంపెనీ యజమానుల యొక్కయు ఉద్యోగుల యొక్కయు చర్య చాల తీవ్రముగ పలువురచే ఖండింపబడెను.

శ్రీ. సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు

“బర్మా ఆయిల్ కంపెనీ మున్నగు కంపెనీల అధికారులతో కార్మికులు కొనసాగించుచున్న పోరాటమునందు కాంగ్రెసు సంఘ యజమాన్యమున డరుపబడిన ఈ సభవారు తమ సంపూర్ణ సానుభూతిని ప్రకటించుచు సమ్మెదారులపై కంపెనీ ఉద్యోగులు తుపాకులు ప్రేల్చిన అపౌరుషేయమును పిరికితనమును ఘోరమునకు చర్యయందు న్యాయమును జరుపుటకై తగు మైన చర్యలై కొనసాగెనని ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు” అను తీర్మానము నుపసాదించుచు పరిశ్రమ లభిస్తున్న కేంద్రానికి ఈ దేశముందు చీటికి మాటి కిటి కార్మిక యజమానుల తగాదాలు సమ్మెలు కలుగుచుండుట దురదృష్టవశాత్తూ కార్మికుల కోర్కెలు సక్రమ మైనవియు యజమానులు సహాయము గోల్పోయి కార్మికులను నిర్బంధించుచున్నారనియు బట్టిరి. మొన్నటి దినమున బర్మా ఆయిల్ కంపెనీయందు సమ్మెకట్టిన పనివారిని మరొకరింద కార్మికులను కంపెనీ ఉద్యోగులు తుపాకులతో కాల్చిరి. పదునర కనేక గాయములు తగిలెను. పోలీసువారల టునేయుండిరిగాని వారు ఆయుధ ప్రయోగమును చేయకుండినను కంపెనీ ఉద్యోగులగు ఆంగ్లో హైందవ యూరోపియనుల కట్టి యవసరము కలిగెను. ఇట్టి ప్రారంభర్య భారతదేశముందు తప్ప మరెచ్చటను సాధ్యముగాదు. భారతీయుల ప్రాణములు అంత చాకగావున వారట్లు ప్రవర్తించబారె. నేటివరకును ఈ కాల్యము గాంచినవారిని అరెస్టుచేసి యుండలేదు. ఈ విషయమై జరుగుచున్న విచారణయందు కంపెనీవారి తరపు ప్రతినిధులు గలరు గాని కార్మికుల ప్రతినిధులకు తావులేకున్నది. ఇట్టి విచారణలవలన ప్రజలకెట్టి విశ్వాస ముదయింప జాలదు. దేశముందు కాంతి సంరక్షణ లుండవలెననిన పారిశ్రామిక శాంతి చేహువలెననిన నిష్పాక్షికముగ పంచాయతులుండవలెను. యజమానులకు కార్మికులకు గల పోరాటములు వారిచే పరిష్కరింపబడవలెను. తమకోర్కెలు అంగీకరింపబడనిచో సమ్మెయే కార్మికులకు కడపటిసాధనము”

డి. కొలంబై గారు

తీర్మానమును బలపరచుచు చెన్నపురి డియోసిస్ ముద్రకాలయము క్రైస్తవసాదిరిలచే నిర్వహింపబడుచున్న పనివారల కేసును తృణీకృతభావముతో ఉపేక్షించుచున్నదనిరి. మొన్నటిదినము కార్మికులపై తుపాకులు ప్రేల్చిన ఆంగ్లో హైందవులు తమ నివాసస్థలము భారతదేశముగాని ఇంగ్లండుకాదని తెలిసికొనగోరెను. భారతవర్ష మందిదివరలో జరిగిన ఘోర హత్యలు, కాల్యలందు ప్రభుత్వపక్షమున పైనికులలో, లేక పోలీసువారో ప్రజలపై తుపాకుల గాల్చియుండిరి. కాని మొన్నటి పోరాటముందు యూరోపియనులు, ఆంగ్లో హైందవుల తీవ్రకృత్యమునకు గడంగిరి. నిన్న కార్మికులను కాల్చినను, నేడు నిన్నున్న కాల్చినను ఎట్టి భేదమునలేదు. యూరోపియనులకు, ఆంగ్లో హైందవులకు భారతీయులంతటినికృష్టతీవులగ కన్నట్లుచున్నారు. మరి యే స్యతంత్రదేశమున నిట్టి ఘోర చర్య జరిగియుండెడిది, మరుక్షణమే ప్రభుత్వమును రాజీనామా చేసియుంటే దేశములో ఏదేమి జరుగుతుంది?

ప్రభుత్వమువారు నియమించు విచారణసంఘములందు నా కెట్టి విశ్వాసముగాని లేదు. అపరాధులకు విచారణగావించి శిక్షింపవలెనని ప్రభుత్వమును, మంత్రివర్గమును కోరుచున్నాను. (వినుతు, వినుడు) విరోధియులు, ఆంగ్లో హైందవులైనంత మాత్రమున వారు చట్టముల క తీతులా? కావున అపరాధు లగువారిని విచారణగావించి శిక్షింపవలెను. అని పట్టిరి.

సభాపతి యను కార్మిక ప్రతినిధి తీర్మానమును బలపరచుచు, కార్మికులకు తోడ్పడనందులకు జప్తి సువర్ణమువారిని తీవ్రముగ ఖండించిరి. కేవలము తీర్మానములతో సంతృప్తికెందక కార్మికులకు అన్ని విధముల తోడ్పడవలెనని కాంగ్రెసు వారిని కోరిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘముందు మంత్రి పదవుల సమస్య నచ్చునపుడు కాంగ్రెసువారు మంత్రిపద స్వీకారమునకు ప్రతికూలముగ సమ్మతి యొసంగవలసిన దని బార్జి జోసెఫ్ గారిని కాంగ్రెసు నాయకులను ప్రార్థించిరి.

తీర్మాన మేకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

శ్రీ జార్జి జోసెఫ్ గారు

మాట్లాడుచు తాము రాజకీయ సభాపేదికపై ఉపన్యసించి చాలదినము లైనదనియు, నాటమండి తామెన్నియో మార్పులకు లోనైతిమనియు పట్టిరి. మున్నందు బర్మా ఆయిలు కంపెనీ సమ్మెదారులపై తుపాకులు ప్రేల్చిన విషయమును గూర్చి ముచ్చటించుచు సమ్మె ప్రస్తుతపరిస్థితులందు యుక్తమా కాదా యను విషయమై స్థానిక నాయకులకు భాగం తెలియనునీగాని స్థలాంతరమందుండి నిజవిషయపరిజ్ఞానము లేనివారభిప్రాయ మొసంగరా దనిరి. ఇక కాల్యలవిషయమై యజమానులే తమకై తాము స్వతంత్రించి సమ్మెదారులపై తుపాకులు గాల్చుట ఈ దేశముందు గాని తదితర దేశములందు చచ్చటను ఇంతవరకు వినియుండలేదనిరి. (అవమానము) ఇట్టి విషయములందు బహిరంగ విచారణ మాత్రమున ఎట్టి ప్రయోజనము లేదు. భాగ్యవంధి న ప్రజలమామూలుగ పోలీసుకోర్టులందు ఫిర్యాదుజేసి అపరాధులను మామూలునిందితులవలె విచారణ గావించి చట్టము విధించిన చొప్పున శిక్షలను వేయవలెను.

కంపెనీ యజమానులను వారి ఉద్యోగులును తుపాకుల ప్రేల్చిరిని మనకిప్పుడు సాక్ష్యముగలరు. మా నేజరు ఆసుబ్లాకు గారు తనచేతయం దొక తుపాకిని బూనియుండిరిని వారిసాక్ష్యముననే తెలియుచున్నది. అనుమానాస్పదమున అపరాధుల శిక్షియందుండు ఇట్టివారికడ తుపాకి లై సెన్సులను రద్దుజేసి ఆయుధములను వశపరచుకొనుట అత్యవసరము. నేటి విచారణ నిష్పాక్షికముగ లేదు

కాంగ్రెసువారు - మంత్రిపదవులు

మంత్రిపద స్వీకారమునకు కాంగ్రెసువారు ప్రతికూలముగనుండుటకై నేను సమ్మతి యొసంగదనని వాగ్దానముజేయ జాలను. ఈ విషయములో నాయభిప్రాయము లెల్లరకు తెలియియున్నది. 9 వ లేదీ జప్తి సుపత్రిక నావిమయమై చిత్తము వచ్చినట్లు అపనిందలమోపెను. చెన్నరాష్ట్రముందు కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రిపద స్వీకారము గావించవలెనని కాంగ్రెసు పక్ష నాయకుడగు సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారిని నేను మొదటి సందీయు కోరుచుంటినిగాని వారు మాచన సంగీకరింపరైరి. ద్వంద్వవిధానమును భేదింప సమర్థులైనచో అట్లు చేయుడు. మికంతటి బలములేదని మీరెరుంగుదురు. కాని మంత్రి పదవులను స్వీకరించి నిర్వహించుటకు మీకు తగినబలముగలదు. కావున స్వతంత్రపక్షమువారిని మంత్రిపదవులలో నుండనిచ్చుటకు మారుగ మీరే వానిని ప్రామింతులు చాలయుక్తము. కాని ఈసలలో అంగీకరింపబడలేదు. స్వరాజ్యవాదులు మంత్రిపదవుల స్వీకరించిన వారి కెట్టివిఘ్నము గుర్తించయింపజాలదు. కా

కరు గుబ్బరాయనుగారి మంత్రివర్గము ఓడింపబడినచో పానగల్లురాజా మంత్రిపదవిని వహించుటకు సర్వసన్నుడై యుండగలడు. స్వతంత్రవాదులస్వభావమునకు తెలిసియున్నది. వారు కాననసభలలో ప్రవేశించునపుడు స్వతంత్రవాదులుగ వచ్చిరి కాననసభయందు జేరినపిదప స్వతంత్రమంత్రులు మువ్వరును పరాధీనులైరి. (నవ్వు) కాంగ్రెసువారే భగవంతునియొడుట ప్రమాణబుధితో తాము జేయదగినపనిని నిర్వహించుమని ఉద్యోగమును స్వీకరించుట ఉత్తము. అట్లుచేయనిచో పానగల్లు మంత్రివర్గమువలన కలుగగల చెడుగును నివారించుటకై ప్రయత్నింపవలెను. ఇందులకై జప్తి సుపత్రిక నాతో పోరాడునెడల మే మేకీభవింపజాలము” అనిరి.

మాయవరము బ్రాహ్మణేశ్వరసభయందు డి. బి. యం. కృష్ణన్ నాయకుగారు అధ్యక్షింప న్నాన మొసంగియుండిరి.

వీరు జప్తి సుపత్రమువారే వీరిపార్టీ ఇవ్వడనేకవిక్రమము తగుల్చుననియున్నది. ఇది కేవలము ఉద్యోగములకొరకు వేటాడుపార్టీ యని నాయకుగారే విల్లించి ప్రశంసించుకొనియుండిరి. కాని వేటాడుటకు సాధ్యమైన ఉద్యోగము లేమిలేనపు డేవత్తువా రేమిచేయుదురో! (నవ్వు) గత ఎన్నికలలో ఈపార్టీ వారికి సంపూర్ణ పరాభవ మైనపిదప వీరి విధానమును మార్చుటకు ఇ. వి. రామసామినాయకరుగారొక నూతనకార్యక్రమమును తయారుజేసిరి. నాయకరుగారు విధించిన పథకుల ననుసరించుటలన ఈపార్టీ వారు ఉట్టికిని స్వర్ణమునకును గానివారైరి. జప్తి సుపత్రమువారి కొక విధానముగాని, కార్యక్రమముగాని లేక ఆకాశాగమ్యు జెందియున్నారు.

“తప్పులెన్నువారు తమతప్పులెరుగరు?”

నూతనముగ వీరు అవలంబించిన పథకులను, మారువేసములను పరిక్షించినయెడల వీరి వేష భావలన్నియు కాంగ్రెసువారి వద్దనుండి ఎత్తుకొని వచ్చినట్లున్నది. బహిష్కరణవాదులు స్నానముచేయుచుండగ పానగల్లురాజా, రామస్వామినాయకరుగారలు వీరి వస్త్రావహరణము చేసినట్లు గ కనిపించుచున్నది. (నవ్వు) మంత్రిలును గురించి కృష్ణన్ నాయకుగారు తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి కాని మంత్రిలునుగూర్చి నేనేమియు చెప్పదలచుకొనలేదు. మంత్రిలు తమకు తాము సమర్థించుకొనగలరు. జప్తి సుపత్రమునకు కాననసభయందు తగినంతబలము లేదనియు, అందుచే మంత్రిపదవుల నిచ్చినను అంగీకరించినను పుచ్చుకొనమనియు కృష్ణన్ నాయకుగారు నడివియున్నారు. ఇట్టి మాటలు వీరెట్లు చెప్పగలిగిరా యని యాశ్చర్యము గలిగినది గతవంబరనెల ఎన్నికలలో జప్తి సుపత్రమువారు అమాత్యపదవుల నాక్రమించుకొనుటకు భగీరథ ప్రయత్నములు చేసినవిషయము మన కెల్లరకు ప్రత్యక్షమేగదా? నేడువీరికి మంత్రిపదవులు అందరానిపండ్లుబోలెచేతరులుచుచుట వెలియనితలంచుచున్నాను. కాంగ్రెసుపక్షమునుగూర్చి కృష్ణన్ నాయకరుగారు అన్యాయముగ ఆగ్రహమునహించనేలే! సంపూర్ణముపలకుబడిని గడించిన కాంగ్రెసుపక్షమువారికి అధికారపదవులనుగ్రహింపబడగ కాంగ్రెసుపక్షమువలె త్యాగబుద్ధితో వానిని నిరాకరించిన రాజకీయపక్షము ప్రపంచపరిత్రలో మరెచ్చటనైనను గలదా? కాంగ్రెసుపక్షమువలె జప్తి సుపత్రముగూడ ప్రజలలో ప్రాబల్యము ప్రాప్తించినయెడల కాంగ్రెసువారివలె ఉద్యోగములను నిరాకరించినందురా? జప్తి సుపత్రంలో పములను జప్తి సుపత్రమునకే తెలియుటలేదు, కాంగ్రెసుపక్షమువారి లోపముల నెన్నునేల? అద్దాలమేడలో నివసించువారు పొరుగింటిపై రాళ్లు విసరుటకుముందు తామెట్టి గృహములందు నివసించుచున్నారో తెలిసికొనవలెను.

భావికర్తవ్యము

ప్రస్తుత రాజకీయవ్యవహారములన్నిటి సమద్రుమధనము వలె నున్నది. ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రజలు నిర్విరుద్ధులై నిరుత్సాహులగుచున్నారు. మరొకప్పుడు కడలేరి గట్టెక్కుగలమని ఆశాపూరితమానసు లగుచున్నారు. జాతీయస్వయందనమును ముఖే నడిపింపవలెను. నిరుత్సాహులమైనను మనకర్తవ్యమును మనమే నిర్దేశించుకొనవలెను. మనభావిదేశను నిర్వహించజాలినది దేశీయ కాంగ్రెసు సంస్థ ఒక్కటి యే. నేను స్వరాజ్యవాదిని గాని, యధోచిత సహకారనిధినిగాని, నేను నిష్కలంకముగ జాతీయవాదిని. భారతవర్షమునకు స్వరాజ్య మత్యావశ్యకమనియు, భారతీయులు స్వపరిపాలనకు పర్వసన్నులై యున్నారనియు విశ్వసించుచున్నాను.

1921-22 సం॥ర పరిస్థితి

1921-22 వ సం॥లో అసహాయోద్యమము నిరంకుశ ప్రభుత్వమును అరికట్టి బంధించి ధ్వంసముచేయునంతటి ప్రభుత్వ రూపమును చాల్చినది కాని చారిచారాలలో జరిగిన దురంతకములు గాంధీమహాత్ముని దౌర్జన్యరాహిత్యమాత్రములకు విరుద్ధముగ నుండుటచే ఉద్యమమంతయు కట్టిపెట్టబడెను. ఈ ఉద్యమము భాగ్యవీ తీర్మానముతో అంగీకరించినది.

కౌన్ థియేటరు

14-5-27 శనివారమునుండి 17-5-27 మంగళవారమువరకు

ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6 గం-15 ని. రాత్రి 9 గం-30 ని
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 నిమిషములకు ప్రత్యేక ప్రదర్శనముగలదు
మదన్ థియేటర్సు లిమిటెడ్ వారు

మేముములు గుండ్రముగా తిరుగునట్టిదానిలోనున్నట్టియు, 6 రిల్లుగలిగిన
“డాగ్ లాస్ ఫేర్ బాంక్సు” కథను ప్రదర్శించెదరు.

యవ్వనము, ప్రేమయొక్క ఆద్యులవిజయమును తెలుపునది. ఈకథ పూర్తిగానవ్య, సాఖ్యము శరీరమునకు గగర్పాటు,
దైర్యము మున్నగువాటిని గలిగించును. దీనికి ఇంతకంటె ఎక్కువ వివరములు ఆనవసరము.

ఉద్యమ మతి తీవ్రముగ వ్యాపించెనుగాని కట్టుదిట్టములతోనడి
పింపలేదు.

అనహాయోగము ఆచరణయోగ్యమా?

శ్రేష్ఠరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసువారు వెనుకటి సహాయనిరా
కరణోద్యమ కార్యవిధానమును పునరుద్ధరించవలసినదని తీర్మా
నించిరి. దీని ఆర్థమేమియో నాకు బోధపడుటలేదు బాలరు
పాతకాలను జహిష్కరించుటయో. న్యాయవాదుల కోర్టుల
బహిష్కరించుటయో? ప్రభుత్వవిరుదానకులు విపర్లించుటయో?
శాసన సభాబహిష్కరణమా? ఇదియంతయుపునరుద్ధరించుటయన
కాంగ్రెసువారు స్వచ్ఛనావికాతమును చేయుచున్నారు. 1921
సం|| లో గాంధీ మహాత్ముడు ఆంగ్లవిద్యావంతులందరను స్వా
ర్థత్యాగముజేసి ఉద్యమమునకు తోడ్పడవలసినదిగ కోరియుం
డిరి. ఆంగ్లవిద్యార్థికు లభ్యమైన త్యాగమొనర్చిరి. అంత
గత్యాగముజేసినపుడే ఆఉద్యమము నిష్ఫలమైయుండ నేడు
సభలనుగుననించుటకువీలులేదు. 1920 సంవత్సరములో ఆనాడు
గల ప్రజలహృదయవేదన ఈనాడులేదు. అప్పటికప్పుడే ఐరో
పామహాసంగ్రామము ముగిసి శవర్య సంధిపత్రము ఐరోపియను
జాతులవారు దస్కతుచేసియుండిరి. ఆసంధిపత్రములో మహా
మ్మదీయ మతమునకు దివ్యశ్రేణిమైన భిలాఫత్ విచ్ఛిన్నమునకు
వరతులు ఏర్పరపబడి యుండెను. మహమ్మదీయులు రోషా
వేళ్ళులేయుండగ జలియన్ వాలాబాగ్ హత్యలు దేశమును విప
త్తులోముంచివేసెను. అసంతృప్తికరములైన మాంటేగ్యూసం
స్కరణములు ప్రసాదింపబడెనుగాని ద్వంద్వప్రభుత్వవిధాన
ము విపరీతమైకన్నపై ను . హిందూ
మహమ్మదీయులు చేతులు గలిపి పని
జేసిరి. కాని నే డాపరిసీతులన్నియు మారినవి. నేడు హిందూ
మహమ్మదీయసంఘము లొండొరులతో కలహించుచున్నారు.
కుద్ది సంఘటనము, తంజీ, తల్లిగ్ ఉద్యమమును దేశమునకు
చెప్పరాని చెడుగును గల్గించి ప్రజలహృదయములను విషపూరి
తములుగ జేసినవి. ఇట్టి అగమ్యగోచరమైన పరిస్థితులలో తిరిగి
సహాయ నిరాకరణవిధానమునుగాని, శాసనతిరస్కార వ్యవ
హారమునుగాని, మానవహక్రం డెవ్వడును కోరదు.

“గాంధీయే దేశేశాననుడు”

దౌర్జన్యరహితమైనను, దౌర్జన్యయుతమైనను జాతీయం
తయును ఏకముఖముగ నిలచి పోరాడవలసినట్లునపుడు దేశము
నంతను శాసింపగల వైన్యాధిపత్యముక దుండవలెను. నాబుద్ధి
సంతయు ప్రయోగించి ఆలోచించితిగాని వర్తమాన
కాలమునందు గాంధీ మహాత్ముడు వి నా
మచెప్పరును ఈ వైన్యాధిపత్యమునకు అడ్డులులేరు. కాని వీరిది
అహింసావ్రతము. వీరియొక్క దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతము
గ్నము పూర్తిగ గ్రహించి అనుసరించునెడల అట్టి కాంతివైన్యము
నకు గాంధీమహాత్ముని కంతమున ఊపిరియున్నంతవరకు వారే
వైన్యాధిపత్యమును వహింపవలెను. వారి ఆజ్ఞ లేనిదే అఖిల
భారతవర్షమును అడుగుదాట పీలులేదు.

“రాయల్ కమిషనుపై బహిష్కరణమా?”

సహాయనిరాకరణ మిప్పుడు దుస్సాధ్యము. ఐన మన
మిక బానిసలమై నుండవలసినదేనా? నేను చాల తీవ్రవాదినే.
శాసనసభ్యులగుగాని, పన్నుల నిరాకరణముగాని జరిగిననే
తప్ప ప్రభుత్వమువారు మనకు లొంగరు. మనప్రభువులు
విదేశీయులైన కారణమున ఆ సహాయోద్యమ
ము దృఢించి యుండలేదు. ఈ ప్రభువులు
అనేక ఘోరపరంపరలను చేతేతుల జేయుటచే ప్రజల అత్మప్రి
మిక్కుటమై సహాయనిరాకరణోద్యమము శరణ్యమైనది.

ఈ సంవత్సరమో మరుసటివత్సరమో రాయలుకమి
షన్ రానున్నది. క్రొత్త సంస్కరణములు ప్రసాదింపబడ
కున్నవి. బ్రిటిషు పార్లమెంటుతో మాకు పనిలేదని కాంగ్రెసు
వారనవచ్చును. ప్రజలలో ఐకమత్యమేర్పడిన వో పరాశ్రయ
మును వీడి ఆత్మసలంబులైయున్న యెడల బ్రిటిషువారు మన

కు ఆజ్ఞలను విధించుట మానివేయుదురని కాంగ్రెసువారు చె
ప్పవచ్చును కాంగ్రెసువారి ధైర్యోత్సాహములు, నాకాహ్లాద
కరముగనే యున్నవి. కాని భారతీయులు పరాశ్రయమును
వీడి ఆత్మబలముపై ఆధారపడియుండ గలస్థితిలో
నేడు ఉన్నారాయని ఆలోచింపవలెను. సామ్రాజ్య
శాసనసభాగృహమును, ఇతరశాసనసభాగృహములు కాంగ్రె
సు నాయకులే. దేశపరిపాలనయందు కాంగ్రెసు పలుకుబడి
యును ప్రభుత్వాధికారమును సమీకృతమైయున్నవి. కాబట్టి
రానున్న రాయల్ కమిషన్ వారు కాంగ్రెసునాయకులతో
తప్పక సంప్రతించెదరు కావున నూతన ప్రభుత్వవిధానమును
నిర్ణయించుటకు కాంగ్రెసువారు సంసిద్ధులై రాయలుకమిషన్ వా
రిపట్ల నుముఖులైయుండవలెను.

నూతన రాజ్యాంగవిధానమును కాంగ్రెసు వారు నూ
చించవలసియున్నది. ఈ చట్టమును తయారుజేయుటకై ప్రజా
ప్రతినిధులగు శాసనసభ్యులు కొందరు సమావేశము కానిలసియు
న్నదని అఖిలభారత సభాగృహమున శ్రీ. శ్రీనివాసయ్యంగారు
నూచించిరి. ఈ సలహా వీరికి బిటెలుయ్యగారు బోధించిరా లే
క వి నెం టు గా రి జ గ ధ్ధ రు తు
లు బోధించిరా? ఇది తగినపర్యాయము. కాంగ్రెసు సంఘము
లన్నియు సమగ్రముగ చర్చించి కావలసిన సంస్కరణములను
నిర్ణయించవలెను. మనము తయారుజేసెడి చిత్తుచట్టము బ్రిటిషు
కాబిటెలువారికి దాఖలుజేయవలెను. మనచిత్తుచట్టమును వారు
నిరాకరించునెడల అప్పుడు మనము మనమాట చెల్లుటకు తీవ్ర
పథతులను ప్రవేశపెట్టవచ్చును.

ప్రస్తుతకర్తవ్యము

ప్రకృతపరిస్థితులను బాగుగ గమనించుడు. సానికసంఘ
ములు సంయుక్త పరగణాలందు తప్ప మిగతాచోట్ల కాంగ్రెసు
ప్రతినిధులచేసిండియున్న ఎన్నికలద్వారానే కాంగ్రెసువారులు
శాసనసభల ప్రవేశించుచున్నారు. కాంగ్రెసుసభ్యుల ధిక సం
ఖ్యాకులైనప్పటికిని నామినేటెడు సభ్యులు వీరికి ప్రతిపక్షులై
నిలచుచున్నారు. నామినేషన్ లేకుండి సభ్యత్వస్థానముల
కన్నీటికిని సభ్యులను ఎన్నుకొనవలసినట్లే ఏర్పరపవలెను.
కాని అట్టిపని ఇంతలో జరుగదు. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులలో
మంత్రిపదవులకుగూడ కాంగ్రెసు ప్రతినిధులనే నిలుపుట
యు త్రమము. వెనుకటిసంగతులను వైకిత్రవ్యక ఉత్సాహ
ముతో ముందుకునడచి జాతీయహృదయము నాకర్షించినయెడల
బ్రిటిషు కాబిటెలువారికిని కాంగ్రెసువారికిని మనోభావములు
ఏకమై రాగల రాజ్యాంగసంస్కారమునుగూర్చి సమాధాన
మేర్పడినయెడల స్వరాజ్యము చిరకాలములో సిద్ధింపగలదని
పల్కిరి”.

అంతట సభ ముగింపబడెను.

ట్రాన్సువాలు భారతీయుల

పారవాటు

శాస్త్రిగారు చేరువరకు ఆంధ్రానుగారు

దక్షిణాఫ్రికా విడువజాలరు

కలకత్తా, మే 18:— కేపుటపునుండి సి. ఎఫ్. ఆం
ధ్రాను గారు ఇట్లు కే బి లు వార్త నం పి రి.
ఇటీవలమునును కాంగ్రెసును విడిచిపెట్టినందు
లకు ట్రాన్సువాలు తమతప్పవచ్చును గుర్తించుచున్నారు. గౌ||
శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి నియామకము ఆలస్యమునటచే వీరు మ
రింతసేరిలేరి. నేటాలు భారతీయులుగూడ చాల తొందర
పడుచున్నారు గౌ|| వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వచ్చువరకు
నేను ఆఫీకా విడచిపెట్టజాలను. వారెంతవేగమువచ్చిన అంతము
చిది. తేకున్నచో అభిప్రాయము మారిపోయి ప్రస్తుతమున్న
అనుకూలభావముగూడ చెడిపోవును. స్వతహాగా మంచినములే
నిది యిప్పుడుగావింపబడిన ఒడంబడిక నిరవధానముగను.
అందుచే కలకత్తాలోని మెట్రొపాలిటనుగారు (క్రైస్తవ మతగు
రువు) దక్షిణాఫ్రికా రావలసిన యిచ్చల యూరోపియనులు
గోరుచున్నారు. ఇటీవలమునును వారిరాక చాలలాభకరముగ
నుండును. (శ్రీప్రెసు.)

భారతీయులను విప్లవమునకు

పురికొల్పుట

సరోజినీదేవి అధ్యక్షత వహించెను

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ

యాజమాన్యమున సభజరుగుట

బొంబాయి, మే 12:— రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ
యాజమాన్యమున కాన్ఫరెన్స్ హాలునందు భారతీయులను
విప్లవమునకు పురికొల్పుట అను విషయమునుగూర్చి ఒక బహి
రంగసభ జరిగెను. సరోజినీదేవి అధ్యక్షత వహించెను. మూడు
సెలై నవీదప సరోజినీదేవి తిరిగి మొట్టమొదటిసారి బొంబాయి
లో కనబడగానే సభ్యులు మిక్కుటముగ హర్షధ్వనములను
గావించిరి.

సరాసరి లాహోరునుండి వచ్చుటచే లాహోరులో జరి
గిన ఆలరలనుగూర్చి మాటాడుచు ఆమె యిట్లు చెప్పెను:—
లాహోరులో జరిగిన విషాదమునల హిందూదేశ హృదయము
నకుగాయమైనది. హిందూదేశమున ప్రజలు మాది ఉత్తరరాష్ట్ర
మనియు, మీది దక్షిణరాష్ట్రమనియు, మాదిపశ్చిమము, మీది
తూర్పునియు ఎవరికివారు ప్రత్యేకముగా భావించుకొను కాల
ము గతించినది. ఇప్పుడు హిందూదేశము అభివృద్ధిగా నున్న
ది. ఉత్తరహిందూదేశమున జరిగిన విషాదము దేశమంతటికిని
జరిగినట్లే మహాఘోరమైన విషయములు జరిగినట్టి ప్రదేశము
నుండి వచ్చుచున్నాను గావున భారతీయులను విప్లవమునకును
విశాసమునకును పురికొల్పినది సాంఘిక ద్వేషపీతాచమని చెప్ప
దలంచియున్నాను. ఈవర్ష ద్వేష మతద్వేషమునే పెద్దలైన
వారు ముందుసంతతివారికి అస్త్రంగా విడిచిపోవుచున్నారు. ప్రభు
త్వమువారితోను నాయకులతోను జోక్యము కలిగించుకొన
కుండ యూరకుండుడని యువజనులకు నేను విన్నవించుకొను
చున్నాను. దేశమును నాశనము గాకుండ రక్షింపవలసినగివారే.
మనము ప్రభుత్వమువారితో పోరాడగలమాట వట్టి బూటకము.
ఇందువలన మనలో నున్న విభేదములమాత్రము నిరపదగలవు.
ఇప్పుడు విదేశ ప్రభుత్వము వారు మనకు
న్యాయము చేయుచున్నారా అన్యాయము
జేయుచున్నారా యనునది ప్రశ్నగాదు. కాని విదేశప్రభు
త్వమువారు న్యాయముగాని అన్యాయముగాని జేయుటకు మన
లోమనకుగల విభేదములే కారణములగుచున్నవి. (వినుడు విను
డు) మనము మన ముందుసంతతివారికి స్వాతంత్ర్యము ఐకమత్య
ము అను ఆస్థులనిచ్చిపోవలెనుగాని అవమానకరముగ నీసాంఘిక
మతద్వేషమ్యములనుగాదు. నాయకు లీమాటలను వినలేని దేశ
మునే వారెక్కువగా ఎంచుకొనలేని అట్టివారు హిందువులైనను
మహమ్మదీయులైనను పార్సీవారైనను నాయకస్థానము నుండి
తొలగింపబడవలెను. ముందు మిగ్గులములకు చక్కజేసుకొను
డు. దేశారాధనకు మార్గదర్శకులగుండు. బానిస శృంఖలముల
నుండి హిందూదేశమును విడిపింపుడు. అప్పుడు హిందూదేశము
విప్లవమార్గమునకు తరుమబడదు. ప్రజలందరు ఐకమత్యముతో
నున్నట్టిదేశమందు తమకిక కాంతియుండదని విదేశప్రభుత్వము
వారు ఎరుంగగలరు.

బి. యస్. బరూచాగారు తరువాతమాట్లాడుచు శాస
నోల్లంఘనము ప్రారంభమైనప్పటినుండియు దేశములోని విభేద
ములు ప్రారంభమైన వని నుడిచిరి. దేశ
కాలపరిస్థితులన్నింటిని చక్కగా విమర్శించి
హిందూమహమ్మదీయ సమస్యనుగూర్చియే గాక అకాలీ
ప్రశ్ననుగూర్చియు నాభామహారాజునుగూర్చియు, హైదరా
బాదులై స్వదేశ సంస్థానములలోను యూరపియను ఆఫీసరు
లతో సంఘటనుగూర్చియు కాంగ్రెసువారే క్రద్ధ వహింపవలె
నని చెప్పిరి.

సరోజినీదేవి అధ్యక్షురాలుగా తన అంత్యోపన్యాసము
నందిట్లు చెప్పెను. “ముందుముఖ్యులగుటకై మీదేశభక్తిని
విడనాడుడు. ఈదేశభక్తిలన మీకువచ్చిన ప్రయోజనమేమి?
ఈదేశభక్తి పేరుతో మీరు భారతీయులగుటకు మానివేసి హిం
దువులు, మహమ్మదీయులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులు, లింగాయ
తులు, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణైతులు అనుచున్నారు. ఒక్క
జాతిగా నుండకుండుట కేమి చేయవలయునో దాని సంతయు
మీరు చేసియున్నారు. మిగిలిన దేశమున్నదని మరచిపోడు.
విశ్వమానవదృష్టితో జీవితమును పరికింపుడు. అప్పుడు జాతీయ
తను కొంత సాధకమార్గ మేర్పడును. (శ్రీప్రెసు.)

బారిసాలు, మే 11:— నాగేంద్రనేను అధిక జిల్లా
న్యాయాధికారి రాత్రి 9 గంటలకు పులివెందులగా తగిలినగాయ
ములవలన హతమైనది.

కాంగ్రెసు

శ్రీశ్రీశ్రీ

రాజోపు అధివారమునాడు అధిపతి భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ సమావేశమున గూడనున్నది. ఈ లోపుగ వివిధనాయకులును తమ యభిప్రాయమును చెబుచున్నారు. కొందర కేసు చెప్పటకును తోచుకున్నట్లు గనిపించును. ఇటు నిర్మాణకార్యక్రమముగాని, అటు శాసనసభాకార్యక్రమముగాని తిన్నగ కొనసాగుచున్నను, వినాదములు మూలము చెబుచున్నవి. ఒకవంక రాజకీయపక్షభేదములును, వేరొకవంక సాంఘిక భేదములును హిందూదేశమును కలవరపెట్టుచున్నవి. కాంగ్రెసు క్షీణగతి గాంచుచుండ, అధికారవర్గము బలపడుచున్నది. నిర్మాణకార్యక్రమము స్వరాజ్యసిద్ధి కవసరమని ఎల్ల రంగీకరించుచున్నను, దీనిని నెరవేర్చుటకు తగు ఉత్సాహము గాని, కార్యచర్య గాని కనుపించుచున్నది. శాసనసభలు స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడజాలవను నమ్మకము ఇదివరకు కొందరినే ఆవహించియుండ, ఇప్పుడు సామాన్యముగ నెల్లరను నావహించుచున్నది. శాసనసభలలో అసహాయదృక్పథమును ప్రవేశపెట్టుటకు సాధ్యమగునని తలచిన వారి యూహలు విఫలములయినవి. ఇందుకు కారణము లేకపోలేదు. కాంగ్రెసుపక్షమునకు అధికసంఖ్యలు లేనిచో, వీరు చేయగలిగిన దేమియులేదు. అధికసంఖ్య లున్నయెడల, నిరోధమార్గము నవలంబించుటకు, ఇతర మగు నిబ్బందులు తటస్థించును. వివిధాకర్షణలు వీరి మనములను ప్రేరేపించును.

ఇందుల కెవరిని నిందింపబోలేదో, భారతీయులింకను శాసనసభల వ్యామోహములను ఛిక్కరించి, స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై తదేకదీక్షతో కృషి నలుపుభితికి రాజేదనియే తలంపవచ్చును. ప్రస్తుత పరిస్థితులను బాగుగ గుర్తించి, భావికర్తవ్యమును నిర్వహించవలయును. ఇందును సూక్ష్మ దేశమున ప్రబలిత వేర్వేరు ఊహలు నిండుక వివరించెదము. నిన్నటిదినము బీచినభలో జోసెఫ్ గారు చెలిపిన యభిప్రాయము, మహారాష్ట్రలలో ముఖ్యముగ వ్యాపించియున్నది. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రిపదవులను స్వీకరించుననియు, జోసెఫ్ గారు నుడివిరి. ఇందుని ప్రతిపక్షము వారు హేతువులను ఊరక ప్రోపియేటు చేసెను. జ్యోతిబాపూవారు కాంగ్రెసు పక్షముపై గురువడిచి పక్షాభివ్యక్తిని మూత్రము సరకు యాచిలేదు. స్వతంత్రమంత్రిలను ఏరాక్షేపించుట కట్టి ఆధారము కనుపించదు. స్వతంత్రమంత్రిలను వీరి కేమాత్రము కిరణపడు. బాతీయదృక్పథముల స్వతంత్రమంత్రిలలో విక్కులుగ బాగుపడినవి.

మంత్రిలు అధికారవర్గముపై నాధారపడియుండిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రివర్గమును కూలద్రోయలేదని, జ్యోతిబాపూవారు రాక్షేపింపనేలనో తెలియకున్నది. కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిష్కర్షగ నవలంబించనందులకు, వారి డేమము గోరువారు మందలించవచ్చును. కాని జ్యోతిబాపూవారు రెండుకు మారుగ సంతసింపవలయుగదా! నిరోధమార్గము కొనసాగలేదని వారు చింతనొంద నక్కరలేదు.

జ్యోతిబాపూవారి విమర్శనమునకు ఆధార మొక్కటే కలదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రి పదవుల సంగీకరింపబడునను, స్వతంత్రుల నోడించి తాము ఆగడ్డెను మరల నెక్కుటకన్నను వేరు ఉన్న శక్తియు గనుపించదు. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును శ్వంసము చేయుతాంపు వీరి కేమాత్రము లేదనుట తథ్యము. అందుచే జ్యోతిబాపూవారు కంతకును “దాక్షిణ్యపులుపు” అను కారణమే ముఖ్యమని జార్జి జోసెఫ్ గారు చెలిపిన సంగతులు సత్యమునే చాటుచున్నవి. జోసెఫ్ గారు అసహాయోద్యమ చరిత్రను వివరించెరి. దేశమునంతను ఉత్సాహవరముగావించి, అధికారవర్గమును భయభ్రాంతము చేయగలిగిన అసహాయోద్యమము బర్మోలిలో ముగిసె ననియు, ప్రస్తుతపరిస్థితులలోదానిని పునరుద్ధరించుట యసంభవమనియు, గాంధీ మహాత్ముడు దప్పమరియెవరును ఈకార్యమును తలపెట్టజాల రనియు, మహాత్ముడు ఆశ్చర్యించువరకు దేశము మూడుకు నడువదనియు, జోసెఫ్ గారు తంపు. రాజోపు రాయల్ కమిషనును బహిష్కరించుట పాడిగాదని వీరితలంపు. సర్వపక్షముల కన్వేషనుద్వారాగాక, కాంగ్రెసుసభయే యొక రాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేసి కమిషనువారియెదుట నుంచవలయునని, జోసెఫ్ గారు కోర్కె. దీనిని రాయల్ కమిషను వారు నిరాకరించుచో, కాంగ్రెసు ప్రత్యక్షచర్యకు గడంగవలయునట. అప్పుడు అసహాయపద్ధతిగాని, శాసనోల్లంఘనమును గాని, అవలంబించవలయునట. వ్యారాల్ పరిపాలనను స్థానికపంచునట. ఈ లోపుగ స్థానికసంఘములను కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఆక్రమింపవలయుననియు, మంత్రి పదవుల సంగీకరించి తగు పలుకుబడిని సంపాదించవలయు ననియు, జోసెఫ్ గారు గోరిరి.

గౌహతి కాంగ్రెసుతీర్మానము విఫలమగుటచే మంత్రిపదవుల నాక్రమించు విషయమై, రాజోపు కాంగ్రెసు సంఘసభలో చర్చ జరుగుట సహజము. మహారాష్ట్ర పక్షమువారి విషయమై పట్టుదల సూచక బోగు. ఈ విషయమయి గల నిషేధము నయినను తొలగింపుదని కోరుట సహజము. నేటివార్తలలో, శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యగారు కాంగ్రెసునం దైక మత్యమును చేకూర్చుటకై, బొంబాయిలో నొక సమావేశమును కూర్చిరినియు, వివిధపక్షనాయకులను సమావేశమై విషయములను చర్చించి రనియు, గలను. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునం దిపుడు విగతమున్న నిరోధము, మంత్రిపదవులను స్వీకరింపకుండుట యొక్కటే. మంత్రిలను తొలగించి, ద్వంద్వపరిపాలనమును కూలద్రోయ ప్రయత్నము లేనేలేదని చెప్పుకొన్నది. ఈ యత్న గురు గూడ తిరికేయవలయునా లేదా యనువదిదో

కరించునెడల, ఒకచిక్కుమూత్రము తొలగును. చెన్నరాజధానిలోవలె, జ్యోతిబాపూవారు అధికారమునకురాకుండుటకై, స్వతంత్రమంత్రిలను బలపరచుచు, కూర్చుండవలసిన అవసరముతొలగిను. స్థానికసంఘములందు నామినేషను పద్ధతినితొలగించి, తస్మాబంధముగ చట్టములను విశాలపరుపవచ్చును. ఇట్టి స్వల్పపులాభము లున్నను, మంత్రిపదవుల నాక్రమించిన మితవాదులకన్నను కాంగ్రెసు పక్షము వారు ప్రజాశ్రేయమున కెక్కుడు మేలు నలుపగలరా? స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు మార్గము జూపగలరా?

ఇప్పుడి అసంభవమని తోచును. ఏలనన, మంత్రిలకు గల యధికారము నామమాత్రము. ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిర్వహించిన అనుభవనీయులే అయ్యది నిస్సారమని మడ్డిమెను కమిటీవారి యెదుట నివేదించిరి. ఎట్టిసమస్య లీపదవులలో ప్రవేశించినను, ద్వంద్వప్రభుత్వయంత్రమునకు దాసులుగాక తీరదు. పేరుకు మంత్రిలబాధ్యత యని యున్నను, గవర్నరుగా రెబుల చెప్పిన, వీరటుల నడుచుకొనెదరు. రిజర్వ్ షాఖివారికి దోసి లొగ్గక తప్పదు. కోశాధికారము రిజర్వ్ షాఖివారిచేతులలో నుండుటచే, బ్రాహ్మణ్య శాఖల యభివృద్ధికి వీరు గావింపగల మేలు అత్యున్నము. ద్వంద్వప్రభుత్వము తొలగి, రాష్ట్రములకు సంపూర్ణస్వరీపాలనము చేకూరువరకు, మంత్రిపదవులను నిర్వహించి ప్రయోజనము లేదు. స్థానికస్వరీపాలనసంఘములలోనే, కాంగ్రెసుపక్షము ప్రవేశించి కాలహరణము నలుపుచున్నట్లుల పలువురు భావించుచున్నపుడు, మంత్రిపదవులసంగతి జెప్పవలయురా? మధ్యరాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు ప్రముఖులు మంత్రి పదవులను స్వీకరించియుండిరి. వీరియనను తాము దేశక్షేమమును పెంపుజేయగలిగితి మని, చెప్ప సాహసింపగలరా? అధికారవర్గమును తమ పక్షమునకు దేగలిగితిమని చాటగలరా? మంత్రిపదవులలో నుండియే, ప్రతిష్ఠంభనలకేల బూనగూడదని అడుగవచ్చును. రిజర్వ్ షాఖితో సంఘర్షణము నేల పెట్టుకొనగూడదని అడుగవచ్చును.

కాని శాసనసభలలో ప్రభుత్వమునకు వెలుపలనుండిగూడ ప్రతిష్ఠంభనకుబూనజాలనివారు, ప్రభుత్వమునందు జేరి ప్రతిష్ఠంభనకు బూనగలరని చెప్పుటకన్నను పరిహాసాస్పదమగు విషయము వేరుండదు. మంత్రిలును రిజర్వ్ షాఖివారునుగలసి ప్రభుత్వ బాధ్యతలను నిర్వహింపవలయునని, సంస్కరణచట్టము గోరుచున్నది. మంత్రిలు తిన్నగ పని జేయకబోయినను, శాసనసభల విశ్వాసమును కోల్పోయినను, గవర్నరుగారు వారిని తొలగింపవచ్చును. అట్టితరి, ప్రజాపక్షమూని, ప్రభుత్వమును వాచెబుల ఛిక్కరింపగలరు? ఛిక్కరించి మంత్రిపదవులకు రాజీనామా సీయవలయునని యందురా, అది జరుగవలసి. శాసనసభ్యత్వపదవులను కోల్పోవుటకు సాహసింపలేనివారు మంత్రిపదవులను కోల్పోవగలరనుట, నట్టిభ్రమ తప్ప వేరుగాదు. ఇంతియగాక కాంగ్రెసుపక్షమువారే మంత్రిపదవులను చేపట్టుచో బలమగు ప్రభుత్వప్రతిపాలకత్వ ముండ నేయుండదు. మంత్రిపదవులను స్వీకరించుచో, ఆమోజుగూడ తీరు ననియు, కాంగ్రెసుపక్షమువారికి గూడ అనుభవజ్ఞులు గురువనియు కొందరు

దిగుట లాభమేమో, రాబోవు కాంగ్రెసు కమిటీ సభవారు విచారించవలయును. మరియుక సంగతిని గూడ విచారించవలయును. ఇంతకుముందు శాసనసభలలోనికి కాంగ్రెసు ప్రచుఖులను బంపియుండుటచే, వెలుపల జరుగవలసిన కార్యక్రమమునకు తోడ్పడుటకు వారికి తీరిక లేకయున్నది. శాసనసభలలోపలను వెలుపలనుగూడ, వీరే కృషి నలుపవలసియుండుటచే, ఏపనియు తిన్నగ నెరవేరుటలేదు. నాయకులతోపాటు ప్రజలమనములును శాసనసభలపైకనే లగ్నమైయున్నవి. స్వేచ్ఛప్రయోజనముల గూర్చి, ఆందోళనము ప్రబలుచున్నది.

ఇప్పటికే మనుష్యజాతి తగ్గి కాంగ్రెసు బలము ఊగిరించుచుండ, మంత్రివర్గమును గూడ ఆక్రమించుచో శాసనసభల వెలుపల జరుగవలసిన పని అసలే సాగదు. ఈ పని చాల ముఖ్యమనియు దీని పైననే సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి ఆధారపడియున్నదనియు, ఎల్లరంగీకరించినవిషయ మగుటచే, కాంగ్రెసుసభ తన శక్తినంతను దీనిపై కేంద్రీకరింపజేయవలసిన యవసరము కలదు. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు, కడ్డక, అస్పృశ్యతా నివారణము, మున్నగు విషయములకొరకు ప్రచారకు లెందరో గావలసియున్నాడు. నిర్మాణసామర్థ్యమును ప్రజలలో బుట్టించవలయును. ఇదిగాక దేశమంతయు రాజకీయకక్షుతోనే గాక, మత సాంఘిక కక్షలతో గూడ నిండియున్నది. అదృష్టవశమున, దక్షిణ హిందూదేశమునందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్య మంతరించి, జాతి కుభావము ప్రబలుచున్నను, ఉత్తరహిందూస్థానమునందు హిందూమహమ్మదీయవైషమ్యములు తగ్గక రానురాను విస్తరించుచున్నవి దౌర్జన్యములు ప్రబలి, శరిఫ్తును బీభత్సము గావించుచున్నవి. ఇట్టిదృష్టిని పోగొట్టి ప్రజలలో వైకమత్వము పురికొల్పుట ఎంతకష్టసాధ్యమగు కార్యమో యూహించవచ్చును. దీని కొరకు ఎందరు నాయకులు కృషిచేసినను, వారి సంఖ్య అధికము గాజాలదు. సహజసిద్ధి యిటీవలనే లాహోరునుండి బొంబాయి కే తెచ్చెను. ఉత్తర హిందూదేశమున జరిగిన విపాదసంఘటనము, హిందూదేశమునంతను దుఃఖిసముద్రమున ముంచినదని, ఆమెసూచించెను. ఇయ్యది దేశమున కంతకును అవమానకరమనియు, ఇట్టి వైషమ్యములుండునంతవరకు విదేశీపాలనము స్థిరముగ నుండు ననియు, సహజసిద్ధి చెప్పినవాక్యములు అమూల్యములు. ప్రస్తుతసమయమున అంతఃకలహములే ప్రాధాన్యము వహించుచున్నవి. వీనిని జయించి, సఖ్యమును పురికొల్పుటకు ఎందరి సాహాయ్యమయినను అవసరమగుచున్నది. అందుచే శాసనసభలలో జరుగదగినవికన్న వెలుపల జరుగదగినవి వేయిరెట్లు కలదు. ఇతియగాక, కాంగ్రెసు సంఘములను పునరుద్ధరింపవలయును. సభ్యులను విరివిగ జేర్పవలయును. సంఘములు లేనిచోట కొత్తవానిని స్థాపించవలయును. ఇది కాంగ్రెసు ప్రముఖుల ప్రాథమికధర్మము. దీని నయినను ఇంకను నిర్వహింపవలయు. దేశమును తిరిగి రక్షించి, ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయవలయు ననిన, పూర్వమునందువలె ప్రచారము బలముగ జరుగవలయును. అందుకు, రాబోవు కాంగ్రెసు సంఘసభ తీర్మానములనుగూర్చి, రాబోవు ప్రాథమికమును

పురికొల్పునా లేదా యని శేష మెందరు జూచుచున్నది. రాజకీయ కార్యక్రమమును గూర్చి విచారించుముందు, నూతన సహకారవాదుల యూహలెంతవరకు ఆచరణసాధ్యములో చూడవలయును. అసహాయ కార్యక్రమము అందుగంటెను గాన, దానిని పునరుద్ధరించుటకు మార్గములు లేవు గాన, సంపూర్ణసహకారమే శరణ్యమని తెలుపువారు గలరు. దీని నయినను కొనసాగించుటకు వీలుకలదాయని యోచించవలయును శాసనసభలలోగాని వెలుపలగాని, అసహాయపద్ధతి సాగనిమాట నిజమే. దీనికి కారణ మేమి? ప్రజల అసమర్థతగాని వేరుగాదు. సహకారముపై గలమోహముచే వారటుల గావించలేదు. అధికారవర్గమువారు ప్రజుకోర్కెలను సఫలపరచిరి గావున వారి దృక్పథము మారియుండలేదు. ప్రస్తుతదృష్టికి కారణము మనోదార్పణము తప్ప వేరుకారణము లేదు. నేపనలో డిమాండు ఇంతవరకు సఫలముగాలేదు. రాజకీయ నిష్పాధీశులవిషయం జరుగలేదు. నిర్బంధశాసనములు తొలగలేదు. క్రొత్తనిర్బంధములు వినిపించబడుచున్నవి. రూపాయమార్కము ప్రజుకోర్కెలకు భిన్నమగు నిర్ణయింపబడెను. రిబర్స్ బ్యాంకు చట్టము శాసనము గాబోవుచున్నది. ఉష్ణపన్ను పోస్టుపన్నును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వపు వారంగీకరింలేదు. మిలిటరీఖర్చును తగ్గింపలేదు. ఇట్టిస్థితిలో, ప్రజలు విచ్ఛిన్నముగ సహకారము నలిపెదరనుట భ్రమ తప్ప వేరుగాదు. సహకారమునకుగాని, అసహాయమునకుగాని, ఇచ్చప్రధానము. ఇచ్చలేక, జరుగునవి చిరకాలము నిలువజాలవు. ఇప్పటికిని అసహాయ దృక్పథము బాత్తుగ పోలేదనుటకు, నాగపురపు సత్యాగ్రహము, ఆలిబాగ్ పన్నుల నిరాకరణము మున్నగునవి నిదర్శనములు. సర్ అబ్దుల్ రహింబాలో మితవాదులుగూడ ప్రతిఘటన విధానము నవలంబించుటజూడ, నెవరిలోను సహకారభావము మహాస్ఫూర్తిగ లేదని తలంపవచ్చును. జప్తినుపక్షమువారుగూడ న్యలాభములేనపుడు, ప్రతిఘటనమునే అవలంబించుచున్నారు మంత్రివర్గమును త్రోసివైచుటకును, ప్రభుత్వమువారు సమకూర్చుదానిన ఇర్రిగేషను కాన్ఫరెన్సును బహిష్కరించుటకును పూనుచున్నారు. ప్రస్తుతస్థితిలో బుద్ధిపూర్వముగ సహకారము నలుపవలయునను ఉద్దేశ్యము గూడ ప్రజలలో కనుపించదు. అందుచే ఇటు సహకారమునకుకుగాని, అటు అసహాయమునకుకుగాని పరుగిడుటకు సాధ్యమనని తోచదు. ఇట్టి త్రిశంకు న్యర్థములలో ఎంత కాలముండవలయునో, రాబోవు కాంగ్రెసు కమిటీవారు నిర్ణయించుట యవసరము. ఏమార్గము చూడబోయినను, కంటకావ్యతముగనే ఉన్నది. శాసనసభలకు వెలుపలను లోపలనుగూడ పని జరుగుటలేదు. నియమములను విధించుకొలదియు, అవియుల్లంఘింపబడుచున్నవి. రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధానమును తయారుజేసి రాయల్ కమిషనువారికి సమర్పించవలయునని, జోసెఫ్ గారు కోరుచున్నారు. దానిని కమిషనువా రంగీకరింపనియెడల, శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగివలయునని పీరియల్స్ డిక్టేము. అప్పుడు మాత్రము, శాసనోల్లంఘనమునకును దూరమైతిరుగుటకును అవకాశము

సంస్కరణములకు బూర్వము కాంగ్రెసు తీరు విధానము చేర్చరచి, దానిని ప్రసాదించవలయునని నాయకు లందరను గోరిరి. దీనిని నిరాకరించి, శేషాకరీతి సంస్కరణముల నొనగగనే, వెలుపల నాయకులు కాంగ్రెసు విధానమును వికసాదీరి. ఈయనను అటునే జరుగవచ్చును. ప్రస్తుతస్థితిలో నాలోచించవలసి. మధ్యసమస్య ఏమన, భారతీయులలో నేకీభావము కుదుర్చుటలు లభియే. రాజకీయకక్షాను, సాంఘిక కక్షలను గూడ నమనజేసి, దేశము నేకముఖముగకు ద్రిష్టపెట్టుచునే. ఇక్కార్యమును నిర్వహించుటలో, ఒకనొక కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడి, కాంగ్రెసు కీర్తిని నిలువజెట్టవలయును. కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు భంగము కలుగుచో, ప్రజలను స్వరాజ్యమునకు గొంపోవు సంస్థ మరియొకటి కనుపించదు. పిమ్మట గలిగెడి సన్న మరమితము. న్యాయత్వాన క్తి తొలగకుండు జూచుట విధి యయినను, దేశము నిర్వహింపలేని నియమములను విసిరి, కాంగ్రెసుకు చెడుచేసినవస్తువులకు తోడ్పడనూడదు. ఒకరి నొకరు నిందించుటవలన కలిగెడి ప్రయోజనము అత్యల్పము. ప్రస్తుతదృష్టికి ఎల్లరును సమాన బాధ్యులే. కొందఱు చెక్కుడు బాధ్యులని తలచినను, దేశమంతయు నిద్రకు బాధ్యత వహించక తీరదు. మరల నొక భావతరంగము ప్రజల నుత్సాహపరపకుల గావించువరకు, స్వపరిపాలనాదర్శము చెడకుండు, ప్రజాశక్తి నిర్విర్యముగాకుండు, అసవసరపు పోరాటములకు ఎడముగలుగకుండు, నిర్మాణకార్యక్రమ మయినను నిరాటాకముగ జరుగునటులు, ఏర్పాటు జేయవలయును. కాంగ్రెసుసభ శాసనసభా వ్యవహారములను జనుప్రదముగ నిర్వహింపజాలనిచో, అట్టి బాధ్యతను ఎహించదగినా లేదా యని యోచించవలయును. లేనియెడల, శాసనసభ్యులెల్లరును సులభముగ నిర్వహింపదగిన విధుల నేర్పరచి, వానిని కాంగ్రెసుపక్షము వారు ఉల్లంఘింపకుండుటకు కట్టుదిట్టముల జేయవలయును. శాసనసభా వ్యవహారముల గూర్చి చర్చించుటతో మాత్రమే ప్రాప్త బుచ్చుట కాంగ్రెసుసభ్యులకు పాడి గాదు. శాసనసభా క్షేత్రవలన స్వరాజ్యసంపాదనకు విశేషప్రయోజనము లేదని విదిత మగుటచే, వెలుపల జరుగవలసిన పనులవిషయమై సరియగు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుట యవసరము. ఇంకను కాలము వృథా గానిచ్చుట, ఆత్మహత్య యగును. బొంబాయిలో నెట్టితీర్మానము జరిగినను, అయ్యది అనాదిష్టముగ నుండుట మాత్రము అత్యంతావశ్యకము. దానిని గూర్చి వేర్వేరుగ వ్యాఖ్యానము జేయుట కనకాశముండగూడదు. తీర్మానార్థముగూర్చి మఱి సందేహమేర్పడుచో, సంవత్సరాంతమునరకు. తత్సమయమున చర్చలతోనే కాలము గడుచుట నిష్ప్రయము.

గా॥ శ్రీనివాసరామియ్యగారు
జూను ౧౧ తేదీన ఆధికారమునకు
వచ్చి, ఈ 12-13-14 తేదీలలో ఇంద్రుని ప్రభుత్వపు ఏ జంటగా నియమించబడిన గా॥ శ్రీనివాసరామియ్యగారు పిమ్మట యా సభాసభ్యులను ప్రభుత్వమునకు తీసుకొని వెళ్ళి బొంబాయిలో యా ఆక్రమణకు దారితీసిన వారలను కేసులపైను చర్యలుచేసెను.

పటేలుగారిని సన్మానించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 12:—యన్ టైంస్ పేజీ కింగ్ సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సభ్యులవారి శాఖాధివనమున విందు జరిపిరి. క్వెన్స్ బెంచు ప్రధానామాత్యుడు మకొర్మక్ గారును డిల్లీ శాసన సభాసభ్యులను పటేలుగారును ప్రధానమంత్రి అతిథులు నాటి విందుకు ఆమెగారు అగ్యత్యతను వహించిరి. అవసరమగుదానిని కనుగొనుటకు వచ్చిరి. మకొర్మక్ గారు, ఆని ఆమెగారు నిలిచిరి. అన్ని విధముల అనుకూలమగుటల ఆతని సంగత్యము నెరవేరు గాక యనిరి. పార్లమెంటు స్వాతంత్ర్యమునకు ఢిల్లీ శాసనసభా సభ్యులను ప్రధానమంత్రి ప్రాప్తు. అట్టి అగ్యత్యలను పటేలుగారి యందు ప్రాంతీయులు గొప్పగౌరవము గాంచగల్గిరి. పటేలుగారు గొప్పలనుగలవారు త్వరలోనే సామ్రాజ్యములోనున్న ఇతర పార్లమెంటులు లండన్ కు బోవుట సాధ్యమగునని తలచుచున్నారనిరి. తమ వ్యక్తమైన శాశ్వతమగు కొన్ని సంగతులు ఇండియాలో కనుగొనగలవర గాక.

దీనినియందు యభివృద్ధియగుటకు డబ్బు చవుకగా యుండునటుల ఏర్పాటు చేయవలెనని మకొర్మక్ గారు ప్రత్యుత్తర సందర్భమున చెప్పిరి. అట్టి లియాను అప్పిల్ గుటకు ఆమె రికా, లండన్ లో పోవలసివచ్చుట లేవనిరి. అట్టి లియా మాతృదేశముతోనే వర్తకముచేయు నిశ్చయించుకొనె ననిరి.

పటేలుగారు

భారతీయుల నియోజకాధికారమును ఎక్కువగ విస్తరింపజేయుననిరి ఎక్కువ అధికారము విస్తారముగ నీయవలెననిరి స్వపరిపాలనా దీనినియనుటతో బాటు ఇండియాను జెప్పవలెనన్న 'చాల ఎక్కువ' నియోజకాధికారమును ఇండియా కీయవలెననిరి. అట్టి గొప్పసంగతి-ఇంతకాలమునుండి ఆ తో గన్పెట్టుకొన్న ఆయధికారమును-ఈ సభ్యులు అందరును కలిసికొని ప్రస్తావించిన శీఘ్రముగనే చేయవలెననిరి. ఇండియా యధికారము, ప్రతిపత్తినిగ్రహించుటతో, సామ్రాజ్యము నుండి రాయబారులను కలిసికొనుటకు, త్వరలోనే విలస గాక యనిరి. అందరికీని సంబంధించు సమస్యలను చర్చించుటకు రాయబారులు ఇండియాకు త్వరలో వచ్చెదరుగాక యనిరి. త్వరలో బ్రిటిషు రాయబారిని ఆహ్వానించుటకు భారతదేశము ఎదురుజూచుచున్నది.

సకలత్యాస, జమ్మనాథు మెహతా, సర్ వాల్టరు విల్సన్, వింబర్టన్ మున్నగువారు విందుకువచ్చిరి.

జపానులో బ్యాంకులకు కంపెనీలకు సుజానికుట ఒడంబడిక కుదిరెను

భారతదేశపు టాడంబడిక

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 12:—నేటాలు రాష్ట్రీయ సభవారు భారతదేశ ఒడంబడిక మరుతులగుర్చి భయపడుచు తీర్మానించి, ప్రతిహతులు. భారతీయసమస్య విషయమై ఒడంబడికవరకులు బాగులేవని భయపడుచున్నారు. అసియా సముద్రపు ఆక్రమించుకొను చుండ యూరప్ యులకు రక్షణ లేరన్నటులు నూచించలేదు. అసమస్య నెట్లు పరిష్కరించిన దెలుపలేదు. ఇందులో రాష్ట్రీయవిధానము ఆర్థిక గత్యం కలిసియున్నను నేటాలుసభవారితో ముందుగ ఆలోచనంప జేయుట బాగులేదనిరి. అట్టి సందర్భములందేసి రెండువిషయములగుర్చి ఏమైన చేయదలచుకొన్న నాలుసభవారి యభిప్రాయములు చేరువరకు ఆపుజేయవలె తీర్మానించిరి. ప్రధానామాత్యునకు నేటాలు సెనెటరు శాసనసభ్యులకు ఈతీర్మానమును బంపుటకు అధ్యక్షునకు గౌరవు నిచ్చిరి.

చీనా పరిస్థితులు

చాంబల్లేనుగారి ప్రకటనము

బ్రిటిషుపత్రికల వ్యాఖ్యలు

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—
రుగ్బీ, మే 10:—హ్యూంకో ప్రభుత్వము క్రొత్తగ ఏర్పడినదాదిగ ఏర్పడినపరిస్థితులు విచారకరముగ నున్నవి. నమ్మదగిన చీనాప్రభుత్వము గుంగ్జీ క్షగ్గ ఏర్పడునటుల లేదు. అందుచే బ్రిటిషు పట్టామలను మరల ఆక్రమించుకొనుట కేల ప్రయత్నించరాదో? మరల వర్తకమును ప్రారంభించరాదో?

డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—చీనాలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వము పలుత్వము అంతరించుచున్నది. అందలి సభ్యులు చీలిపోవుచున్నారు. చాంబల్లేనుగారి ప్రకటనము అతనిదానమతోను, మితభావమతోను గూడుకొన్న అసలు చిక్కుల నన్నిటిని చక్కగ గ్రహించిరి.

హుంబెర్టరుగార్డియనుపత్రిక ఇట్లు చెలువుచున్నది:—ప్రభుత్వ తైఖిరి దివ్యముగానున్న దనుచున్నది. హ్యూంకోపట్టామును తిరిగి ఇచ్చివేయవలెనని చాంబల్లేనుగారు ప్రకటించుటచే చీనా ఆశయములపట్ల సానుకూలని జూపుచున్నామను యభివృద్ధి కేసికొనుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారని దృష్టాంతరముగ ఏర్పడుచున్నది.

డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—చీనాలో ఏ ప్రభుత్వ మేర్పడినను బ్రిటిషు ప్రజలకు గల్గిన నష్టములకు తరవాదులుగ నుండును. మనమంత్రులు చీనాప్రభుత్వము ప్రతిహతుల బ్రిటిషు ప్రచారమును మానునటుల జేయవలెను. వారి బాధ్యతలను విధులను ధర్మముగా నిర్వహించునటుల జేయవలెను. చాంబల్లేనుగారి విధానము అంతయు సరిగానే యున్నది, చీనా సంగతులకు బట్టిజూడ.

యూర్యుమైరు పోస్టు

బ్రిటిషువారు ఊరకొనుటయే ఉత్తమపద్ధతి. కఠిన చర్యను దీసికొనవలసినదే. కాని రషియాకు ఆపాదించబడుచున్న ఆ ప్రతిష్ఠ లేకుండబోవును. అయినప్పటికిని కఠిన చర్యను దీసికొన్న న్యాయముగనే యుండును. అవసరమగుచో హ్యూంకోను మరల ఆక్రమించుకొనెదము. చీనా రాయబారములను జరుపుటకు అధికారమున్న ప్రభుత్వము ఏర్పడుచో వారితో ఈ విషయమై ముచ్చటించుట కిష్టముతోనే యున్నారము. కాంతితోనే వర్తించెదము. మే మిదివరకే సుహృద్భావమును జూపితిమి. దాఖలా కాన్పించుచున్నది.

బర్నింగుహం పోస్టు

పత్రిక ఇట్లు నుతువుచున్నది. రేఫో నేడో నిజమగు చీనారాజకీయరాయబారములు చులకనయేయనిగ్రహించును. అంతవరకు యేమియు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. భావి భాగ్యోదయము నిమిత్తము చెకుక జరిగిన సంగతులు దుస్సహములైనను మరచిపోవలెను. ఆపరిస్థితులు ఇప్పుడుగూడ దుర్భరములే. కాని సాధ్యమైనంతవరకు చర్యనాపివేయుటయే చాలమంచిది. అసలే మానుకొన్న చీనాకే గాక ప్రపంచమునకంతా కళ్యాణ ప్రదమగును. వాషింగ్టన్ సభవారి సిఫార్సులను సముద్రము లందు చమురుపోసి పాడుచేయరాదను సూత్రములను నాకాయజమాను లంగీకరించిరి.

ప్యారిస్ న్యూయార్కు వైమానికుడు సంగోన్నరుగా రేమెనడి తెలియబలేదు. పొగములలో కన్పించు సాధనములతో వెదకుచున్నారు. అశ్వేషా జరుగుచున్నది. ప్యారిస్ పార్లమెంటులో ఈ విషయమై చర్చించిరి. ఈతని తల్లి కడుముసలిది. విచారగ్రగురాలై యున్నది.

అమెరికాలో డెప్సెన-నష్టములు

న్యూయార్కు, మే 11:—మధ్యపడమటి భాగమున చనిపోయిన వారి సంఖ్య వారంతమున 255,100 మందికి గా యములు తగిలెను. వందలకొలది కొంపలు లేకున్నార. 8 రాజ్యములు నష్టపడినవి.

ట్రేడ్ యూనియనుబిల్లును కమిటీ స్టేజీలో చర్చించునపుడు నిరోధములేగకుండ అశ్వేషలను చెలువుటకు కార్మిక నాయకులు రాత్రులుతయ మేల్కొని యుపన్యసించెదరు, పెంతులప్రకారము.

లండన్ విశ్వవిద్యాలయము

శాశ్వతనిలయము

స్థలమును కొన నిశ్చయించుట
లండన్, మే 12:—లండను మధ్యభాగమున లండన్ విశ్వవిద్యాలయమునకు శాశ్వతనిలయమును ఏర్పాటుజేయుట, బెడ్ఫర్డు ప్రభునుండి పయనోకండేకరముల స్థలమును కొనుట; నిశ్చయించిరి.

రాల్ ఫెల్లరు వేతనపునిధియు, కోశాధిపతివిరాళమున ఈ స్థలమును కొనుటకు తోడ్పడినవి.

పాను 1 కి నాలుగు పిల్లలను చొప్పున డిటెంజరు పత్రములదారులకు డివిడెండును బంపిబెట్టెదరు, ప్రాత హాళేషి యో బాటంటి గారి సామ్యునుంకి.

“విశ్వాసములేని ప్రభుత్వము”

రాంజే మగ్డొనాల్డుగారి యభిప్రాయము

ట్రేడ్ యూనియను బిల్లు

పిలడస్సీయా, మే 12:—జేపర్నల్ ఆస్పత్రిలో పందముప్రక్క కుర్చీలో ఒకరుహుర్చుండబెట్టుచిక్కిపోయి బలహీనముగ మగ్డొనాల్డుగారు కన్పించిరి. చాలజబ్బుపడినటుల ప్రత్యక్షముగ కన్పించుచున్నది. పత్రికా ప్రతినిధులు వచ్చి ఆతనిని దర్శింపబోయిరి. వారితో మగ్డొనాల్డుగారిట్లు ప్రస్తావించిరి:—“ట్రేడ్ యూనియనుబిల్లును వర్చించుసరికి ఆయన కండ్లకు మిరమిట్లుగొల్పెను. వచ్చే ప్రభుత్వము ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును ఇంత విశ్వాసములేకుండ ప్రవర్తించినందున కూల్చుటకు తగిన కారణముగ ఏర్పడినది. ఎవరును ఆశేషించజాలరు. ట్రేడ్ యూనియను బిల్లుకు 850 సవరణలను కార్మిక పక్షమువారు తయారుజేసిరి. 11 గంటల నిబంధన నెత్తివేసిరి. చర్చ సమంజసముగనే ప్రారంభమైనది. మొదటి నాలుగుగంటలలో రెండు సవరణలు నామోదించిరి.

వాశిజ్య సంఘము

లండన్, మే 11:—సామ్రాజ్య రసాయనపరిశ్రమ సంఘమువారును జర్మను రంగసంఘమువారును ఒడంబడికను జేసికొనిరి రెండుసంఘములనుసాధనముల వరసిసాంకేతికసాధన సంబంధితో పోరదరు పనివాండు. పోటీలేకుండజేయుట కిట్లుజేసిరి. రెండును గలిసి 120000000 పానుల వ్యాపారము జేయును.

ప్రీవిజంపి ట్రాంకుపెట్టలో బెట్టుట

లండన్, మే 10:—చారింగ్ క్రాస్ రైలుస్టేషనులో ప్రజలు వేచియుండుగదిలో ఒక ట్రాంకుపెట్టలో చనిపోయిన ప్రీవీశమునుబెట్టి ఎవరో వదిలిపొయిరి. ఈమె 8 ముక్కులుగ ఖండించబడినది. వయసు 20 లేక 30 లోపుగ యుండును. శవముకుల్లి పోయినది. మూడువారములక్రిందట ఈ ఘోరహత్య జరిగియుండునట. చితికిముక్కలయియున్న శవముముట్టుయున్న రవిక బొమ్ములతో చిత్రీకరణజేయుండెను. ట్రాంకులో ప్రీవీచే సంచించెప్పులున్నవి. ఎఫ్ ఆఫ్ఫీసుసెంటు లియనార్డు అను అతురములు కన్పించినవి. ఇవియే పోలీసుకు ఆధారములు. స్టేషనులో నున్న ద్వారపాలకుడు ఆగడి కావరపాడు. ఈ ట్రాంకును దెచ్చిబెట్టిన మోటారుబండివాని గుర్తులను జెప్పిరి.

జనీనా ఆర్థికసభ

జనీనా, మే 12:—సభలో జపానువారు పంచిబెట్టిన కాగితములలో లాభములను విస్తారము తగ్గించితిమనిజెప్పిరిగాని కార్మికులు పనిచేయు గంటలను గుర్చి, జేప్పర. రాత్రులు ప్రీవీలు పనిచేయువిషయమును, రోజుకు 20 గంటలు ప్రతిపరిశ్రమలో 2 పిష్టలతో పనిజరుగుచున్నటుల చెలువరని వాడియాగారు చెలువుచున్నారు. కార్మిర మానసిక ప్రమాదములను యభివృద్ధిజేయుటకు కార్మిక ఒడంబడికలను ఇతర వర్గములను అనుబంధములలో ఎక్కువ సహకారముగావలెననిరి.

బ్రిటన్ వర్తకము

ఏప్రిలులో బ్రిటన్లో దిగుమతులు 100750000 పానులు, ఎగుమతులు 52610000 పానులు.

కార్మికులపై కాల్యుల విచారణ మేజస్ట్రేటు కార్మికులను "క్రాసుపరీక్ష" చేయగడగుట

కార్మికులు సాక్ష్యమును నిరాకరించుట

నాయకులపై తుపాకుల ప్రేల్పుట

10 వ తేదీన బర్మా ఆయుధ కంపెనీ కార్మికులను బర్మా ఆయుధ కంపెనీ అధికారులు తుపాకులతో కల్పించి విషయమును గురించి ఛార్జ్ షీట్ పై మేజస్ట్రేటు కోర్టునందీ దినమున ఇంకను మరికొందరు విచారింపబడిరి.

కార్మికుల తరపున వి. చక్రవర్త్యు చెట్టిగారును మరి మువ్వురును విచారింపబడిరి. మూడవసారి రాళ్ల టువుస్ కొనుటనుగురించి తనకేమియు చెలియదని చెప్పినను, ఆ విషయమును గురించి సాక్షినింకను అనేకవిధముల ప్రశ్నలవేసి గ్రచ్చి గ్రచ్చి అడుగుచుండగా, చక్రవర్త్యు చెట్టిగారు లేచి తమ అసమ్మతిని చెప్పిరి. మేజస్ట్రేటు యొకను అదే ప్రకారము ప్రశ్నించుచుండగా "అది క్రాసుపరీక్ష" గాని సాధారణ విచారణ గాదనియు తుపాకుల ప్రేల్చిన దెవరో తమకు చెలియదని పోలీసు ఉద్యోగులను, కంపెనీ అధికారులను చెప్పినపుడు వారి నీవిధముగ తరచి ప్రశ్నింపలేదనియు చెప్పి, మేజస్ట్రేటు ఇట్టి వెళ్ళి నవలించెను గనుక కార్మికులు ఈ విచారణయందు సాక్ష్య వివరాలను చక్రవర్త్యు చెట్టిగారును, కార్మికులను వెడలిపోయిరి

పోలీసు హెడ్డు కానిస్టేబులు

అత్యుగం అను పోలీసు కానిస్టేబులు ప్రథమమున సాక్ష్య మొసగుచు తన నాదినమున కేసి అమ్మకోరికలను ముగియించుకొని మిద నుండినదియు కిరోసిన్ ఇంజన్ లేవనవద్ద ముగ్గురు సాక్షి టులు, ముగ్గురు సబ్ ఇన్స్పెక్టరులు ముగ్గురు హెడ్డు కాన్స్టేబులు నల్లరు కానిస్టేబులు గూడ బందోబస్తుకొర కుండిరినియు చెప్పెను. అచ్చట కూడియున్న కార్మికులు మునుమును 50 మంది యుండురు. మోటారు లారీలు నైపు వాధ మొదలవీధి గుండ వచ్చి కేసి అమ్మకోరికల వీధి మొగను నిలిచియుండగా సమ్మెదారులుచూచి "చెట్టు అడ్డుకునేయుడు" అని కేకలువేయుచు లేచివచ్చి వారిని చట్టుచట్టిరి. వారొక కొబ్బరిచెట్టును దోచు అడ్డుముగ నీడ్చి, లారీలు ముందుకు సాగకుండజేసిరి. మే మాచెట్టును లాగివేసితిమి. కాని తిరిగి సమ్మెదారు లాచెట్టునడ్డుమువేసిరి. ఇట్లుండగా తూర్పునైపునుండి రివాల్యరులు ప్రేల్చినకల్లును విసవచ్చెను. మేము తాడిచెట్టును లాగివేయుచుండగా మాపై రాళ్లవర్షము గురినెను. నా కొక రాయితగిలి గాయమయ్యెను. మొదట పడమట నైపు కిరోసిన్ లారీ నిపుంటుకొనెను. కొంతసేపటికి అన్ని లారీలకు అగ్నివ్యాపించెను.

కోర్టు:—ఎంతమంది యూరవియ నుద్యోగులు వచ్చిరి? ఎంత సేపుండిరి?

సాక్షి:—30, 40 మందివచ్చిరి. 2 నిమిషముల సేపు లారీలవద్దనుండి కార్మికులను తరిమివేసిరి. రివాల్యరుకల్లుములువిసగానే కార్మికులందరు గుంపులుగాపోయిరి. బి. ఓ. సి అధికారులుగొందరువచ్చి లారీలమట్టు ఉన్న గుంపును దూరముగాతరిమిరి. వారిందరినాల్వరులుగలవు కార్మికులవద్ద కర్రలు గొట్టుములు రాళ్లుగూడగలవు కంపెనీ అధికారులు కార్మికులు ఇరువ్వురుగూడ ఒకరిపైనొకరు రాళ్లువసరకొనిరి. ఎన్ని తుపాకిగుండ్లకల్లుములువింటినో ఊహకములేదు. పిమ్మట మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలవరకును నేనచ్చట డ్యూటీమీదనే ఉండితిని.

పోలీసుకమిషనరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి బదులుజెప్పాడు కాల్యులజరిగినపిదప కార్మికులసభ జరుగలేదని చెప్పెను.

కోర్టువారి కోరికపై కార్మికుల తరపున వి. చక్రవర్త్యు చెట్టిగారడిగినప్రశ్నకు సాక్షి ప్రశ్న తరమొసగుచు, పోలీసు వారచ్చటనుండగానే కార్మికులు తాడిచెట్టు అడ్డుమువేసినదియు, రాళ్లవర్ష మధికముగలచే తా మేమియు చేయజాలకపోతిమనియు నుడివెను.

వి. చక్రవర్త్యు చెట్టిగారు:—కంపెనీ అధికారులు నచ్చి రెండునిమిషములలో కార్మికులను కొబ్బరితోపులోనికి తరిమివది చెప్పితిని. తోపునకు లారీలున్న ప్రదేశమునకు ఎంత దూరముండును?

సాక్షి:—అరమైలు. వారిని తరుముటకు రెండు నిమిషములలో లేక అరగంటయొ పట్టియుండును.

వి. చక్రవర్త్యు గారు:—రివాల్యరు కల్లుము లేపుడు వినిపించెను?

సా:—కంపెనీ యుద్యోగులు కార్మికులను తరుముచు న్నుపును.

కంపెనీ డాక్టరు

కిరోసిన్ ఇంజన్ లేవన డాక్టరు ఎం. ఎస్. చురీదాసు గారు తరువాత విచారింపబడిరి. వీరు సాక్ష్యమొసగుచు 10 తేదీ మధ్యాహ్నము ఇన్స్పెక్టరులతో 11 మందికి వైద్య సహాయమునవచ్చితిమని చెప్పెను. లారీద్రోవరు కందసామికి కంటికిపైన రెండంగుళములగాయము తగిలెను. అతను రాయపురమువైద్యశాలకు పంపబడెను. మిగిలినవారి కెవరికిని ఆంత తీవ్రమగు గాయములు గావు.

హాస్పిటలు సర్జను

రాయపురము హాస్పిటలునందు రెండవ సర్జను అను డాక్టరు ఎస్. పద్మనాభశర్మగారు పిమ్మట సాక్ష్యమొసగుచు తండ్రియారేట్ల కాల్యులలో గాయపడినవాడిలో నల్లరు లేన చికిత్సచూచున్నారని చెప్పెను. అందు గోవిందసామి చెట్టి గాయము లంతతీవ్రమైనవిగావు. అది కడుకటకు వారముకోజులు పట్టును పెరుమాళ్లువాయుడు కరీరముపై గాటులచే బాధపడుచుండెను. అతని ఆరోగ్యాభివృద్ధి సంతృప్తికరముగనన్నది బాగుగ నయనుటకు 10 దినములు పట్టవచ్చును. లారీ ద్రోవరు కందసామిగాయము మానుటకు 15 దినములు పట్టును. ఆగాయము రాలిచెల్చుచే తగిలియుండును.

ఆదికేశవులు అనువతనికి మొగముమీదకంటిపైననెమకముకోరికాకారముగ పగిలినట్లు ఎక్కువే ఫోటోలవలన చెలియవచ్చెను అతనికి ఇంకను రోజు జ్వరము వచ్చుచున్నది. ఇది ఎన్ని రోజులలో నయమునవదియు చెప్పుటకు సాధ్యముగాదు.

కన్ను తిరిగివచ్చుట ద సాన్యము

రాయపురము వైద్యశాలయందు సేత్రవైద్యశాఖయందు ఆరరి సర్జనుగ పనిజేయుచున్న జి. జకరియ్యగారు సాక్ష్య మొసగుచు తండ్రియారేట్ల కాల్యులయందు గాయ నందినవాడికొం కందసామి అనువారు తనక్రిందకితన్నందును న్నారని నుడివరి. వారిరువురును కండ్లసమీపమునకు కండ్లయందును తుపాకిగుండ్ల గాయములు తగిలెను కందసామికిపడ వకన్నులో గాయమతగిలెను. అతనికన్నుకుదురువని చెప్పజాలము. కన్ను పోవచ్చును. అతనికన్ను ప్రక్కన తుపాకిగుండు చాలగా తలపోసికి దూరెను. అందుచేతగుండు ఎక్కడనన్నది ఇంకనుసరిగా నిర్ణయింపబడులేదు. గండును వెంటనే తీయు నెడల కన్ను వెంటనే పోవును. కన్నుకుదురు నూచనలున్నయెడల ఆ తుపాకి గుండును తీయుటకు ప్రయత్నింప దలపెట్టలేదు.

వి. చక్రవర్త్యు గారు:—ఆతుపాకిగుండ్లు ఎంతదూరము నుండి ప్రేల్చబడి యుండవచ్చును?

డాక్టరు:—ఎంతదూరమునుండి కాల్యులదెవో సరిగకప్పలేదుగాని గుండ్లపరీక్షలో అంతలోతుగా దూరుటజూడగా చాలసమీపమునుండియే కాల్యులడి యుండువలెను.

వి. చక్రవర్త్యు చెట్టిగారు

బర్మాయులకంపెనీ కార్మికుసంఘాద్యక్షులకు వి. చక్రవర్త్యు చెట్టిగారు పిమ్మట మేజ్రేటుగారిచే విచారింపబడి ఇట్లు చెప్పెను. కొట్టుబ జరిగినపుడు నే నాప్రదేశమున లేను. నేనపుడు తండ్రియారేట్ల పోలీసుప్రేక్షకునందు పోలీసుకమిషనరు లేబరుకరువరకు మొదలను అధికారులతో మాటలాడుచుంటిని. పోలీసుప్రేక్షకునందరి, 4 వందల కార్మికులుగూడ ప్రేక్షకులమొపల నిలిచియుండిరి. కంపెనీ అధికారులు అగ్గులకు రాకదు కారణము నాను చెలియను. రాకకుదుర్చుటను గురించి చర్చించుటకు అధికారులు పిలువగా మేము వెళ్లితిమి కొంతసేపటికి నేను వెలుపలికి నచ్చుచుండగా కొందరు కార్మికులు, కొబ్బరితోటనైపు నుండి పరుగెత్తుకొనివచ్చుచు, తమ నుక్కోలు ఇనుపగొట్టులతోడను, కర్రలతోడను కొట్టినదియు తమను తుపాకులతో కల్పించియు చెప్పిరి. కంపెనీయుద్యోగులనుండి లాగునైన ఇనుపగొట్టులనుగూడ జూపిరి. వారిని పోలీసు ప్రేక్షకునకు పంపి, పోలీసువారి సర్వారు జేయవలసినది చెప్పితిని. ఇంతలో ఆసమీపముననే నిలసియున్న ప్రొ॥కోడి రామస్వామి

గారచ్చటకువచ్చిరి. పిమ్మట కార్మికులందరు కొబ్బరితోపులో సహజేశమై సభ జరుపుకొనిరి. రామస్వామిగారు హిందూ స్థానిలో మొదట నువ్వు సిం చిరి. వారు ప న్వు సిం చు ండ గా ప్రజలలో నకస్కాన్తుగ సందడిగనినను. కార్మికులలో నొకరులేచి, కిరోసిన్ ఇంజన్ లేవనవైపు చూపెను. నేను వెనుకకుతిరిగి చూడగా ఇన్స్పెక్టరుగోడ ప్రక్కన తాడిచెట్టుప్రక్కన నల్లరు ఆంగ్లవైద్యులు గను పించిరి. వారిలో నిర్దరింపదైతుపాకులు గలవు వారికిరి తరువాత నొకరుగా నాపై గురిచూచి తుపాకుల ప్రేల్చిరి. తుపాకిగుండ్లు ప్రక్కగాపడెను. మిగిలిన ఇర్వరు ఒకరిచి యుండిరి. ఈవిషయమై తండ్రియారేట్ల పోలీసు హాస్పిటల్ కు గునుకు సర్వారుచేసితిని. తుపాకుల ప్రేల్చినవారిని గుర్తించలేను. మా యువస్వామము లైసెన్సదప పనివారు కాలకుగ గృహములను సరిరి. అల్లరియంతయు ముగిసిపోయినపిద నీయంతము జరిగెను.

ప్ర:—వా రెంతదూరమునుండి కల్పిరి? సా:—ఒక ఫర్లాంగు దూరమునుండి.

పి. ఎం. ఆదికేశవులు నాయకురు

తరువాత సాక్ష్యమొసగుచు లారీలు తగలబడినపుడు గాని, కొట్టుబ జరిగినపుడుగాని తానులేననియు, తండ్రియారేట్ల పోలీసు ప్రేక్షకునం దధికారులతో మాటలాడి తిరిగి కేసి అమ్మకోరికలను ముగియించుకొబ్బరితోటలో కార్మికుల సభ జరుగు ప్రదేశమునకు జరుచుండగా గాయములనందిన కార్మికులను జూచితినినియునుడివెను. పిమ్మట తోపులో సభ జరుగుచుండగా ఇర్వరు ఆంగ్లవైద్యులు ఇన్స్పెక్టరును సమీపమునుండి సభలోనివారిపై తుపాకుల ప్రేల్చుచుండగా చూచి తిననని నుడివెను. ఆతుపాకిగుండ్లలో నొకటి ప్రక్కనున్న చెరువులో పడెను. నేనదిచూచితిని. సభకు చెరువునకు ఘుమారు 30 అడుగుల దూర ముండును. రెండవది ఎక్కడ పడెనో తెలియదు.

డిప్యూటీ పోలీసుకమిషనరు:—తుపాకులప్రేల్చినవారిని గుర్తించగలరా?

సా:—గుర్తించలేను.

డాసనుస్కాటుదొరలు కల్పిరి

బి. ఓ. సి. కార్మికు సమ్మెదారులలో నొకరును ఓ. ఓ. కంపెనీ టీన్ ఫేక్టరీలో మేస్ట్రేయును అను పట్టునాయకుగా రు సాక్ష్యమొసగుచు తాను 10 వర్షములుగా కంపెనీలో పని జేయుచుంటిని నుడివెను వైద్యనామొసగిపిడిలో బి. ఓ. సి. దొరలకు పనివాళ్లకు దొమ్మిజరిగినపుడు తాను పోలీసుప్రేక్షకు నుండినని చెప్పాడు తరువాత సభలో జరిగినవిషయము లగురించి చక్రవర్త్యు చెట్టిగారు దోషిన విషయముల లెవరిచిరీ మా సభపై తుపాకి ప్రేల్చిన వారికి ప్రేల్చిన వారకు నే నెరుగుదును అతని జేరు స్కాటుదొర. మా సభపై తుపాకి ప్రేల్చినవారిందొరవేరు డాసను దొర. మిగిలిన వారిరువురు ఎవరో తెలియదు. వారిరువు కిరోసిన్ ఇన్స్పెక్టరుగోడనంద తాడిచెట్టు ప్రక్కన నిలచుచి మా సభపై తుపాకుల ప్రేల్చిరి. వారిని నేను చూచితిని తుపాకి పెట్టి, స్కాటుదొర కల్పినవంతు, ప్రక్కనున్న చెరువులో. పడెను డాసనుదొర చక్రవర్త్యుచున్న గురిపెట్టి తుపాకి ప్రేల్చెను. ఆ నైపుకు కొంతమంది కార్మికులు గలరు

వి. చక్రవర్త్యు చెట్టిగారు:—తుపాకుల ప్రేల్చినవారి నిర్వసు చూత్రమే గుర్తించగలనని చెప్పితిని. మిగతావారి నెండుగురు రింపలేక పోతిమి?

సా:—మిగిలినవారిని నే నెరుగను. వారు క్రొత్త వారు.

డిప్యూటీ పోలీసుకమిషనరు:—డాసను, స్కాటుగా ర్వులో నెవరైనను నీ ప్రయధికారియా?

సా:—అవును.

ఒక కటింకరు

బర్మా ఆయుధకంపెనీ టెంరులో నొకరును సమ్మె దారులలో నొకరును అను కుప్పసామి అనువతడు వైద్యనామొసగినదిలో కంపెనీదొరలకునకార్మికులకు పోలీసులకు గిరినపుడు, కేసిఅమ్మకోరికలో కొబ్బరితోపులోతానుండినని నుడివెను. నాతోబాటు మరి 40 మంది కార్మికులు గూడి అగ్గుల గలరు. ఇంతలో కంపెనీలోనుండి మానేసరగు ధ్వానుకొర యును మరి 30 మంది దొరలను తుపాకులు ప్రేల్చుచు వచ్చిరి నాకు భయమువేసి వెంటనే పారిపోతిని. లారీల త్రోవకు అగ్గుముగా కొబ్బరి చెట్టు గుట్టులనుచేదచూడలేదు. లారీలుఎంతగా ఆగనోనానరెలయదు. బ్లాకుగొర మొదలైనవారు వెళ్ళారులండిలో రింగులు, పరుగెత్తికొనివచ్చిరి.

బి. బి. సి. సమ్మేదారుల సభ

హైకోర్టు సముద్రతీరమున బుధవారమునాడు సమ్మేదారులు పెద్ద సభ జేసిరి. చక్రయ్య చెట్టి గారు సమ్మేదారుల కుసన్యసించుట.

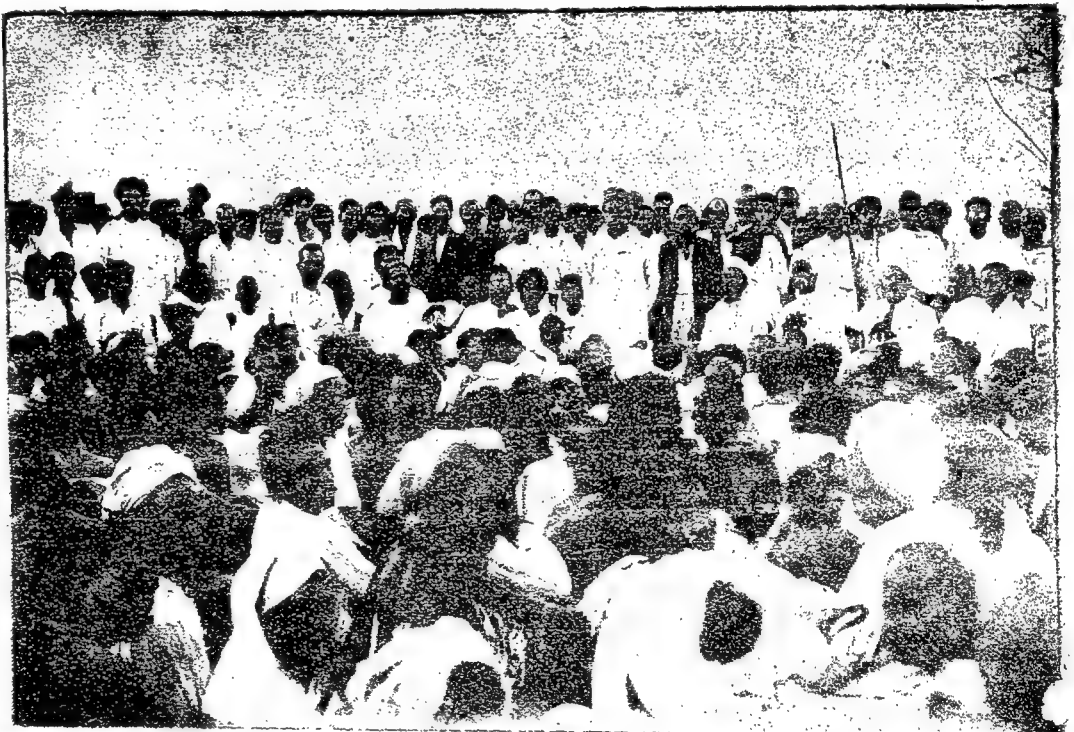
జినివా కార్మికసభ ప్రతినిధి

జి. పెటిగారు జమ్మద్వూరు కార్మికసంఘ కార్యదర్శి. జినివాలో జరుగు అంతర్జాతీయ కార్మికసభకు కార్మికుల ప్రతినిధికి సలహాదారుగా మొన్న 7వ తేదీన వి. వి. గిరిగారితో సహా వెళ్ళియుండిరి.

కన్యాశ్యామకుమారి నెహ్రూ

మండిత శ్యామలాలు నెహ్రూగారి ధూపిత ఆలంకారము విశ్వవిద్యాలయము ఎం. ఏ. పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణులలో ప్రవక్తమురాలుగా వచ్చెను. (ప్రే. ఫో. బీ.)

బుధవారమునాటి కార్మికసభకు పలువురు నాయకులు వచ్చియుండిరి. బి. బి. సి. కార్మికసంఘాధ్యక్షులగు వి. చక్రయ్య చెట్టిగారు మధ్యను నిలచియున్నారు. (ప్రే. ఫో. బీ.)

అధినివేశ పరిపాలనా సామర్థ్యము

రుగ్మి, మే 10 — అధినివేశ కార్యాలయమున గవర్నరు మరియు అధినివేశాధికారులు సమావేశమైరి. పరిపాలనము అర్థికాభివృద్ధి ప్రకృతికాస్త్ర, సాంకేతికపరిశోధనలందు ఎక్కువ సహకారము లభించు సాధనముల నరయవలె ననిరి.

సభాప్రారంభమున సార్వభౌమపంపకలకు ప్రభుభక్తి పరాయణతను తిలకించుటగా జరిపిరి.

అమేరీగారి యుపన్యాసము

డొమినినులు, ఇండియాతో సంబంధము లేకనే అధినివేశసామ్రాజ్యపరిణామము ఏర్పడు విషయము. మొదట అసభికారణముతోనే ప్రస్తావించదలచితి మనియు కాని ఆలోచించి చూడ మొదట అధికారులతోనే మాట్లాడుట మంచి దని నిశ్చయించితిమి. ఇకముందు ఇట్టిసభ ప్రతి మూడు సంవత్సరముల కొకసారి జరుగుగాక యని కోరుచున్నాడను.

అధినివేశములందు పెద్ద యధికారులు అపుడపుడు అధినివేశకార్యాలయమునకు వచ్చిపోవుమంట వలె నను నూచనలను మధ్యాహ్న సభలో ఆమోదింపిరి.

అధినివేశ కార్యాలయపు సిబ్బంది ఉద్యోగకాలములో అధినివేశములకు బోయి జూచి రావలెను. కలవుకోజులలో అధినివేశ కార్యాలయమునే అంటిబెట్టుకొని యుండవలె ననిరి.

ప్రకృతికాస్త్ర పరిశోధనకు కొందరిని నియమించిన ఎంతయు లాభముగలదని టైము పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. ఇది సెన్సువో అధినివేశ సభ సార్థమునను.

సప్తమములో బ్రిటిషు అధినివేశయుద్ధోగులు వారికి వారే సాటి యరియు మోటుబాతులు వున్నచోటను న్యాయ పరిపాలనయు, దుష్టశిక్షణయు, శిష్టరక్షణయు జేయుచు న్నారనియును క్రమపరిస్థితులను కాంతిని నిలబెట్టుచున్నారని యు మార్చింగుపోస్టు పత్రిక చెలుపుచున్నది

పారిస్ నుండి సెయిగునుకు విమానముమీద పోవుటకు కర్తృక పెల్లిబరు డిప్టీ సీగారు ఏర్పాటు జేయుచున్నారని టైమ్స్ ఇండియాలో తప్ప ఎక్కడను ఆగరట.

బొంబాయి, మే 11:—బొంబాయి రే వెలు సాపనుమిల్లు లోని వేయిమంది పనివాండ్లు జేతములు తగ్గించుటవలన ఉదయమున సమ్మేదార్లు అధికారులు మిల్లును మూసివేసిరి.

(ప్రే. ప్రెసు.)

వృత్తాంతలేఖలు

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉద్యోగపు సంగతులు

మే 5-27 మా సబుమేజిస్ట్రేటుగారికి ప్రామాణికమైన అయిన సంగతి యిదివరలోనే వ్రాసియుంటిని. ఇచ్చట మా సబు కలెక్టరుగారివద్ద కిరస్తాదారుగానున్న శ్రీబల్లభేంద్ర నరసింహం గారికి ఫిరువరం సబుమేజిస్ట్రేటుపదవి నిచ్చియుండుటచే భీమవరం సబుమేజిస్ట్రేటుగా పనిచేయుచున్న శ్రీ దామెర్ల నారాయణరావుగారిని యిచ్చటకు బదిలీచేసిరి. ముప్పిని పల్లెమునసబుగా రంగు శ్రీ బండారు అప్పారావునాయుడుగారిని ఎలమంచిలి బడలాయింపి అచ్చట మునసబుగారగు శ్రీ అడివికొలను వేణుగోపాలరావుగారిని ఇచ్చటకు మార్చిరి. మా అడిషనల్ మునసబుగారగు శ్రీ వ్యాసరావుగారికి తిరిగి ప్రాకార్యలో ఉద్యోగమునకు పోవలసినచుటచే క్రియంత సుందరం అయ్యంగారిని ఇచ్చటకు అడిషనల్ మునసబుగా వేసిరి. మునసబుకోర్టు వేసంగి కెలపు లాఖరుక తిరిగి తీసినతరువాత మునసబు మార్పులు పైనచెప్పినవి అమలులోనికివచ్చును.

తైలరోన్నత పారశాల

ఈ పాఠశాలయొక్క 1926-27 సం॥ పు రెక్కల తేదీ కి యీమధ్యనే జరిగినది. అడిటరుగారు మా సబుకోర్టులో వారి రిపోర్టును దాఖలుచేసిరి. ఈ తేదీలో అడిటరుగారు చాలా పారబాట్లను కనిపెట్టి కోర్టుకు తెలియపరిచిరి. జీతములను పిల్లలవద్ద పుచ్చుకొని రక్షింప నివ్వకుండుట కొన్ని ఖర్చులకు వాచర్లులేకుండుట మొదలగు గొప్పలోటలు తెలుపడినవి. హెడ్డుమాస్టరుగారు క్రొత్త పాఠశాలకు చేరినను పనినిగూడెంపై పైన వదలుటచేతనున్న యిల్లాట్లకు కారణమాయెనని తెలియుచున్నది. కోర్టువారు అడిటరుగారిచే నిరూపింపబడిన లోట్లను వెంటనే సవరణచేసుకోవలెనని మేనేజింగ్ కమిటీవారికి ఉత్తరవును వేసిరి. హెడ్డుమాస్టరుగారుకూడా తాము స్వయముగా కష్టపడి గుమాస్తాలు చేయువనిని తేలికచేయుచున్నగాని వ్యవహారములు ముదురునేమో యని భయము చెందవలసివచ్చుచున్నది.

నూతనజిల్లాబోర్డు

మా నూతనజిల్లాబోర్డుకు క్రియంత పెన్షన్లపై పెద్దరాజుగారిని అధ్యక్షునిగా నియమించినట్లున్న కృష్ణాజిల్లాబోర్డుకు అధ్యక్షుని బోర్డునుంచి ఎన్నుకొనుటకు యేర్పాటు గావించినట్లున్న రాత్రి ఆంధ్రపత్రికలో మాచియుంటిని. పశ్చిమగోదావరిజిల్లాబోర్డునకు కూడా అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను హక్కును ఏలినవ్యవధి నాకు తెలియలేదు. ఇది అసంతృప్తి కలగజేయకమానదని నా అభిప్రాయము.

తిరుపతి

(స్వకీయ విలేఖరి)

తిరుపతి, మే 2:-

రైలుపట్టాలపై-మనిషి చనిపోవుట

"1-5-27 తేది మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు తిరుపతి తూర్పు రైల్వేస్టేషనులో గూడూరులో ఉదయం 7 గంటలకు బయలుదేరి బండితిరుపతితూర్పురైల్వేస్టేషనుకు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకుచేరి బండికిచలిపోవునపుడు, స్టాండ్ ఫారమునకు ఎరుటిస్తే పురుండి ఇంజన్, గార్డువాక్, దొటిసవెనుక తటాలన ఎవడో ఒకడు, పరుగుతుకొనివచ్చి రైలుదక్రమలక్రిందపడెను. చక్రములు రోమ్ము చేతులపైకెక్కిన శిరస్సుకొందుపట్టాలకు మధ్యను కదుపు కొట్టెనై రైలు వెళ్ళవలసిందెను. గార్డుదూచి రైలును మొదలుపెట్టెను. సురపిని బైటికితెచ్చిన రెండవ నిమిషములకు ప్రాణముపోయెను. వీడెవడో యిది ఎవరికి తెలియలేదు. పోలీసువారు పంచాయితీవారు కలిసి శవహత్యయని తలచిరి.

సంస్కృతపాఠశాల

1-5-27 తేది మే 2-వ, సంస్కృతపాఠశాల, ఆయుర్వేదవిద్యాలయం ఉండకాలపురపురం నగరము

చిరుతానూరు

(ఒకవిలేఖరి)

ఖద్దరు ప్రచారము

మే 11:- తొమ్మిదవతారీఖున దక్షిణాంధ్రాట జిల్లా విభుస్యరమునుండి కాంగ్రెసు ప్రచారకులు యీవూరికి వచ్చిరి. వారు మహాత్ముని చాపాయాపటమును నలంకరించి భజన చేయుచు వీధులగుండు పోయి గుంటగట్టున నున్న మంటపమున దిగిరి. వారిలో నొకరు ఖద్దరు వస్త్రమును గుఱించి యుపన్యసించిరి. ఖద్దరంగా మన చేతులారా రాట్నమున నూలుదీసి మన మగ్గుములందు నేసి ధరించు వస్త్రము అని చెప్పిరి. అట్టి వస్త్రమును ధరించుటచే వేలకొలది బీదలకు, పనులు దొరికక యుండువారికిని, అన్నము దొరికుచున్నదని చెప్పెను. ఇంకను మన మొక జాతివాడు మనయూరికి వచ్చియున్నాడన నెట్లు చూచుటకు పరుగెత్తుచున్నామో, అట్లు మన దేశమున పుట్టి, నున పురాతనపు దేవభాషయగు సంస్కృతమున నైనను, తెనుగున నైనను విద్యాంశుడుగా నుండినవారిని చూచుట కిచ్చగింపమనియు, అట్టి మన పండితులను పెద్దవారిని గౌరవింపనందుననే యిట్టి బానిసప్రభుత్వము లోబడి యున్నామనియు చెప్పెను.

అటుపిమ్మట శ్రీమంత్ రంగసామి ఆయుంగారు తెనుగున మపన్యసించిరి. ఆయన ఖద్దరుప్రచార మంతముఖ్యమో చెప్పెను. అట్టి ఖద్దరు మోటుగా నున్నది. నాజాకుగా లేదన్న, శ్రీరామునంతటివాడే యడవులకుపోయి నాటవీరలను ధరించి కష్టపడలేదా? అట్టి శ్రీరాముడే యంతటి కష్టముల పాలైనపుడు, మనము దేశోద్ధారణకై ఖద్దరును కట్టుకూడదా? అనిరి. మహాత్ముని ముఖ్యోద్దేశము ఖద్దరు కట్టుట యనియు అందుచే నందరును ఖద్దరునే కట్టవలయుననియు చెప్పిరి.

తరువాత శ్రీమంత్ వరదాచార్యులవారు సభ్యుల సమక్షమున ప్రచారకులకు, ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించిరి.

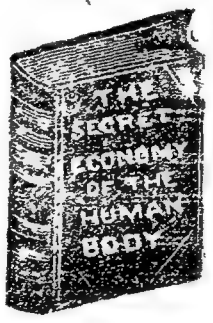
ఇప్పుడే నాల్గవమార్పు తయారైంది! త్వరపడుడు!!

అనేకవిశేషములైన క్రొత్తక్రొత్త చిత్రములు ఈ మార్పులో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుడు!!

శరీర మర్మ శాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీకు కావలసినదియు సీవు చూడవలసినదియు చాలకోజాలు వెదికిన శాస్త్రమిదియే!!

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు ఎవరివల్లను బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుషలక్షణములు, వారి యొక్క అవయవముల విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును. మొగ్గ, అడ అను శివు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాముఖులు మర్మముగా వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకమును 1926-27 మిశ్రచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

1-0-0 డి. డి. 4 రూ 7 అణాలు. 9288 ఎం. ఎస్. సరస్వతి అండు కంపెనీ, 11 ఆరుగుగొడి, సామకూరు పేట పోస్టు మద్రాస్

యెలక్ ట్రో గోల్డ్ డు వ్లెటర్స్ బిజ్నెస్ ములు

యిమిటేషన్ డయమండ్ ఆభరణములు

యా బిజ్నెస్ ములు యింక అనేకవిధముల యెలక్ ట్రో బంగారు ఆభరణములు మా యొక్క కంపెనీలో తయారుచేసి తగుపైన గారంటితో పంపించబడును అట్లు మీకు తృప్తి లేనియెడల పైకమును వాపసుచేయబడును.

యెలక్ ట్రో బంగారు వరిక బిజ్నెస్ ములు 180 గజ్జలతో క్రయం	హంసబిల్లి తెల్ల రాట్న 4-0-0 చెక్కినది యిమిటేషన్	1-12-0
డిటా సావా బిజ్నెస్ ములు 2 4-0 చంపనరంలేక మాట్లెలు	2-0-0 తెల్లరాత్నకమ్ములు జుత 0-12-0	1-12-0
డిటా చిన్నది 1/4 కాండల దండ	3-12-0 జెస్సాగరములు	0-10-0

కె. ఎస్. శారదాశక్తిపతి అండ్ బ్రదర్స్ 109 వైద్యనగర్ కోడ్, మద్రాస్.

జాబులు

త్యాగరాయవార్షికోత్సవము

ది 28-4-27 తారీఖున రి సర్ పి. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠి గారి ద్వితీయ మృత్యువార్షికోత్సవము యిచ్చట దేవాంగమహాజనులెల్లగు తమ నేతపనులుమాని వైపుత్సవమును జరిపిరి. నాటిసాయంత్రము శ్రీపునుగు రామలింగేశ్వర స్వామివారి ఆలయమునద్ద సభ జరుపబడెను. ఈ పుత్సవమునకున్నా ఈసభకున్నా యిచ్చట దేవాంగ బాలభటులు చేసిన కృషి కేతయూ కొనియాడబడుచున్నది.

పూటుకూరి సుబ్బారావు. పండిళ్ల పల్లి ది 7-5-1927.

శ్రీశాంతిసాగర సత్యనారాయణస్వామి ఆవిర్భావస్మృతము

సుభద్రగిరి-ఇందుగపల్లి-తునితాలూకా. తునితాలూకా కొర్రాం జమిందారీ ఇందుగపల్లి గ్రామములో కొండమీద యీ ప్రభవసంతత్యర నైశాఘ శు పంచమి శుక్రవారముకోజాన శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామివారు వెలసినారు.

ఈనైశాఘ శు ౧౧ గురువారం మొదలుకొని పదికోజాలవరకు కళ్యాణమహోత్సవమును మంచిసంబరము జరుగనై యున్నది. హరికథలు, భాగవతములు, నాటకములు, మున్నగునవి జరుగును గాన ఆవతలిగ్రామాదులవారికందరికి అనుకూలమైన గొప్పతీర్థము జరుపనై యున్నారు. అన్నవరపుతీర్థమువలెనే సాగించుటకు మంచిప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. దుకాణదారులకు ఉచితముగా పాకలుయిచ్చుటకు యేర్పరచినారు. తుని రామనగర శ్రీరామసమితివారు ధనజనసహాయమును చేసి వారివిధి వారు నెరవేర్చుచున్నారు. కాబట్టి యిట్టి తరుణములో యెవరికిల్లో చివభిక్షమున వారివారి విద్యుక్త భర్తృమును నిర్వర్తించుకొని స్వామిపూజచేసికొని స్వామికటాక్షమును బడయగోరుచున్నాము.

ఆశ్రమభక్తులు.

విజ్ఞప్తి

ఆర్యులారా?

కృష్ణాజిల్లా వాక్మిమిషన్ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల మేనేజర్ల కార్యనిర్వాహకవ్యవస్థాపకము ది 15-5-27 తేది నృసింహజయంతి అగుటచే ఆ తేదిన జరుగదు. 22-5-27 తేది ఆదివారం రెజవాడ రామమోహన రైల్వేలో జరుగును. 22-5-27 తేదిననే ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎయిడెడ్ పాఠశాలల మేనేజర్ల సంఘము యేర్పాటు చేయుటకు తగిన ఆహ్వానసంఘ మేర్పడును. కాన విద్యాలిమానులందరు తప్పక దయచేయి కోరబడుచున్నాను.

2. జిల్లా కేంద్రీ సంఘాధికారులయొక్క సరియగు విలాసములు తెలియనందున విద్యావిషయముల ప్రచురపరచి తెలుసుకొనవలసిన విషయముల కవకాశము గలుగుటలేదు. కాన దయయించి పత్రికలకు విద్యావిషయములు వ్రాయుచుండు ఉపాధ్యాయులయొక్కయు, విద్యార్థిమనుషులయొక్కయు, కేంజి జిల్లా ట్రీచర్ల మేనేజర్ల సభ్యులు, ఉపాధ్యాయుల సంఘములు) సంఘప్రతినిధులు, కార్యదర్శులయొక్కయు, విలాసము (వేరు, గ్రామము, పోస్టు, కేంజి, జిల్లా పూర్తిగా వ్రాయుటకును, పత్రికాకేటలు ఆవిరము దయ నుంచి ప్రచురపరచుటకును కోరుచున్నాను.

కొ. వెంకటరమణయ్య 11-5-27 పోరంకి, కృష్ణా కృష్ణాజిల్లాసంఘకార్యదర్శి.

కలకత్తా, మే 11:- నమ్మకగ్రోహమునకుగాను ఇంపీరియలు బాంకు గుమాస్తా హరిహర భేషణిగారిపై తేబడినకేసును విచారించి మద్దాయికి మూడేండ్ల కఠినవరకము విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, మే 10:- బ్రిగ్గి సమ్మకగ్రోహ కేరపు. కేసు యస్. సి. గుస్తాగారి పైలునుండి మార్పు బడినది (ఆ. ప్రె.)

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులపదవి

రామచంద్రరావు గారు సాత్వికస్వభావముగలవారు. బెజవాడ చైరుమనుగ కొంతకాలము పనిచేసి తమపక్షము వారి పరస్పరవిరుద్ధపు సలహాలను గైకొనజాలమిచే కాంగ్రెసు పార్టీలో కొందరుగూడ సంతకముచేసి మొత్తము 11 గురు సభ్యులు వీరిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును మ్యునిసిపల్ సభలో ప్రవేశపెట్టి యత్నింప, కలవరుగారికి వ్రాసి ఇట్టి మీటింగుపెట్టనా, నలదాయని సలహాగైకొని చివరకు అనుచరుల బాధలు బడలేక తమపదవికి రాజీనామానిచ్చి విక్రాంతి కొఱకు విదేశముల కేగిరి. వీరికి సానికసంస్థల యనుభవములేక పోవుట కొంత లోపమని చెప్పకతప్పదు. పరిపాలనా శక్తికి కలుగుదనము అవసరము. పరిపాలనయందు సర్వజనసమ్మతముగ చురదరింపజాలము. మీరాపురం రాజాగారికి కొత్త లైసెన్సు లను కంట్రాక్టులు నియ్యకలదని గవర్నమెంటువారు సలహా నొసంగినను గవర్నమెంటు సలహాను తిరస్కరించి దగ్గర మంత్రిలసహాను స్వీకరించి వీరిచ్చిన కంట్రాక్టులు జారీచేసిన లైసెన్సులు ఒకసంగిన ప్రమాదములు కావించిన ట్రాన్స్మిక్షన్ల వీరి యధికార తిరస్కారమునకు నిదర్శనములుగనున్నవి. ఇట్టి సందర్భమున బోర్డునకు రావగిన అధ్యక్షు డెట్టి యనుభవము, చాకచక్యముగలవాడై యుండవలెనో మెంబర్లుకేపింతురుగాక. ఇంక కొందరెడ్డిగారధ్యక్షుగ వచ్చినచో వారెట్టియోగ్యతలు గల వారో యోచించవలసియున్నది. వీరు బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీకి వైసు చైరుమనుగను, బెజవాడ తాలూకా బోర్డుకు మాడుసారులు (పెసిడెంటుగను, ఎడ్యుకేషన్ కామిషనుకు అధ్యక్షులుగను నెన్నుకొనబడి సత్ప్రతికరముగ పనిచేసియున్నమాట లోకవిదితము. రామచంద్రరావుగారివలెనే వీరును ఋజుమార్గవర్తులు. వారివలెగాక వీరికి మాటగోరణి కొంచె మధికముగనున్నను, నిష్పక్షు వీరు మితభాషియయినమాట కూడ నిజము. రామచంద్రరావుగారు స్వరాజ్యపక్షవాదులు. ఒకప్పుడు ఆంధ్రస్వరాజ్యపార్టీ సెక్రటరీగినో, ప్రెసిడెంటుగనో, బెజవాడలో నెన్నుకొనబడిరి. అట్టి వారు గవర్నమెంటుచే నామినేషను చేయించుకొనుట కెట్లంగీకరించిరో తెలియకున్నది. ఒకవేళ అధ్యక్షుపదవి లభించునని నేపథ్యము నామినేషనుకై యాయనను సమ్మతించి చేసినను, నిష్పక్షి సందర్భములకు యోచించి వారునామినేషనును అంగీకరింపదలసాయను యందేహము గలుగుచున్నది. స్వరాజ్యపార్టీయందు గాని కాంగ్రెసందుగాని భక్తి గల వారును వీరి ప్రతినిధులను గూర్చి గవర్నమెంటువారు ఆధరణ మాపవలెనని కోరువారును, నిట్టి యంగీకారమును హర్షించ బాలరు. కొల్లిపర నూరయ్యగారు నామినేషను నిరాకరించిన ట్లు కలెక్టరుగారే గవర్నమెంటుకు దలిపిరి. ఇట్టిసందర్భములలో రామచంద్రరావు గారును, తక్కిన మెంబర్లును జిల్లామొక్క గారనును దేశముయొక్క శాశ్వతశ్రేయస్సును గమనించి, తగినరీతిని తమ భావిక ర్రస్యమును నిర్ణయించుకొనెదరు గాక!

(కృష్ణాపత్రిక)

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు: కృష్ణాపత్రిక

[తల్లాగడ రామారావుగారు]

మాజిల్లాబోర్డు మొదటినుండియు తగాదాల బోర్డుగనే యున్నది. మీరాపురం రాజాగారి హయాములో సంభవించిన విషయపరిస్థితులను ఎల్లరును మీరాపురం శకాంతమునే అభిలషించుచుండిరి. మద్రాసు మంత్రిలు కృష్ణాజిల్లాబోర్డు విభజనమును ప్రకటించిననాటినుండి నోచేంజర్లు, ప్రాచీంజర్లు, జస్టిసు పక్షమువారు, నెలమకత్తులు, కమ్యున్లను యెల్లరునుగూడ జిల్లాబోర్డుకు అధ్యక్షులుగ నుండవలసినవారి నామములను మాచించుచు తమతమ వనోద్యమిక్త ప్రధానమంత్రిమట్టును తిరిగి తిరిగి అనేకవిధములను సభ్యుల పట్టిలను తయారుచేసిరి. ప్రధానమంత్రియను నేమిచేయుటను దోచక కాలయాపనముచేసి తుదకు నేతివీరకాయ నొకదానిని ప్రసాదించెను. ఈనియోజకమునకు ప్రజలు సంప్రప్తించెనకపోయినను మా బందరునాయకులును, మా కృష్ణాపత్రికయు మంత్రిగారి చెర్యకు సంతసించుచుండుట మాకు అనేకసంశయములు కలుగుచున్నవి. రెడ్డిగారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగటకు బందరునాయకులు తయారుచేసిన పతకము ఫలించెనని ప్రజలు అనుకొనుట నిజమేమోయని సందేహము కలుగుచున్నది. కొంతవరకెడ్డిగారు జిల్లాబోర్డునకు అధ్యక్షులుగనో,

మీరాపురం రాజాగారిపై తెచ్చిన ఎన్నికదావాకు ఎలయు రికార్డు అందుబాటులో నందునని యుద్దేశించిరట ఇదియే నిజమగునో నింతకంటె స్వాస్థ్యపరత్వము మరియొకటి కనిపించదు అదియు. కానిచో కృష్ణాపత్రికనుండి నోచేంజర్లపత్రికయు, పట్టాభి శీతారామయ్యగారినుండి నాయకులును, బాహులును గా తమసిద్ధాంతముల నన్నిటిని అంగీకృత్యకొని నేడు కొలందరెడ్డిగారికంటె జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుపదవికి తగినవారు మరియొకరు లేవకుట సాహసము. గతశాసనసభా ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్షమున అభ్యర్థిగా నిలచుటకై నను పనికిరాని యీ కొలందరెడ్డిగారు శీతారామయ్యగారు రుదించుట వింతగాక మరియొకమున్నటి ధన్యాన రామచంద్రరావుగారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు కావలెనని ప్రజలు అభిలషించుచున్నారు. వీరు స్వరాజ్యపక్షమునకు చెందినవారు. స్వరాజ్యపక్షమువారు నియోజకస్థానముల నంగీకరింతురా యని కృష్ణాపత్రిక పరిహించినది. తన నోచేంజర్లపత్రికను పీడి కృష్ణాపత్రికయే రెడ్డిగారినుండి వారిని ఆమోదించినప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమువారు రామచంద్రరావుగారి నామమును ప్రతిపాదించుటలో నాశ్చర్య మేమున్నది? అదియునుగాక కాంగ్రెసు స్థానికసభల నాక్రమించుకొనవలెనని అనేక సంవత్సరములనుండి తీర్మానించుచున్నది అట్టి సందర్భములలో అసహాయోద్యమము క్షీణించియున్న దినములలో స్వరాజ్యపక్షము ఈ మావారు జిల్లాబోర్డుకు ఈరంగముగ నాక్రమించుకొనుటలో నాశ్చర్యము లేదు.

అధ్యక్షులెవరు?

అధ్యక్షులెవరని అందరును ప్రశ్నించుచున్నారు. కృష్ణాపత్రికయొక్కయు పట్టాభిగారియొక్కయు అభ్యర్థి, కొలందరెడ్డిగారు స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థి రామచంద్రరావుగారు. జస్టిసుపక్షపు అభ్యర్థి మీరాపురం రాజాగారు. కమ్యున్లపక్షము అడుగుమిగి గోపాలకృష్ణయ్యగారో లేక మాగంటి బాపిసోమగారో? వీరి నందరిని ఒకరితరువాత నొకరిని పరిశీలించుము.

మందు రెడ్డిగారు. విమర్శకుల తిరువాదమును నిలబెట్టుకొనుటకు విచిత్రేతుల నర్చింతురు. రెడ్డిగారు స్థానికసభలో కొన్ని సంవత్సరములు పనిచేయుచుంటున్న మనము సంతృప్తి చెందజాలము. రెడ్డిగారు కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకులు. బెజవాడ మ్యునిసిపల్ కాన్సిలరు ఛైర్మరులగుటలోను, బెజవాడ తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు విదేశీ ప్రముఖులలోను, ఒకనాడే, రామారాయణగారి యెటుట వీరు సాక్షాత్కరించిన విషయ నేటికిని కన్నులెరుదుట సాధ్యమగుచున్నది. రామచంద్రరావుగారివలె రెడ్డిగారు ఋజుమార్గవర్తులట. ఇప్పుడు వీరు మితభాషియైరట. యిందుకు కొన్నియుదాహరణములు యాయులెనని కృష్ణాపత్రికకు కోరుచున్నాము.

ఇంతవరకును రెడ్డిగారు జిల్లాబోర్డుపెంబరు కారు వీరు బెజవాడతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులైనచో అధ్యక్షుపదవికి త్యాజిల్లాబోర్డుసభ్యులగుదురు. అప్పుడువీరిని అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనవచ్చునేమో యీసందర్భమున నింకొకసంశయము కలుగుచున్నది. రెడ్డిగారుజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులైనయెడల బెజవాడతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులసాచును మదలకొనవలసి యుండురట అదివరకుకొన్నచో బెజవాడతాలూకాబోర్డుకు శ్రాత్రుత్వము డెన్నుకొనబడి నూతనాధ్యక్షుడే జిల్లాబోర్డుమెంబరుగను అప్పుడురెడ్డిగారు జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగ నుండరు జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగనుండునచో వీరిధ్యక్షుపదవి యేమగు? కనక ట్టసంబంధమును కొన్ని ప్రతిబంధకములు రెడ్డిగారికధురీణిచియున్నవి. ఒకవేళ రెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనునో నిలువంటివివాదములు న్యాయస్థానములో పరిష్కరింపబడవలసి యుండును గనుక కొంతవచ్చిన రెడ్డిగారిపక్షమువారికి చిక్కను. ఈలోపున మీరాపురంరాజాగారిపై కేసు కేటించవచ్చునేమో:—

రామచంద్రరావుగారి అన్వితన నూచించుచు కృష్ణాపత్రిక విచిత్రవాదనను చేసియున్నది. బెజవాడ మ్యునిసిపల్ చైర్మన్ పదవికి రామచంద్రరావుగారి సంగిన రాజీనామాకు అపార్థము నూచించెనని. మీరాపురం రాజాగారినిర్యలు కొన్ని రద్దచేయుటకు గట్టివారు అధ్యక్షులుగ రావలెనట. గట్టితనము కమ్యున్లకుననుచు పుచ్చుచు, దురుకు మార్గమున నడచు పుచ్చును. రెడ్డిగారు గట్టి కేకలతో సాధించుదానిని రామచంద్రరావుగారు సామ్యున్లమున సాధించిరట రామచంద్రరావుగారి మ్యునిసిపల్ పరిపాలనా నిర్దుష్టతను ప్రభుత్వమువారు వేరొక్క సోగడియున్నారు. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులెవరును, విలక్షణమ్యుములు పెంపొందించువారిని నుంపాలము. రెడ్డిగారికి బ్రాహ్మణులపై ద్వేషమును, స్వకల్యాణి నమును మెండుగనున్నవిగాని,

రామచంద్రరావుగారియందట్టిలోప మేదియునులేదు. బాలాజీ రావు నాయగారి హయాములో ప్రబలిన బ్రాహ్మణ్యద్వేషమును మీరాపురం రాజాగారి హయాములో తటస్థించిన నెల మాభిమానమును లేపు రెడ్డిగారి హయాములో రెడ్డప్రతిభగ మారవచ్చును. కనుక రామచంద్రరావుగారే అన్నివిధముల అర్హులని నూచించుచున్నాను.

నిజసంగతులు

రెడ్డిగారిని గురించియు రామచంద్రరావుగారిని గురించియు నింత దీర్ఘచర్చ కావించితిమి గాని దూరము ఆలోచించినచో వీరిలో నెవరున్న అధ్యక్షులు కాజాలరని తోచకమానదు. నూరన జిల్లాబోర్డులో కమ్యున్లసభ్యులు హెచ్చు. అందువలన కమ్యున్లసభ్యులు తమలో నుండియే అధ్యక్షుని యెన్నుకొనజాలరు. అడుగుమిగి గోపాలకృష్ణయ్యగారిపక్షమువారు అభ్యర్థిగనిటనుచో తక్కిన ఐక్యములవారందరును మాడి వీరిని ఓడింతురు. లేక కాంగ్రెసుబలము కమ్యున్లముల రెండున్నూ సంపాదించదలచినచో మా గంటి బాపిసోమగారు అభ్యర్థులు కావచ్చును. మాగంటిగారు అభ్యర్థులగునో అడుగుమిగివారు ఎదిరింతురు. కమ్యున్లసభ్యులను రెండుపక్షములు కాంగ్రెసువర్గమునందు రెండుపక్షములును ఏర్పడినచో, మీరాపురంరాజాగారి విజయమునిశ్చయము. ఇన్నికత్తులు పెండుకొనుటలన, ఏ హయామును తుదముట్టింపదలచితిమో ఆ హయాముయొక్క పునర్విజృంభణకు తోడ్పడినవారమగుదుము. పట్టపారు పట్టపారు పిల్లి తీర్పునను సామెత సార్థకమగును.

అభివృద్ధిశాఖామంత్రిగారిరాక-

పత్రికొండతాలూకా.

(ప్రత్యేక విలేఖరినుండి)

ఈ జరుగు మాసములో అభివృద్ధిశాఖా మంత్రిగారు పత్రికొండ తాలూకాలోను మా జిల్లాలోని యితరతాలూకాలలోను సంచారము చేయునటుల వార్తలు వెలువడినవి. ఈనెల 27 వ తేదీన మద్దికేరలో మంత్రిగారికి మద్దికేర యూనియను బోర్డు తరపున డోను తాలూకాబోర్డుతరపున ఆహ్వానపత్రికల నిచ్చెదనట. తెలియుచున్నది. మద్దికేరనుండి కరివేములకు బయలుదేరి రాత్రి అచ్చటనుండి ఉదయమున బయలుదేరి కర్నూలు తాలూకాలోని కోదుమూరుకు వెళ్లెదరట.

మంత్రిగారు పత్రికొండ తాలూకాలోని మద్దికేర కరివేములగ్రామాలకు వచ్చి, తాలూకాకు ముఖ్యమయిన గ్రామము అయిన పత్రికొండకు, మద్దికేరకుండి కరివేములకుపోవుమార్గము పత్రికొండద్వారా అయినను మకామువేయక మంత్రిగారిని పత్రికొండకు రమ్మని, పత్రికొండ పురపాలకసంఘాగృహమునైన ఎనింకింకర శర్మగారును, సహకారసంఘ యూనియనుకార్యదర్శియను కరణం రామయ్యగారును, పత్రికొండ తాలూకా నూస్వాముల తరపున దేశాయి వెంకటరావు, పి. బజారురెడ్డిగార్లు మనవుల పంపుకొన్నటుల సంగతులు బయలుదేరినవి.

మద్దికేర కర్నూలు జిల్లాయందలి ఒకమూలలో కడపటి గ్రామము. ఆగ్రవా ఈ గ్రామము ఫిర్యా పెంటరులోమాడా లేదు. కరివేములమాడా గోనెగండ్ల ఫిర్యాలోని ఒకమూలలో కడపటి గ్రామము. పత్రికొండతాలూకాలో అయిదుఫిర్యాలున్నవి. అవి 1 గోనెగండ్ల 2 కారుమంచి 3 దేవనకొండ 4 పత్రికొండ 5. తుగ్గలి. మద్దికేరకుగాని లేక కరివేములకుగాని యిరు ఫిర్యాలు ప్రజలు తమ కష్టములను తెలుపుకొనుటకై వచ్చుటకు నిండామారును. పత్రికొండ అన్ని ఫిర్యాలులకు కెంటరుగా దుండుటవల్ల తాలూకాయందలి ప్రజలందరికిని వచ్చుటకు యెక్కువ అవకాశములున్నవి. తాలూకాబోర్డువారు ఆహ్వాన పత్రికను డోనునందుగాని లేక బోర్డు సందర్శించిన యింకొక తాలూకా గ్రామమునందు యివ్వక, తాలూకాకును, జిల్లాకును మూలలో నుండిన మద్దికేరలో వీరు యిచ్చుట నిండా కోసినీయ మయిన విషయము. అట్లుగాక యిప్పడైన తాలూకాబోర్డు తరపున ఆహ్వాన పత్రికను, మద్దికేర లోకాక పత్రికొండలో మంత్రిగారికి ఇచ్చునటుల యేర్పాటు చేయవలసినదిగా అధ్యక్షులయిన మ. రా. శ్రీ. బ. పి. శేషారెడ్డిగార్లు మనివిచేసుకొనుచున్నాము.

వైవిషయముల నన్నింటిని బాగుగాగ్రహించి మంత్రిగారును, మంత్రిగారిరాకకు కారణకర్తయిన, కరివేములకు కామును తీసివేచి పత్రికొండ మకాం యేర్పాటుచేసి, తాలూకాయందలి ప్రజలందరికిని కష్టస్థితులను తెలియజేసి కొను అవకాశముల నిడువల్లు కోరుచున్నాము.

కృష్ణా, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాల నామినేషనులు

ఈమంత్రిలకు పూర్వము జడ్జిమంత్రిలు తాలూకా బోర్డులకు చేసిన నామినేషనులలో ఎల్వ నులూ వచ్చినవారిని వదిలివేసిరి. కృష్ణాబోర్డును విడిచివేసెను. పైచెట్టి ఆంశము లనుగూర్చి యావత్సర్వము నవరితలలో పాలకొల్లులో కృష్ణా పశ్చిమగోదావరిజిల్లాల లోకల్ బోర్డుల వోటర్ల సభ జరిగినది. ఆసభలో జడ్జిమంత్రి మంత్రిలుచేసిన ఆక్రమములను క్లెల్ల డించిరి. ఆ ఆక్రమములనుగూర్చి కాన్సిలులో మంత్రిగారిని ప్రశ్నలువేయగా వాటి అన్నిటిని చక్క-బరచుచుననియు జవాబు చెప్పెను.

మార్చిలోను ఏప్రిలులోను నామినేషనులను పంపుచునని తెలుపుచు క్రియకు మేయి నెలలోనికైనా బయటపరచిరి. అట్టివి జూడ జడ్జిమంత్రి మంత్రిలే చెరుగనిపించిరి. కారణమేమనగా జడ్జిమంత్రిపార్టీ చేసిన నామినేషనులను పార్టీ సిద్ధాంతములే మనస్సులో నుంచుకొని న్యాయమును త్రోసి వైచిరి. ఈమంత్రిలకు పార్టీ సిద్ధాంతములు లేవు. కాన్సిలులో నన్ను అన్ని పార్టీలవారిని సంప్రదింపవలెననియు భయపడియు చేసిన నామినేషనులుగా గన్నడుమన్నవి.

నామినేషనులలో చేరిన ఆక్రమములు.

(1) పశ్చిమగోదావరిజిల్లా బోర్డులో 8 కమ్యూనర 3 రాజులు 2 బ్రాహ్మణులు 2 మహమ్మదీయులు 1 వెలమ 1 కుమ్మరి 1 కేట్ట 1 బలిజీ 1 వైశ్య 2 క్రిష్టియనులు 1 అదిఅంధ్రులను వేసిరి. కాపులకు పూర్తిగా వహివేసిరి గాని ఏలూరు తాలూకా బోర్డుకు 6 గరిని, నరసాపురం బోర్డుకు 6 గరిని తణుకుబోర్డుకు 2 గరిని, భీమవరంబోర్డుకు 1 గరిని, తాడేపల్లిగూడెం బోర్డుకు 2 గరిని నియమించిరి. ఏలూరు, నరసాపురంబోర్డులకు చెరి 6, నిజామి మిగిలిన బోర్డులలో ఒక రిద్దరి చొప్పున వేయుట ఆక్రమము. కృష్ణాజిల్లాబోర్డుకు 27 గరు మెంబర్లను నియమించి యీ జిల్లాకు 17 గరినే నియమించుటలో ఆర్డము కనపడదు.

(2) తాలూకాబోర్డులలో పూర్వపు జడ్జిమంత్రి నామినేషనులే నిల్చియున్నవి. ఏలూరుతాలూకా బోర్డులో 16 గరిని నియమించిరి. వెనుక 12 గరేవుండిరి. ఆ 12 లో 4 గరిని తీసివేసి మరల 8 గరిని క్రొత్తవారిని వేసిరి. ఆ క్రొత్తవారిని వేయుటలోనైనా ఎల్వ నులూ వచ్చినవారి నైనా వేయకపోవుట ఆశ్చర్యము.

తణుకు తాలూకాబోర్డులో వెనుకటి జడ్జిమంత్రి నామినేషనులే 12 వుంచి క్రొత్తగా నొక బ్రాహ్మణుని నియమించిరి. మనరం తాలూకాబోర్డులో వెనుకటి జడ్జిమంత్రి నామినేషనులలో 4 ని తొలగించిరి. క్రొత్తది 6 వేసిరి.

క్రొత్తగావేసినవాటిలో యిరువురు మాత్రమే ఎల్వ నులూ వచ్చినవారిని నియమించిరి. మొత్తముసంఖ్య 14 గరు, ఎల్వ నులూ ఒకటిపోయిన గంధం వెంకయ్యనాయుడుగారిని మరల అటలనే వుంచిరి.

తాడేపల్లిగూడెం బోర్డులో వెనుకటి జడ్జిమంత్రి నామినేషనులు అటలనేయున్నవి. వెనుకటి జడ్జిమంత్రి నామినేషనులలో చనిపోయిన ఒక మెంబరుండగా ఆ మెంబరు బదులు మరొక ఆదిఅంధ్రుని నియమించిరి. ఇప్పుడు యిరువురు ఆదిఅంధ్రులుండుట ఆశ్చర్యకరము. నరసాపురంబోర్డు 17 గరిని నియమించిరి. జిల్లాబోర్డుకు నియమించిన సంఖ్యయే దీనికిని యున్నది. ఒకే తాలూకాకు యితరవందని నియమించుట ఎందుకో తెలియదు. వెనుకటి 12 గరు జడ్జిమంత్రి నామినేషనులు అటలనేయుంచి మరల 5 గరిని క్రొత్తగావేసిరి. ఇందు ఒక్కరినే ఎల్వ ను లో వచ్చినవారిని వేసిరి. ఇదివరలో ఎల్వ నులూ వేరిపోయిన వడ్డె అయ్యన్నగారిని అటలనేవుంచిరి వీరిని ఓడగొట్టిన శ్రీ బాపిరాజుగారిని యీపార్టీనైనా నియమించకపోవుట విచారకరము. శ్రీ బాపిరాజుగారు భీమవరం బోర్డుకు ఎన్నిక అయ్యి యున్నారు. అట్టి అంశములో వీరిని వేయకపోవుట వింతగనన్నది.

ఈమంత్రిలకును జడ్జిమంత్రిలకును భేదము కనిపించదు. వీరుమాత్రము పైకి చెప్పుమాటలు తియ్యగొనుంటున్నవి. ఉపన్యాసములలో లోకల్ బోర్డుల ఆప్తుల సవరణచేయుచు వనియు జడ్జిమంత్రిని తిట్టుటయు సరిపోవున్నవి. కాని చేతులలో వీరికిని జడ్జిమంత్రి మంత్రిలకును విశేష భేదము లేదని చదువరులు గ్రహింతురుగాక!

తణుకు బోర్డును విడదవోలు తణుకు తాలూకాకు రెండుగా విడిచియునని అనేకసార్లు సభలలో తీర్మానములు పెట్టి ప్రజాభిప్రాయమును తెలిపినను విడిచియులేదు.

(సత్యవాది)

కృష్ణా జూటు అండు కాటక్ మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, ఏలూరు

మోతే కృష్ణారావు జమీందారుగారి ఆధిపత్యమున సాధారణ జనరలుమీటింగు ఏప్రిలులోనెల 30 వ తేదీ శనివారం సాయంకాలము కంపెనీయొక్క రిజిస్టరు ఆఫీసులో జరిగెను. ప్రారంభమున, 1925 వ సం॥ తాలూకు డివిడెంటు విషయము 1926 సం॥లో రెండుదఫాలు కావించిన తీర్మానములు ఆచరణలో పెట్టకపోవుటను గురించి విచారణ జరిగెను. మహారాజశ్రీ మోతే గంగరాజు జమీందారు (శ్రీకృటిరీ అండు బ్రజరరు) గారు యారోజునుంచి (ది 30 యేప్రిలులో) గత లాభములు పండుటకు యేర్పాటుచేస్తూ యున్నాననియు, మూడుమాసములలో పూర్తిగా చెల్లించెద ననియు సంచల అమృతము త్వరగా జరిగిన ఈలోగానే ఇచ్చెదననియు చెప్పిరి. తర్వాత ఆదాయవ్యయములపట్టిక ఆంగీకరించబడినది. మోతే కృష్ణారావు జమీందారు, సలాది వెంకటసుబ్బారావు, గ్రంథి అంజనేయులుగార్లు ముగ్గురును డైరెక్టర్లుగ ఎన్నుకొనబడిరి. గత సంవత్సరం యేర్పరచిన ఆటెరుగారినే తిరిగి నియమించిరి. ప్రసిడెంటు మోతే కృష్ణారావు జమీందారుగారికిన్ని, శ్రీకృటిరీలు మున్నగువారికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

(విలేఖరి)

తిలారు భక్తసమాజంవారి దీనరక్షణాలయమునకు శంఖుస్థాపనము

1927 సంవత్సరం మేయి 4 దిని సుమారు 9 1/2 గంటలకు తిలారుగ్రామంలో శంఖుస్థాపనము జరిగినది. శ్రీ కృష్ణ భక్తసమాజంవారి దీనరక్షణాలయమునకు శంఖుస్థాపనము శ్రీ గాకశం దివిజను సబ్ కలెక్టరువారయిన ము॥ రా॥ రా॥ శ్రీ టి. భాస్కరావు నాయుడుగారు అధ్యక్షతవహించి జరిపిరి.

సమాజంవారి ఆహ్వానము మన్నించి బయటపరం శ్రీకామశం పర్వభిమిడి మొదలయిన స్థలములనుండి శ్రీయంత ఉన్నవి రామలింగంపంతులుగారు, శ్రీయంత గిడుగు వెంకటశివతాపతి రావుపంతులుగారు, శ్రీయంత జవాబ్ సయ్యద్ బదురుద్దీన్ సాహెబుగారు మొదలైనవారలు విచ్చేసిరి.

సాంవత్సరిక నివేదికను సమాజంతరపున ము॥ రా॥ రా॥ శ్రీ వైరి అప్పలస్వామి నాయుడుగారు చదివిరి.

పిమ్మట మ-రా-రా-శ్రీ టి. భాస్కరావు నాయుడు గారు యాఉద్యమము ఘనమైనదని తోచుటచేతనే తగిన సిఫారసుచేసి సమాజంవారిని సుమారు 8 యకరములభూమి ఇప్పించినామనినీ, అది సార్ధకమయ్యేట్లు చూచేభారము సమాజం వారు భరించవలసియుంటుందనినీ శ్రీభూకాలంలో యాయుధ్యమను సరియైనవార్గమందు నడుస్తూవుంటే చూడవలెనన్న కోరిక తమకు గలదనినీ తెలిపిచ్చిరి. తదుపరి భూదానము చేసిన గవర్న మెంటువారికిన్ని యీ గింజాంజిల్లా కలెక్టరువారి కిన్ని ము॥ రా॥ రా॥ శ్రీ టి. భాస్కరావు నాయుడుగారి కిన్ని ఆహ్వానము మన్నించినవచ్చిన అతిథులకున్న సమాజంతరపున జీలకర్ర సత్యనారాయణ పంతులుగారు వందనము లర్పించినారు.

వేరేపు వెంకట సూర్యప్రకాశరావు,

హాకరం, గంజాంజిల్లా.

కమలాపుర ఆంధ్రభాషానిలయము

కమలాపుర ఆంధ్రభాషానిలయముందు ధర్మబోధక సమాజ కార్యదర్శులగు బి॥ మదిగొండ బుచ్చయ్య లింగశాస్త్రి గారు ఎనిమిది దినసములు ససాతసర్వముల సుపన్యసింపదు శంకరజయంతినా డక్యుమెంటుతో శంకరాచార్యులవారి చరిత్ర సుపన్యసింపిరి. గ్రామస్థులందరూ సంతోషమున్నులైరి.

వెంజెం వెంకటేశ్వరరావు,

సహాయకార్యదర్శి.

వాడపల్లి (గోదావరి జిల్లా)

మా వాడపల్లి గ్రామములో సుమారు, ఏప్రిల్ 25 వ తేదీ వాసులు కోనూరి భోగింగ దాసుగారు, 40 రోజులయించి వ్యవసాయము చేసిన శ్రీమద్రామాయణము జయప్రదముగా పారికథారూపముగా శిష్ట సంపూర్ణముగా భక్తులను ఆనందింపజేసినందులకు యెంతయోకృతజ్ఞులము. (విలేఖరి)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు (13-5-27)

నీమజవుళి దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు రు. అ. పై
కారికమ్ము—22 X 22 ముంగిసమర్లు (బి) రు 8-6-0
" సరాసరికము 7-6-0
కారికమ్ము—22 X 22 "మోటారుపైకిలు" (బి) రు 7-14-0
" సరాసరికము (20 X 20) రు 6-14-0
కారికమ్ము—22 X 22 వేరకములు (బి) రు 8-0-0
" సరాసరికములు రు 7-0-0
తెలుపు ముల్లు—1708 (నెట్) రు 12-2-1 గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 12-4-0; 1702 రు 10-4-0, ఎల్. ఎల్. 78, 8-0-0 ఇ.సి. 78 రు 8-2-0; 88/888 రు 18-4-0; 8978 రు 8-0-0; 880 రు 8-2-0. Z. Z. రు 8; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 7-14; 7668 రు 7-12; 78078 రు 7-14; జి. ఎ. 88 రు 6-14-0.
తెలుపు వర్క్స్—H.K. 62 రు 16-4; C. 4000 రు 22; బి. బి. బి. రు 15-4.
టిస్ట్ స్పూ 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-6;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—టూక్రి రు 5-4-6 చలువ (కొంగ) రు 7-4-0; చలువ ("ఎనిటిక్స్") రు 7-0; చలువ (నాగకన్యక) రు 6-14. చలువ (గుప్తి) రు 7-2; చలువ (గడ్డజండా) పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-5; పడవ (ఎర్ర) రు 7-6; నూలువ్యాపారి రు 7-8; పచ్చపాము రు 7-15.
40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) నత్తత్రము రు 10-9-0; 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 15-6, సెమలి రు 15-12; "డంబుల్ స్పూ" (ఎర్ర) రాట్టుము (ఎర్ర) రు 14-12; కలసము (ఎర్ర) రు 12-14; తెలుపు (మధురపట్టణము) రు 11-0; ఎరుదుకారము రు 8-2-6; గడ్డిబండి—రు 8-1-0 ఎర్ర గడియారము రు 7-15-0; పాన్ సెల్ సరకులేదు.

60 నెంబరు జపాక్ (10 పానులకట్టులు) నీలంచేప రు 15-14-0; లాహములు "బారువధరలు"—

ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేక్) రు 284, 285; (కృసియర్) రు 282; రాగిరేకు రు 255.

సిమెంట్ పీపా వెల:

గిల్ గో హేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-4; జర్మన్ "సెమలి" రు 9-10 ము॥ 9-12. జర్మన్ "లేడి" రు 9-4. ము॥ 9-8;

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

జావా "రెడి" రు 81-2-0.

వేరు సెనగనూనె

"ఇంగ్లీషు బారువధరలు"—గానుగ రు 180; "పెన్" రు 126;

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 116, 117.

పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7 1/2 టు 8) "అవ్ కంట్రిస్" రు 0-15-0; 0-15-8
" (8 1/2 టు 9) " " రు 0-18-6 టు 14-0-6
" (తేలిక) " " రు 1-0-9 టు 1-1-6
" (8 1/2 టు 9) బెంజూయ్య రు 0-14-9 టు 0-15-8
" (7 టు 7 1/2) " " రు 0-15-8 టు 1-0-0
" (తేలిక) " " రు 1-1-9 టు 1-2-9
" (8 టు 8 1/2) బెజవాడ్సు రు 0-14-9 టు 0-15-0
" (6 3/4 టు 7) " " రు 0-15-6 టు 1-0-0
" (7 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-15-6 టు 0-15-7
" (6 1/4 టు 6 3/4) " " రు 0-15-9 టు 1-0-3
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-15-8 టు 0-15-11
" (6 టు 6 1/4) " " రు 1-0-0 టు 1-0-9
గోదోలు రు 0-10-8 టు 0-10-9
గోదోడుతోలు రు 0-15-6 టు 1-0-0
అవుదూడతోలు రు 1-18-0 టు 1-15-0
పదునుచేసిన మేకని రు 2-6-0 టు 2-12-0
పదునుచేసిన గోరెది రు 2-8-0 టు 2-14-6

బాగుగా జీర్ణ శక్తులు

అభివృద్ధి గావలెను.

సున్నితమైన ఆహార-తగిన నిద్ర-క్రమమైన దేహ శ్రమము-మొదలగునవి అతి ముఖ్యము.

సున్నితమైన ఆహారమరలక, ఎటువంటి అనుచాల ముఖ్యవిషయము నిజముగా అందులో చేరియున్నది. పుష్టిని గురించి యోచించిన కొవ్వు పుష్కలముగా అందువలెను. ప్రత్యేకముగా వండుట కుపయోగించు పదార్థమునందు కొవ్వు యుండవలెను కోళాజెమ్ ఆరోగ్యమైనట్టియు, రుచికరమైనట్టియు, మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన ఆహారము మాత్రమే గాక అందులో విటమిన్లు (ప్రాణాధారమైనవస్తువులు) కూడ గలవు. గనుక ఈ ఆహారముయొక్క విలువ, మితవ్యయము యొక్క ప్రాముఖ్యత మీరుతప్పక యోచించవలెను. కోళా జెమ్ నందు ఆశ్చర్యమేమియు లేదు. దీనిని తయారు చేయు పద్ధతులు బాగుగానే తెలిసియున్నవి, లేక సలభముగా తెలుసుకొనవచ్చును. దీనియందు మిళితమైన వస్తువులకూడ బాగుగా తెలియును.

కొవ్వు ఆహారము చేయవలసిన పనులు

"కొవ్వు" అని పిలువబడునట్టి ఆహారవస్తువుల సముదాయమునందు కోళాజెమ్ చేరుచున్నది.

ఈ విషయమును మనమునం దుంచుకొని ఈ ఆధారము పైననే కోళాజెమ్ ను ఎప్పుడును యోచించవలెను.

ప్రతిరకము ఆహారము ఒక ప్రత్యేక పనిని మనశరీరము నందు చేయుచున్నది.

కొవ్వులు రెండు స్వప్తమైన పనులను చేయుచున్నది. అవి మిగత ఆహారమును మిక్కిలి రుచికరమైనదిగా చేయుచున్నది. మరియు అవి మనశరీరమునకు సత్తువను గలిగించుచున్నది. అనగా పనిచేయుటకు కావలసిన ఉష్ణమును, శక్తిని గలిగించుచున్నది.

గనుక కోళాజెమ్ అన్ని వంటకాలందును వంటవస్తువుగా నుపయోగించవలెను. పరిశుభ్రత, ఇతరవస్తువులతో కలియక స్వేచ్ఛగానుండుట, అన్ని వంటపనులకు తగియుండుట, ఏమాత్రము తక్కువకాని రుచి మొదలగు ఆదాయములు యందులో కనబడును.

వంటకుపయోగించబడు పదార్థములందు ప్రస్తుతము కోళాజెమ్ విడిగాను, స్వప్తముగాను చేరియున్నది. దీనియొక్క కీర్తి బాగుగా వ్యాపించుచున్నది. దీని జనరంజకత్వము రూఢియై యున్నది. దీనియందు రుచిని నూశించు గొప్పగురుతులు తృప్తికరముగా గలవు.

పరిశుభ్రతకు ఆరోగ్యమునకు పూచీ నిచ్చుచున్నది.

తపాల ఖర్చుకుగాను 4 అణాలు తపాల బిళ్లలు పంపి

ఒక పెద్ద నమూనా కోళాజెమ్ డబ్బా పంపబడును.

The Tata Oil Mills Co.,
LIMITED.
P.O. TATAPURAM COCHIN STATE,
SOUTH INDIA.

సుబాసు చంద్ర బోసుగారు

కలకత్తాకు బయలుదేరుట

రంగూను, మే 12:—సుబాసు చంద్రబోసుగారు, పోలీసు డిప్టీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు పెర్సనలు అసిస్టెంటు ఎ. ఎం. మాకెలుగారు వెంటరా, నేడు "అరొండా" నామపై కలకత్తాకు బయలుదేరిరి. ప్రభుత్వమువా రింకను ఏమియు ప్రకటించలేదు.

గురువారం బయలుదేరి అదివారం వత్తురు

సుబాసుబోసుగారి తంతివార్త

కలకత్తా మే 13:—శతచంద్రబోసుగారికి మే 10 వ తేదీన సుబాసుచంద్రబోసుగారు ఈరీతిగ తంతివార్త పంపిరి. తుపానుగానుండుచే తన ప్రయాణము నిలుపుచేయబడినదియు గురువారం బయలుదేరి అదివారం కలకత్తా చేరుదుననియు అందు గలదు.

అంగోరా స్టీమరులో రాలేదు

కలకత్తా మే 12:—రంగూను మెయింట్స్టీమరు "అంగోరా" నేడు 2-30 గం॥ వచ్చెను తప. ఉత్తమగారు, తదితర ప్రయాణికులు వచ్చిరి. బోసుగారు నామలో రాలేదని వారు చెప్పిరి. బోటురామీ ఘాటునకు చాలనుంది ప్రజలు చూడ వచ్చిరి. (ఫ్రీప్రెసు.)

అలీబాగు పన్నుల నిరాకరణము

మునిసిపలు అధ్యక్షుని యిల్లు జప్తుజేయుట

అలీబాగు మే 13:—అలీబాగు మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షుడును, అలీబాగులోని గొప్పచీలునకు వ నేరికరుగారి యింట రివెన్యూ అధికారులు జప్తుజేసి పన్నులు చెల్లించనందుకుగాను యింటలో ఎంట్రీచామనులను తీసికొనిపోయిరి. చాల పోలో హిత్తునియింట జప్తుచేసి పన్నులు తీసికొని పోవుటకు 7 గంటలు పట్టినది పంచాయతీ జరుగనేలేదు. "పలేట్లు" పంచాయతీదారులుగా పంపిరి. (ఫ్రీప్రెసు.)

బందిపోట్లు

కలకత్తా, మే 13:—21 పరిగణాలలో ఈమధ్య తిరుమ జరుగుచున్న బందిపోట్ల సంవర్ధమున రెండుగురులు పట్టు పడెను. మొదటి గుంపు 20 మంది రెండవది కలకత్తా పాథా రు దొంగలతో కలిసి పనిచేయుచున్నట్లు. ప్రత్యేకముగా సాయుధులైన భటులగస్తీ ఏర్పాటు చేయబడెను. ఎక్కువ వేగముగల మోటారుకారులు గస్తీతిరుగుటకు ఏర్పాటు చేయ బడెను. (ఫ్రీప్రెసు.)

పాట్లు, మే 12:—చుచుమ్మదీను సమాధిని ఇటుక లడ్డుపెట్టి త్రవ్వవేయుచున్న హిందువుల నా పనిచేయుననిని న్యాయాధికారి మోపురించి పోలీసువారిని ఆపుచేయవలసినదిగ కోరియున్నాడు. (అ. ప్రె.)

అనాథశరణాలయము

అమృతేశ్వరము, మే 12:—ఫటీమా బేగంసాహేబాగారు స్త్రీల సమావేశమునందు ఉపన్యసింపుచు లాహూరు సంఘము వారు కుట్టుపని, వంటతరగతు లేర్పాటుచేసినదియు అట్టిస ఘమునే ఇచ్చట ఏర్పాటు చేయవలసినదనియు చెప్పిరి. వెంటనే ఒక సంఘము ఏర్పడెను. (అ. ప్రె.)

ప్రతికూలమగు ప్రచలనము

ప్యారిస్, మే 11:—చీనా, ఇండో, చినాలో ప్రచారమునందున్న దోరియటుయను కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు 13 నెలల శిక్షపాలై నాడు. ఇంకొక క్యాబిన్ మాస్కో సౌకమ్యా నిస్టు సభ్యులుగూడ ఆరునెలల శిక్షకులోనైరి. 2000 ప్ర్యాంకు ల జరిమానాగూడ విధించిరి. పార్లమెంటుసభ్యులగు మార్టిక్లా మన్న, దక్ల సుగార్ల నుగూడ శిక్షకు పాల్పడునటుల ప్రభుత్వ మువారు వీరికున్న ప్రత్యేక సౌకర్యములను దీసివేయవలెననిరి.

బ్యాప్టిస్టు మత ప్రచారకులు

లండన్, మే 11:—చీనాలోయున్న బ్యాప్టిస్టు మత ప్రచారకులు తీరమునకువోయిరి. ఒకకో ఇద్దరో పోలేదు. ఇండియా, సిలోమలో ఇంకొకపనికి కొందరు ప్రచారకులను మార్చుచున్నాడు. కొందరికి ఇంగ్లండుబోవుటకు ఫ్లగ్ల నెలవీయ బడును. వీనాకు మరల త్వరలో వచ్చినవనుకొనుచున్నాడు.

బెంగాలు నేషనలు బాంకి దివాల

డైరెక్టరుల ప్రకటన

బెంగాలు నేషనలు బాంకి డైరెక్టరులు ఈక్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు:—

1907 వ సంవత్సరమున 50 లక్షల మూలధనముతో ఈ బాంకి స్థాపింపబడినది. వాటాదారులు 805,487 రూపాయలు వాటాబడిచి చెల్లించిరి. 7 సంవత్సరముల పనిజరిగిన పిమ్మట కొన్ని ఇబ్బందులేర్పడినవి. అందుపై వి.చక్రవర్తిగారు డైరెక్టరులతోడ అధ్యక్షుడుగ నియమింపబడిరి. ఈ ఇబ్బందులు ఏర్పడుటవల్లను, బాంకిపై కొన్ని దావాలు లేబరుచేయుట, బాంకిపాటిటలు క్రమముగ తగ్గుచువచ్చును. 1913 వ సంవత్సరమున 25 లక్షల రూపాయలు బాంకియందు డిపాజిటు చేయబడియుండెను. 1917 డిసెంబరు వాటికి డిపాజిటులు 277000 రూపాయలకు తగ్గినవి. కాని కొత్త డైరెక్టరులు ఏర్పడి పని క్రమముగ జరుగుచుండుటచే 1922 సంవత్సర మనవరకు 85 లక్షల రూపాయల డిపాజిటులు బాంకియందుండెను. 1923 సంవత్సరము ఏప్రిల్ 15 లో ఆర్యులు బాంకి దివాల తీసినప్పుడు నాలుగుదినముల వరకు డిపాజిటులు 24 లక్షల రూపాయలు బాంకినుండి తీసికొనిరి. ఆ సమయమున బాంకివారు ఇంపీరియల్ బాంకివారి వద్దనుండి 10 లక్షలు అప్పుతీసికొని ఈ అవాంతరముల నెదుర్కొనిరి.

అదిమొదలు మరికొన్ని నెలలవరకు బాంకినుండి డిపాజిటులు డబ్బు తీసికొనుచుండలేకగాని డబ్బు చెల్లించువారు లేకుండిరి. ఏర్పకము బాంకి జరుగపడెను. అందుచే బాంకి వారు మరల 10 లక్షలు ఇంపీరియల్ బాంకివారివద్దనుండి అప్పు తీసికొనవలసివచ్చెను. అప్పుడు బాంకి ఇబ్బందలను ఇబ్బంది కొంత తగ్గినను డబ్బునకు కనాలాగానే యుండెను. 1927 సంవత్సరము జనవరి నెలలో డిపాజిటు చేయబడిన మొత్తమునకు బాంకి నుండి తీసికొనబడిన మొత్తమునకు 137000 రూపాయలు మాత్రమే లేదాయుండెను. ఫిబ్రవరి నెలలో 88000 రూపాయలు లేదాయుండెను కాని మార్చి నెలలో డిపాజిటులకు బాంకినుండి తీసికొనబడిన ధనము 14 వేలు అధికముగ నుండెను. ఏప్రిల్ నెలలో 655 వేలు డిపాజిటు చేయబడిన మొత్తమునకు ఎక్కువగా తీసికొనబడినది. అంతే కాక బాంకి వారి కను 4 లక్షల డిమాండులను చెల్లించవలసి వచ్చెను. ఈ విధమున ఏప్రిల్ నెలలో అనుసరించి బాంకికి డబ్బుకొనాల అధికమయ్యెను. గతము దొరకను బాంకివారివద్దనుండి జరుపుట అసాధ్యమునని ఏర్పడినది. 27 లేదా సాయంకాలము డైరెక్టరులు ఈ విధమున తీర్మానించుకొనిరి. డైరెక్టరులు ఎక్కడనైనను అప్పుతీయవలయుమనిచిరి గాని లాభములేకపోయెను. అందుచే బాంకివారి వారసులను నిలబెట్టవలసివచ్చెను.

ఇంపీరియల్ బాంకివారికి 20 లక్షల రూపాయలు నేషనల్ బాంకివారు బాంకిపడియున్నారు ఆస్థానీకొనినప్పుడు వ్యవహారము చేడినది సీవరులను నియమించు అధికారము ఇంపీరియల్ బాంకివారి కివ్వబడినది. ఈ కుదనప్రతిమ ననుసరించి ఏప్రిల్ 28 వ తేదీన ఇంపీరియల్ బాంకివారు లెవలరు లాయి కంపెనీవారిని రిక్షవలకు నియమించిరి.

బాంకి ఆర్థికపరిస్థితులు ప్రస్తుతము ఈవిధమున నున్నవి:

ఫిక్స్డ్ డిపాజిటులు	రూ	4407209	12	0
కరెంటు అకౌంట్లు	రూ	8086710	1	5
నేషనల్ బ్యాంకి	రూ	139584	9	3
అప్పు ఇవ్వబడిన మొత్తము	రూ	285268	12	2

మొత్తము రూ 10186187 2 10
బాంకివారు 11585980-18-5 అడ్వాన్సు చేయుచున్నారు. 40 లక్షల నెక్యూరిటీలు బాంకివారి స్వాధీనమునందున్నవి. వర్తక ప్రతిస్థాపనలకు బాంకివారు 25 లక్షలు అప్పు ఇచ్చియున్నారు. ఈ విధమున అప్పుకొనవలసిన మొత్తమునకు ఆస్తి 18½ లక్షలు అధికముగ నున్నది. వాటాదారులు చెల్లించవలసిన వాటాలయందు మిగతమొత్తములను వసూలుచేయవచ్చును. నెక్యూరిటీలను రాబట్టుకొని అప్పులను వసూలుచేసిన డిపాజిటరులకు ఇవ్వవలసిన మొత్తములకు ఇచ్చుచున్నది. అయితే వర్తక ప్రతిస్థాపనల కివ్వబడిన అప్పులు సంపూర్ణముగ వసూలు అగునో కానో చెప్పటకు కష్టమే. బాంకిని పునరుద్ధరించు విషయమై డైరెక్టరులు ఒకవిధానము ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. త్వరలో ఈ విధానము వాటాదారులకు తెలుపబడును.

(ప్రీ ప్రెస్)

ఇంకెన్నాళ్లు??

రాజకుమార సింహాగారి అవస్థ

కాళోరీ టైల్ ఆహారనిరసన ప్రత్యేకము
కాన్పూరు, మే 12:—“ఇండియన్ డెయిలీ” పేరిట గ్రాఫు” పత్రికలు 11 వ తేదీన కాళోరీ టైల్ కేసులోని టైల్ గూర్చి యిట్లు వ్రాయబడినది నిన్నటితో టైల్ ఆహార నిరసనదీక్ష 34 వ దినము గడచినది. చాలమంది ఆహార టైల్ లావతమును మొదలుపూసిరి. కాన్పూరు శరీరదౌర్బల్యముచే పలువురు దీక్ష మనిషి చిరి. ఇప్పుడు 8, 9 మంది దీక్ష నిరసనపూని యున్నారు. ప్రత్యేక సౌకర్యముల కొరతను రాజకుమార టైల్ కియవలసిన సౌకర్యముల కొరతను వా రానిరసన ప్రత్యేకము పూనియున్నారు.

రాజకుమార సింహాగారి అవస్థ

నిన్న చెరిల్ల జెయింబులోనున్న రాజకుమారసింహాగారిని వారి సోదరుడు పోయిమాడగా ఆయన లేవలేని అవస్థయితి యందు పండుకొనియుండెను. ఆరోగనిరసనములకు 43 పౌనులవరకు తగ్గెను లక్ష్మీ జెయింబులందా తమ 149 పౌనులకు ఇప్పుడు వారు 103 పౌనుల తూక మేయున్నారు. ఆయన యవస్థ రోజురోజును చెరుగుచున్నది. జెయింబు వైద్యుల యందున తీక్షణతయిని ఆపుటకు తన ఆద్యుడనలు లేవు. 34 రోజులనుండి ఆయన అప్పుడప్పుడు నీరములు మాత్రము గ్రోలుచున్నారు. ఒకచుక్క పాలుగారి ఒక పిదప అన్నముగాని ఎరుగరు ఇట్టి నీరసనీతియందు ఎందులకు దాక్షిణ్యములను యడిగిన సోదరులకు ఆయన ఇల్లు చెప్పెను. “వా గౌరవమునకు వావయసునకు (20 ఏండ్లు) ను అధికములు సామాన్య టైడికిచ్చిన ఆహారమును వసతులనిచ్చిన పదేండ్లముల బ్రతుకుట అసంభవము. అట్టి అనవసరముల ఆహారములను బొందుట, కంపెనీ వా వాక్కుల కై పోరాడుచు ఆహారనిరసనము పూని భవిష్యదాజుకై టైల్ కేసు సౌకర్యములు కలుగునటుల చేయుటగాను చురచించిన చాల మందిచి

క్రిందటి నెలలోగ కాళోరీ విద్యార్థిగారు సంయుక్త పరగణాల ప్రభుత్వ ప్రహారీలకు బదు గారికి న్యాయము ఆలోచించి కాళోరీ టైల్ కేసుకు సౌకర్యములు కలుగజేయవలసినదిగ కోరియున్నారు. ఉత్తరమండల జనాభావచ్చినదిగాని విషయమున జవాబేయి రాలేదు. (ప్రీ ప్రెస్)

“ప్రభుత్వము ప్రజాశయముల జోగ్జాటుచున్నాడు”
కలకత్తా, మే 11:—మిడ్నాపూరు సెంట్రల్ జైలుల నందుంచబడి మూలకంబు, తలనొప్పికండ్ల జబ్బులతో బాధపడుచున్న నరేంద్రనాథ దాసుగారి మిడ్నాపూరు ఆహారనిరసన ప్రతి దీక్షలకు చాల నిరసించియున్నారు. ఆయన తనకు ఏ ఏ. పరీక్ష నిచ్చుట కనుజ్ఞ నీయమని వేషగా ప్రభుత్వవారు నిరాకరించిరి

ఒక స్నేహితుడు కాయన ఇట్లు వ్రాసియున్నాడు:—
“ప్రభుత్వమువారు మరతులపై విమర్శించేయుమాట యబద్ధము నాకు తెలిసినంతవరకు ఏ కైడికిని అట్లు మరతుల తెలియనల లేదు. ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన బాధ్యతగల పెద్దలు ఇట్టి దుష్ప్రచారములను ప్రజల యాశలను జోగ్జాటుచున్నారు.” (ప్రీ ప్రెస్).

కలకత్తాలో గొప్ప తుపాను

ఇరువురు మరణించుట

కలకత్తా, మే 12:—నిన్న మధ్యాహ్నము ఒక గంట కాలము కలకత్తాలో తీవ్రమగు తుపానువీచెను. పెరిఫోనుతిగలు తెరిపోయినవి. ఉత్తర భాగమునందు బండ్లు నిడవలేదు వీధులలో నీరు నిలచిపోయినది. ఇరువురు ముగ్గురు చనిపోయిరి. (అ. ప్రెస్).

సమస్తి నియోజకవర్గములు

పాట్నా, మే 12:—నీహారు మహమ్మదీయ సమితివారు కడచిన సోమవారం సమావేశమయి డిల్లీయందు మహమ్మదీయ నాయకులు గావించిన సూచనలూర్చి ఆలోచించిరి. ఈ విషయమై హిందూ మహాసభవారి వైఖరి ఆశాభంగకరముగ నున్నదిని చెందు సంఘములను రోజీకుదుర్చు కాంగ్రెసువారు గట్టిగ ప్రయత్నము చేయవలెనని తీర్మానించిరి. (ప్రీ ప్రెస్).

గోదావరిలో లాంచిమునుగుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

సుమారు 50 మంది చనిపోయిరి

రాజమండ్రి, మే 12:—“సత్యనారాయణ” యను లాంచి నిన్న రాజమండ్రిలో 3 గంటలకు బయలుదేరి పోలవరం పోవుచుండగ త్రోవలో గూటాలవద్ద పెద్దగాలివచ్చి నీలవరేక నీటిలో మునిగిపోయెను. సుమారు 50 మంది ప్రాణములు గోల్పోయి యుండునని తెలియుచున్నది (తంతి)

కొట్లాట జరుగవలసికదే!

పెండ్లి యూరేగింపును

మహమ్మదీయు లటకాయించుట

ధిల్లీ, మే 12:—పెద్ద కొట్లాట జరిగి ఫగోరపరిణామముగ మారవలసిన పరిస్థితులు నిన్న రాత్రి పోలీసువారి రాకవలన ఆగిపోయెను. పెండ్లి యూరేగిం పాకటి ఫతల్ బాషాను పిధిరుండ పోవుచుండ వారు పోవుచున్న సాల్విగ్రాముగారియింటి దోవలో మునిగిండుటవలన యూరేగిం పటకాయించు నుద్దేశముతో పలువురు మహమ్మదీయులు లాతీలతో యూరేగింపును వెంటాడిరి. వెంటనే పోలీసువారికి తెలియజేయగా వారు వచ్చి మహమ్మదీయుల కెల్లాచెదరు గావించిరి. యూరేగింపు మరేయటంకములు లేక నడచెను. (ప్రీ ప్రెస్).

బొంబాయి కార్పొరేషను

అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను సాంప్రదాయము

బొంబాయి, మే 12:—ఒక్కొక్క సంవత్సరము ఒక్కొక్క సంఘమువారిని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొను సాంప్రదాయము అంతమొందవలెనను తీర్మానము నిన్న కార్పొరేషను సభలో ఎక్. చంద్రవార్మగారు యపాదించిరి ఈ సాంప్రదాయమువల్ల సాంఘిక విభేదములు నీరసపడుచున్నవి. మదరాసు కలకత్తాలయందు యెట్టియిబ్బంది కలుగుటలేదని చంద్రవార్మగారు నెప్పిరి.

స్వరాజ్య పక్షమునకు చేరిన బల్లాభాయి దేశాయిగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు కొన్ని సంవత్సరములపాటున్ననయీ సాంప్రదాయము నిలచియుండుటవలననీ, తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులచే నిరాకరించబడినది.

నామినేషనుపద్ధతి అంతమొందవలెను

కార్పొరేషనుకు ప్రభుత్వమువారు సభ్యులను నామినేటు చేయుపద్ధతి అంతమొందవలెనను తీర్మానమును కార్పొరేషను స్థానిక సంఘమువారు విచారించు చున్నారు. (అ. ప్రెస్).

ఘోరమగు మోటారు ప్రమాదము

జబల్పూరు, మే 12:—జబల్పూరు డామామధ్య పోవుచున్న ఒక మోటారు బస్సు హిరానాది వంతెనపైనుండి నదిలో పడిపోయెను. బస్సులో నున్న వారిలో 16 మందికి బలముగా యములు తగిలెను. బండి డ్రైవరు మరణించెను.

హైదరాబాదు (సింధు) మే 12:—హైదరాబాదులో మునిసిపల్ లాండుమిండ్ మునిసిపాలిటీవారి ఉత్తరువును నిర్దిష్ట బడిన మసీదును పగులగొట్టవలెనని హైదరాబాదు మునిసిపాలిటీవారు నిన్న సాయంకాలము తీర్మానించిరి.

నిమ్న హతుల మహాసభ

జనోరు, మే 10:—వంగరాష్ట్రమున నిమ్న హతులలో మూచీ తెగవారి మహాసభ జెన్నాగునందు కడచిన ఆదివారము జరిగెను. శ్రీయుత మెహి లేవచంద్రరాయగారు అధ్యక్షత వహించిరి. మూచీలుగూడ హిందూవులేయని, అగ్రజాతి వారికి గల హక్కులన్నియు వారి కుంజవలెననియు జెప్పిరి. (ప్రీ ప్రెస్).

అతమిళనాడు సత్యాగ్రహము

తిన్నవెల్లి, మే 12:—తామ్రపాణియందు పౌరులు బహిరంగ సభచేసి నాగపూరు సత్యాగ్రహాలసభినిందించుచు తమిళనాడు యువకుల సమితివారు సత్యాగ్రహమునకు సిద్ధపడవలెననికొను తీర్మానించిరి. శాసనసభలో మదరాసు స్వరాజ్యపక్షమువారిని గర్హించు ఖండించుచు వేరొక తీర్మానము గావించబడినది. (ప్రీ ప్రెస్).

తెలుగువిద్యార్థులకు సంస్కృతనిర్భంగముకూడదు

ది 29-4-27 సం॥ రం తేదీని జరగిన మహాజన సభలో తునిపురవాసులు ఏకగ్రీవముగా మదరాసు యూనివర్సిటీ పరీక్షలకు జరుపు తెలుగువిద్యార్థులకు మాత్రము సంస్కృతము నిర్భంగ పాఠముగా నుంచవలసినదని తెలుగు బోర్డు ఆఫ్ హైస్కూలు వారు చేసిన శిఫారసును ఖండించి, ఆ శిఫారసును అంగీకరించ కూడదని తీర్మానించుచు ఆ తీర్మానపు నకలును యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సులరుగారికి తెలుగుబోర్డు ఆఫ్ హైస్కూలువారి వార్తా పత్రికలకు పంపుటకుగాను ఆగ్రాసవాధిపతిగారికి అధికార మిచ్చిరి.

(తునివాసి)

కావలిహైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి సంఘము

కావలి బోర్డుహైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి సంఘపు వార్షికోత్సవము ది 5-6-1927 న హైస్కూలు హాలులో జరు పబడును

రావుసాహెబు వి. కృష్ణస్వామిరావు పంతులుగారు దయతో ఆగ్రాసవాధిపత్యము నంగీకరించిరి.

పూర్వవిద్యార్థు లెల్లరు తమతమ చందాధనమును నొక రూపాయను కార్యదర్శులవద్దకు యీ నెల ది 20 తేదీలోగా పంపవలెనని కోరుచున్నాము.

అసంగ్రహమున హైస్కూలు పూర్వపు ప్రధానోపాధ్యాయులగు ము॥రా॥శ్రీ వీ. గురుమూర్తి పంతులవారి ఛాయా పటము బహిరంగపరచబడును.

ఓంగోలు కృష్ణరావు బి. ఏ.

శింగంపల్లి వెంకటసుబ్బారావు బి. ఏ.

జాయింటు క్రెడిటరీలు.

నర్సాపురం తాలూకానామూకు విజ్ఞప్తి

మన రాజధానిలో కాంగ్రెసు నాయకులగు భేదాభిప్రాయములేనందున గతయెన్నికలలో నిరంకుశవ్యవహారము పట్టుకొమ్మయ్యయిన జడ్టిసుపార్టీ అధిపతిత్వమును కాంగ్రెసుకు అఖండవిజయము చేహరించి, పాపగల్గ ప్రభుత్వ మంజూరించినది కాని స్థానిక సంఘులలో పూర్తిగా శాశ్వతమైనదని కాన మహాజనులారా 1921 సం॥లోననే యావత్తుండి జాతివర్గములకు రాజకీయకక్షలు పాటింపక కాంగ్రెసునందు చేరి బ్రిటిషు నిరంకుశవ్యముతో మనము పోరాడవలసియున్నది కాంగ్రెసునందు యిప్పుడు చెరుటకు మనుపటివలె నిర్బంధములేవు. ఖద్దరుకట్టుట తప్ప మరేయే విధముయిన బహిష్కారములేవు గ్రామము అన్నిటికి పునాది గ్రామపురస్థులైన మనము కాంగ్రెసుద్వారా చేయవలసియున్నది

స్థానిక సంఘములు పంచాయతీకోర్టులు సహకారపరమి సంఘములు అనగా యెన్నికలచే జరుపబడు సంపలన్నియు కాంగ్రెసు వశపరచుకుని దేశాభ్యుదయమునకు నలయు కలప్రయత్నములు చేయవలసియున్నది కాబట్టి మహాజనులారా గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములు స్థాపించి అందు సభ్యులగా చేరి తాలూకా జిల్లా రాష్ట్ర సంఘములకు ప్రతినిధులనుంపి కాంగ్రెసుకు బలముచేహర్చి తద్వారా స్వరాజ్యము బడయుడు. నర్సాపురం తాలూకా చాలా వెనుకబడియున్నది. ంటనే కాంగ్రెసునందు సభ్యులుగా చేరి తాలూకా సంఘమును సరియైనస్థితియందుంచి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము ద్వారా రాజోవు యెన్నికలలో తాలూకా జిల్లాకోర్టులకు, జాతి, షర్గ, కులకక్షలుపాటింపనిప్రభుత్వమునకు హోరులాసగని, నిర్మాకార్యక్రమమునకు తోడ్పడు ప్రతినిధులను బంపి కాంగ్రెసు గౌరవమును గాపాడుడు. అప్పుడు స్థానిక సంఘములలోని కుళ్లుచలదు అప్పుడుగాని గ్రామపాలన చక్కబడదు. మహాజనులారా వెంటనే కాంగ్రెసులో 4-0 యిచ్చి సభ్యులుగా చేరవలయునని హృదయపూర్వకంగా ప్రార్థించుచున్నాను.

పోడూరి పేర్రాజు,

సయ్యక్త కార్యదర్శి,

దూరు. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము. 5-5-27.

కలకత్తా, మే 10 — ఏకలమందు ఒక జమీందారునింట్ల సాయములై న 25 రు బందిపోట్లు చొరబడి 50 వేలు 10ందిరి. బందిపోట్లు పారిపోవుచు తరుముచున్న గ్రామముకు తుపాకుల ప్రేల్చిరి. (ఫ్రీప్రెస్.)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ మే నెల 13 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దని చూలు బా 1-కి	రు 150 మొదలు	129 వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కునుమ తెనాలివి ,, వ 42 కలవి రు	18 4 0	14 12 0
నెల్లూరివి ,, డిటో	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటో	16 4 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	9 10 0	10 0 0
నువ్వులు ,,	22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యముపశ్వులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	18 0 0
సెనగలు ,, డిటో	18 0 0	14 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 0 0	18 0 0
మినుములు ,, డిటో	17 0 0	19 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	18 0 0	14 0 0

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా1-కి	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 180 మిమన్ నూనె	126 0 0	
అముదము బా 1-కి	118 0 0	119 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	72 0 0	75 0 0
కూరపసుపు ,,	48 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	112 0 0	120 0 0
గుంటూరుపామునీటివాయు నులు 1-కి	40,45	
కాళ్ళపాస్తా యిచ్చి ,,	50,55	
తెల్లము బా 1-కి	40 0 0	40 0 0
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	40 0 0	32 0 0
చదరం ,,	31 0 0	32 0 0
రవుండు ,,	26 0 0	32 0 0

6. నూలు.

నెం 20 తెన్ని సింహం	7 0 0	
నెం 6 తెన్ని ధర	4 0 0	
నెం 24 ,, లాకి	6 0 0	
నెం 60 ,, కారం తెన్ని	8 14 0	
నెం 40 ,,	10 0 0	
నెం 44 ,,	5 3 0	
నెం 20½ న్యూకాల్	6 5 0	
నెం 12½ చూళ్	5 6 0	
నెం 16½ ,,	5 12 0	
నెం 20½ కాపురజీ	6 4 0	
నెం 40 జువ్వరు	10 0 0	
నెం 44 సాండ్	5 2 0	
నెం 4 తెన్ని	8 10 0	

7. దూది.

బోండావెట్టు బారువ 1-కి	రు 300 0 0	
పల్నాడుదూది ,,	145 0 0	

8. లోహములు.

వెండి 100 తులంకు	60 2 0	
బంగారు, తులము 1-కి	21 0 0	21 2 0
సవరిము 1-కి		18 12 6
ఇత్తడి బా 1-కి	288 0 0	288 0 0
రాగి బా 1-కి	255 0 0	260 0 0

ప్రీతివ్రతకథలు.
 ౧౭ భాగములు
 చారికలు, యువతులు, వృద్ధులు
 నిత్యము నోచుకొను 64వార్తలు
 భాగము 1కి వెల ౨060లు
 గ్రంథకర్త -
 బాలాంతపు వేంకటరావు,
 పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

విజయ కావలెను 2081

తెలనోప్పి, యిక్ష్మయంబా, చెయి కాలు పట్టుకొనటం, పంటినోప్పి మొదలగువాగులను ఒక క్షణమునా పోగొట్టుకొని భ్యాతిజెందిన "జామా తైలమునకు" సమము మందు కేరేదయు లేదు చాల యోగ్యతాపత్రములను సాందియున్నది బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు

అమర్ చెందు, శోభా చెందు, ఇంగ్లీషుమందులు పలెసరకులు సల్ఫూరిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు వ్యాపారములు, నెం. 63 నైసప్రనాయునివీధి, మద్రాసు,

మదన కామేశ్వరి తైలము

బలహీనులపాలిటి కల్పనృక్షము— మేళము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, కుక్కనట్టము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును 20 తులముల వచ్చీరు 1-4-0 పాలగుగంధి తైలము— రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది సనామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరవర్మరొగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును 4 డబ్బీలుచాలును. 20 తుల డబ్బీరు 1-4-0 వి పి ఖర్చులు వేరు 75 పి. 6 వీ అందు కో, ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిజేసి వెల్లూరుజిల్లా

శ్రీ కృష్ణావతార తత్త్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతహరి వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా సులభ శైలిని వచనరూపమున వ్రాయబడును సంకేతములు తొలగ నట్లు కాస్త్రీయసమాధానము వ్రాయబడును స్తోత్రములశ్లో ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కనగాక ండల జక్కని శైలియుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారు లకు వీపీగాఁ బంపబడును 2-0-0 లు పంపినవారు పోషకు లుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు 1, 5 సంపుటములు స్వీకరముగా నున్నవి 2208-1228

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

ప్రధానపండితులు గునిసెట్, హైస్కూలు, పడప

తక్కువ శ్రమ

ప్రఖ్యాతిగన్న యీ రుక్మిణీ కుక్కర్ యొక్క ముఖ్య విశేష ము తక్కువ శ్రమయే ఎక్కువైన శ్రమను, బాల్వడబనిచేగు 1,2,4, 6,8 నంది వడవలకు 48-గు పదార్థ ముల తయారుజేస కొనటకు తగినది 5 తరగి తలలో నడును వెలలు రు, 18, 18, 22, 29, 38 లలో నడును రైలుచార్జీలు మున్నగునవి ప్రత్యేకము వివరములను బెలుపు పుస్తకము ఉచితము

రుక్మిణీ కుక్కర్ కంపెనీ

నెం 19 మాదాగడిపీధి,

రాయపురము, మద్రాసు

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలికలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాబిన్లోపైండు వెల రు 3-4-0 లు "భ స్త్రప్రదీపిక" ఇందు సమస్తప్రఖ్యాతములు కుదిరిన భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగులె. తు 1-కి రు 500 కిన్నుతుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాబిన్లోపైండు వెల రు 2-0-0 2454 ర డి పో దరు లు, గామనగము. గోదావరి.

వీల ఉపయోగింపరాదు.

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అద్భుతమైన ఔషధములను వుపయోగింపుడు.

నేత్ర రోగములకు-	"అఖ్యా కుర"ను	ఉపయోగింపుడు.
తామర కు-	"కురెయిన్"ను	"
శ్వాసకాసరోగములకు-	"ఆస్తాక్యూర్"ను	"
బలమునకు-	{ స్ట్రెవర్సు ఎమల్షన్ ఆఫ్ కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను	"
టానిక్ లకు-	{ "నెర్వైక్ టానిక్ మాత్రల"ను
"పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను
"ఈస్టన్ను సిరప్"ను
"సిరిప్ హైపో ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము"ను	"
"
"
"
గనేరియాకు-	{ "జిన్"ను
"లికర్ శాంటల్ ఫ్లావా
సి. కొవెయిబాకం బుచు"ను	"
"

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి.

గనుక చాలా నవీనమైనవి, కొరినవార్లకు కేటలంగు పుష్కలము.

N. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

Printed and Published by K. Nagewara Rao, Editor, Andhrapatrika Power Press,